

صوفی الله یار کتابی نی قیته دن باسیلیشی منابع بیمه
طابع و ناشری طرفدن بولغان .

تممید

مؤلف کیم دور ؟
مؤلف — الله یار دور .

قبیله سی — : سمرقند اطراف لر پدھه مینگیه دیگان زورا وارلیک
لویله مشهور اوزبک قبیله سیگه منسوب دور .
ولادتی — : مینگیه لر جاعه سیکه تابع صوفی گذریده XII
عصر هجریه کث ثلث اوّل لریده یعنی ۱۱۳۴ ده دنیا گه کیلشدور .
بابامی — : تیمیریار اصلی صالح ، تقوی دار برذات دور . بوکشیفی
اووزبک زاده اووزبک (تورک اوغلی تورک) ایکانامیفی اسمیدن هم آپ
آچق بیلیق توریب دور . اما مراد العارفین کتابنده بابامی نی اسمی
الله قلی دیب یاز لمشدور .

تحصیلی — : ابتدای مکتب نی آتا - آناسی نی قاسیه اوز خهربدہ
قام لاب بخارا گه او فوغالي کیلخاندہ یائی اوں گه تولغان ایردی .
بخاراده زمانیته کوره علوم فتوون کسب ایتدی ، اوں بیش بل توری
علم لر بلان مشغول بولدی . نهایت تحصیل دن فارغ بولغانندن صونکرا ،

(۲)

۱۶۰ : ۱۶۱

سر رمان

بخارا شەرىنى باج خانە (چىرك ادارە) سېڭە مأمور بولوب تعىن لاندى .
كوب جبار ، رحم سىز ، شەت لېك بوجاجىگىر اىرىدى . خلق گە ،
ظلم قىلىش ، عادقى بار اىرىدى .

بىرکۈن زمانە سېنىڭ مشھور و معروف شىيخ لىيىدىن شىيخ حىبب الله
ئىشى بۇغا گىردى ، تاجر لودن فاچاق مال آلوب باج خانە گە معلوم
قىيمەغان لىغى سبب دن باجكىور الله يار طرفىدن اوصلاناب قىچى لاب
قىتبىغ جزا اندرىپىلىدى ، باشى يارىلدى ، فان آفغان حالدە شىيخ گە
كىلىپ باجكىور الله يارەن مەكابت قىلدى . شىيخ اىسە اوشل ئاگىرىدىگە
سن صىد قىاغىم ، الله تعالى اونى هم فەقل - دلى نى آچىپ بومشاق
كونىشلىق قىلسە عجب ايماس دىب الله يارنى حقيقة خىر لېك دعاىد بولىدى لر .
الله تعالى حضرتلىرىنى خىليلە باجكىور گە توپقىق و هدايت احسان
قىلىندى آز كوننە قابى ملام ، آچق يوزلى ، دىن ايشلىرىدە اخلاقى
صاحبى بولىدى بونجى مرتبه او لارق بو مصروع لونى توانە ايندى .

بىن باشم گە خوش سوھا توشب دور = كونىگل بازارىغە غۇغا توشب دور
دېرىم اى تىن نە سودا دورنى ئىۋىدور = سپاهىنەنگ گە قاچىچىرلان او زوشدور

كونارەن بىرکۈن اىله بار شىيخ حىبب الله نى زىارتىغە كىلىدى
خانقاھ دە تىغچو كىدى ، يعنى شىشيخ نى حلقة سىدە او لىتوردى . شىشيخ
اونىڭا قاراب بو مقام منصب دار لونى مقامى ايماسدور . غربى
لونى مقامى ، طالب لونى مقامى دور دىدى ، بونى ايشتكاچ الله يار
مناڭ بولوب ، توپقىق اندىن ، عنایت كېرىادىن ، هدايت ذرا جلال
دىن دور باضىخ دىدى . شىشيخ قارادى كە الله يارە تربىت كە
قابلەت ، زىكادن بوبۇرى باردور ، بناً عليه شابىد اىيل گە ، بورت گە

فابده لیک بوآدم بولوب ینوئا پیلسه عجب ایاصدور دیگان اندیشه
 لردن کین بعض شرط' شروط لوبلان حلقه سیگه قبول ایندی :
 الله یارم شرط لونی جیر کینای خلوصیت بلان بجا کیلتردی و شیخ
 نی حلقه سیده اوzac مدت بولندی . خیلی مدت درس گه دوامی
 دن کین جناب حق نی فضل و کرمیله قفل - دلی آجلدی ، فیض یاب
 وهره باب بولدی . اون ایکی بل لیک تحصل دوریده ، ریاضت
 و صبیعت له چالیشقا ان ایغی نتیجه سیده شیخ نی معتبر کشیلرندن
 بولدی . کرامت صاحبی بروی الله بولیب یتوشدی بوتاریخدن پاشلاپ
 صوفی الله یاراسیمه شهر تهمهار بولدی .

تصنیفات لری

- ۱ - مسلک المتنبی فقه گه عاید مکمل مفید منظوم برائ دور
 سنه ۱۳۲۳ هجریه تاریخی تائیکند طبع ده او شبو بیتلرله باشلانهان دور .
 حمد بیحد دنای هی اعداد بخدای که نور ایمان داد
 غافر است و رحیم و رحمان است پاک از عیب و شرک نقصان است
 کتاب نی آخری او شبو ایکی بیت بلان تمام نوشدور :
- ۲ - حمد بیحد بمحضرت غفار گشت اقام قول الله یار
 ختم شد برثنای سمعه اانی بدعما یادکن تو برخوانی
 : مراج العاجزین دور اول گی بیت لری :
 قناء الحمد خلاق جوان گه که حکمن کورسانب یخی یمان گه

۳ - ثبات العاجزین : دور که نشريگه همت قيلنفان اوشبو
قولينگرهه گى کتاب دور باش مصروع لوى :

ثنا للخالق غبرا و أفلاك يراتي قطره دن گوهر باك
سموات اويني توئى مُعلق جهانه حكمىنى كورساندى مطلق

٤ - مراد العارفين فارس در ابتدامى الحمد لله رب العالمين
والصلوة والسلام على رسوله محمد و هو خاتم النبيين
انتهامي :

بلطف ورحمة بپور دگاري سواى خود ز قلب ما براري

نعت ده :

محمد را که خلق الله امين گفت خدايش رحمة للعالمين گشت
يازىلى ده

٥ - مخزن المطيمين امىلى اثرى دور .

٦ - نجات الطالبين اسىلى براثرى باسلاماغان كتابلرى جا سيدن دور
بو كتاب غایت ده چرا يايىك خط بلان يازىلغاون و قىتلە سىر قىنده داملا
وصلى ئى كتاب خانه لرىدە موجود اىكان لېقى ، اندجانلىك استاد محترم
ابن يمين فارى داملانى كورغان لىكى لرى صحىح و تابت دور .
جناب حقنى عون و عنایتفە سوباذب ، زمانە مزدە طبع و نشريگە
باشلا دېقىز بوكتاب ، « مسلك المتقن » دن قىما و با بعضاً و بجهه
شكىنە دېياسە اورنى باردور .

- ٤ -

صوفی الله یار حضرت لری : تورکستان فی شخصیت لرندن (انگشت
غالویدن) دور . دین گه قیلیان خدمت لریله ، یازغان اولفون
اولریله ، قومیگه ، ملق گه فخر و شرف بخش ایتكان فیستی - آقفلی
برذات دور . بنای علیه تورکستان (ما وراء النهر) لیلر افرادندن
هر بر فرد بو ذات ایله افتخار ایتسه یرنده دور یلکه چقاریب ، گیردابه
حقلبدور . ذاتا مکمل اولارق میدانگه چقنان : ادبی کتابلر ، علمی
أثرلر ؟ کامل و عالم کشیلرنی ، فاضل و ادیب لونی رشحه قلم لریله
وجود گه چقیشی بدیعی دور صوفی الله یاردن جناب حق راهی بولسون
آمنه بارب العالمین .

صوفی الله یارنی او شبو قبات العاجزین کتابی ، نوغای عالم لریندن
با اچقلى او غلی (تاریخ وفات ۱۲۴۳ ه) طرقندن ۱۲۲۱ .
شرح قیلنمش - ۱۹۰۶ م . ده قازان شهرینده باشندور . قومی نشک
رجاسیله ، قزی نشک اصراریله شرح اوچجون قولیغه قلم آلغان لیغی
سبب لی اثرنی ، قیزی عزیزه خانم گه اتحاف ایستیش واو شرح گه
« رساله عزیزه » دیوب امم قویشدور بزني « صدر بیزهم رساله عزیزه دور .
نبات العاجزین فی شرح قیلیش بلان ، ناج الدین حضرت فی تور کجه
ادبیات میز گه تورکستان لیتیره توریگه نازیخنی بیوک خدمق سبقت
ایتمشدور ، همده شایان ذکردور . تقدیره سزاوار دور . رحه الله
و غفر لنا وله وللمؤمنین .

اصلنده نبات العاجزین دیوب امم لانغان ، تورکستان و تاتارستان ده
واباشه اولکه لرده صوفی الله یار دیوب شهرت لنگان بو کتاب الوع
تورکستان فی ابتدای واورته ، کتب لریده اطلافقیه متداول اولانه ،

ملتى خواه ايركىك بولسون خواه خاتون بولسون عموميته وغېقىنى
قازانغان بىكتاب دور .

بوكتاب فى باشقىرستان و تاڭارستان ده فى درجه ده رغبىت كورغان
لېفي حقىنده گەپ لازم ابامدور ، زىرا بخارانى آيدىن كېچە لرىدە
ايلىكتورىك دورىنندۇن بورونگى فاره چراڭ دوريىنده ، ايلىكى ئىللىك
قېش قلم ، لاس بلان تولدىرغان داوات ده گى سىاه بلان كۆز نورلىرى
تو كۈاپب مسودە لرى يازاغان ، بخارا و تاشكىننده طبع بولغان ،
نوغاپستان عام ارى قىلىلە شرح قىلىنپ قازان شهرىدە باسلغان ، دىنما
مسلسلان لوينگە ، توركى عالمىگە تارقالغان لېيى ، بواثرنى مرغوب
و محبوب بولغان لېيىنى ائباتى اوچۇن يەتارلىك بىر دليل بولى كېر كى .

صوفى الله يارنى بوكتابى بىنى نەطە ، نظردن تەھدىل اینىلە ،
حەبىقت شولدور كە توحيد (عقىدە) مىز كتاب الله و سنت رسول الله گە
حقىلە مطابق برترقىب دە ميدان گە چقارمىشدور ، اسلام أركان لوين
و أحكام لوين ملتى قانىقە قوشوب امتى قانىقە چراپلىك اسلوبىدە
قلقىن ايتىشدور ، والحاصل :

صوفى الله يار تۈركستاننى ئاپار افكارى .

ياخود - تۈركستان لىلۇ صوفى الله يارنى توجانى در دېياسە مېالقە
اولۇز ، بلکە يەندە دور .

ايلىكتورلىك تعبير اىله : تۈركستانلەلىنى اكتېرىنى صوفى الله
yarنى ارشادلىلە سەي وغىرقىلە يەتوشان ، تەھذىب أخلاقى ، اسلامى
آداب دە كەل تاپقان بىرملت برقۇم دور - ياخود صوفى الله يار ،
تۈركستاننى أولاً توحيد (عقاید) دە ، ئانىجا حدیث شریف دە ، فقهە علم
لورىدە ، قالا و پرسە لفت دە و ادبیات دە يەتىشىپوغان ئونە وي امامى
دور ، عبرتلىك مەرەندى دور ، مەممە بىقىشا لىدور .

لدا ترکستانلىرىنى هىرىز فەرە واحدى او ذات گە مەدۇن
شىكراڭ دور قىامت گچە افتخار اينسە أرزيبدور . اولكىشى دن الله
راھى اولسون رەختىفە غرق ايلاسون آمېن .

بۇ مناسبت اىله صوفى الەبار فى نظرىيە لرىنى افكار و آمال لرىنى
اپتاتى اوچۇن اۋرىنى تورلى باب لرىنىندن مئالا بىر قاچ عبرت آمېز
مەصرع لرىنى اشتەماد طریقىيە عرض اينىش محترم او قوچىلۇر گە يىنه ھم
فايدە لېكك راق بولاس، كېرك .

مەعرفە اللە يېڭى دە :

او يالىمە معرفت نى اور گا نوردىن

تۇر جايىشك بولور قالىسنىڭ تۇردىن

او يامىسىدۇر طلب امرىنىڭ ئەغان

قالور يخشى او يالغان دن او يالغان

برنجى مەصرع لرىيدە گى معرفە اللەنى حاصل قىلىش گە بولغان
تشجىع لرى قىنداي ھىخشىدۇر معرفت اللەنى او رىگانىشىدۇن او ياتكان
(تارقىنگان) كېنىڭىچى جاپقا، دوزخ دېب تعرىيف ايتىمىشدور . بوبىت دە گى
اولكى تۇر اوت (جەنم) اىكىنچى تۇر الله تىعاليٰ نى حقىقىه ئانىش دن
بعنى عارف بالله بولىشىدۇن عبارت دور .

مصحف اىكىنچى بىت لرىدە : طلب دە او ياتقان او يالغان دن اُمى
آلغان لېك فى يېنى ذكر و اندېشە قىلىش نى ترجىح قىلادور بويولىدە

هو شیار بوابش گه چا قرادور ، هده ایکى تئورنى بو مصرع گه
جایلاش بلان ادیب لریز گه جناس دن غونه‌هم کوردسانکان دور .

تۈمىپە بىلە دە :

خداونداكە بر دور بىشكُ رىب روا يوقتور انگا اورتاق ايلە عىب

مصرع لرنى افادە سىنه كورە الله تعالى فى شىك سىز ، شېم ، سىز
برلىغى فى ، و تەها لىغى فى بىيان ايتوب اونى ذاتىقە شرىك قاتىش ،
عىب تاقىش نى هر گىز روا ايماسلىغى فى بىلدىرادرور فقط فقط الله تعالى نى
بىكە ويىگانە لىغى نى اثبات قىلادور شۇنى بلان براابر پىغمەبرىز محمد
، مصطفى ﷺ نى امت لرىغى از تخت دل توحيد دە ثابت قدم بولىش
لرپىنى تاكىدلا بىدور .

أوزى بى شېمە در ھم بى نمونة روا ايرمس انگا چون و چىگونە

بىت لويىلە الله تعالى ھېچ بىزىسى گه او خشا مايدور ، الله تعالى فى
مئلى ، مانندى ، تىنگى ، او خشانى يوقدور ، قابىسى خىلە و قىنداق شىكلە
دىك روا ايا سلىغى فى صراحت ايلە ، مېتىلى لر آنگلا بىدور غات
درجه دە سادە آسان افت لر بلان قولاي بىلەزىدە بىيان قىلادور .
بوابسە لېنس كەمئىلە شىئى ئى اوز گە سيدور ياخوده توجه سيدور .
اشبو - :

كۈنگۈل دن كېچسە كۆز گە تو شىسى هە شىء ايرور اندىن مۇنزە خالق و حى مەرعلەي بىودەم عالى و چوق افادە بىدور .

وَكُلُّ مَا حَطَرَ بِبَالِكَ

فَهُوَ اللَّهُ عَلَىٰ خَلْفِ ذَلِكَ — مصروع لری دخنی

منزه عن جميع قبودات الاكائنات والحوادث جمله لری ایله
الله يارني - مذکور برو بیت لری، گو با بکدیگر لرین متوجهی باخود برو لرین
مؤبدی دور .

الله يارني كتابیده گی « در بيان معرفة الله تعالى » نصلی فی ، توحید
بابی ده گی تلقین لرین او قوغان طلبه لو ، او قوتغان داملاو ، ایشیتکان
تر کستا لیلر بدعت دن عاری ، خرافات دن خالی او لارق مشرك لبک فی
میمندن او زاق او لدو قلری حالده ایمانی قوت لبک ، زمانه سینٹ
ینجی مُوحَّدِی بولوب پیش بشدو رلو . (اطفاً مزبور باب لو گه مراجعت

لری رجا او لور)

صوفی الله يارني كتابیده آنچق آنچق آیت کریه دن استنباط
قبیلغان و احادیث شریفه دن اقتباس اینتاغان شکر دین شیوین کلام لو ،
نانی ثانی سخن لر باره در . چنانچه :

۱ - سورة أحزاب ده گی ۶۷ ینجی آیت جلیله سی

الْأَيْمَلَةُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

بولور بربرغه دشمن دوست دیگانلر

مگر تقوی یوایده غم یگانلر

دیب بوبیت له بیان ابتمشدور

۲ - صف سوره سینك ۸ ینجی آيت کرييەسى :
يُرِيدُونَ إِيمْطِيفُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمٌ نُورِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (نى)

چراغى نى كە حق ياندىرىدى قويىدى
آنى كىيم پوف دىدى سقالى كويىدى
دېب ايکى مەصرع دە تام مەنا سىلە تفسىر و اىضاح ايتىمىدۇر .

۳ - وينە الله يار حضرت لرى - ؟ اوشبو .
اوتولىس جرم شرك اي مەرد سالك
اوقار لطف ايلاسە ما دۇنَ ذلك مەعرىلە

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
نص جاپىلى نسا سوره سینك ۴۸ ینجى آيت کرييە سىنى تۈركىستان
خلىقىھە اوزلۇنىي اوزىلەك چە تىلەمەم مەنى سىنى ھە تفسىر يېنى حىقىلە آنگلانا
بىلەش بىرىشىدۇر .

رسول أکرم ﷺ نى
وَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ فَإِنْ يَدَ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ وَمَنْ شَدَّ شَدَّدَ فِي النَّارِ
حدىث شريف لربى

جماعت دن اوزونك نى قىلمە ممتاز
چاپار كوب توپدن آيرىلغان قوشە باز
عبارت لرىلە افادە ايتىمىدۇر .

الهبار نی سنت گه اتماع ایتیش ده گی کوروش لرینی اوشبو
ایکی بیت بلان رسالت بناد بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ گه من جیع الوجوه تابع بولیش نی
حصر فیلش کبی دور .

دیمه تو تدوم فلان بزرrok ایشینی
قویه کورمه نبی نی قیلمبیشی نی
روا دور اقتدا فاجر گه قیلسانگ
حدیث مصطفی نی يخشی بیلسانگ

اوشنبو بریست شول حدیث نی او ز گنه سیدر .
عن أبي هريرة رضى الله عنه

صلوا خلف كُلّ بَرٍ وَ فَاجِرٍ

(آخرجه ابو داود و دارقطنی واللاظظه)

فقه گه دائئر فصل لریده دیور که :

لبا سیده حرام آغشته بولسه
اوشنل آغشته سی بروشته بولسه
اوشنل تون بوله او تکاز کان نمازی
قبول ایرماس دیدی اول فخر رازی

اکربولسه حرام اول لقمه شوم
انی نعمت دیمه ، دی زهر زقوم

صوفى الله يار بونظوم خطابىله ، حرام دن نه درجه ده نفترت
 ئىلىش لازم كىلغا ئىبىنى نى ، شىريعت مىزدە حرام لەمە نى زهردى
 زقۇم دن بىرتايىكان ئىبىنى نى آپ آچق بىان قىلادور . دخى مثال
 اوچۇن حكایت لرىدىن بىر حكایت ده امە ؟ اربعە دن امام احمد حنبل
 رحىم الله حضورىغا بىبىوه زىن (خاتون) كېلىپ با امام 1 ياخادى قوم 1
 من بىر تول خاتون من كېبىل من ، ياقۇمالى چراڭم يوق آيدىن ده چىرخ
 او گوروب (ايگىرەپ) اوقات قىلامن . عادقىم چە بىر كېچە سى آيى نورىدە
 چىرخ او گورور اىرىدىم بورطرف دن آى بازىدى دېڭىر طرفدن مىشەنل
 لىرىلە ، حىشمت وىرىدە لرىلە خلبە (امير) اوتوب فالدى ، من م او
 مىشەنلىرى دوشن لېغىدەن فايدە لانب آپل - تاپل (شاشىلغا ئىچە) چىرخم
 نى عوم - غوم ايتدىرەپ بوايىكى قىتىم ايفەك ئىگىرەپ آلدىم .
 عجبا - 1 او شەھە ده او گورولىڭان ايفەك ؟

منگا اول رىشته اي قطب زمانه

جواب اىغىل حللال او لغايمۇ يانە ؟

دېب قتوا سورادى .

امام - ؟ فنداق خاتون سن ؟ قىسى خاندان دن سن ؟
 بىر كىنگى غفلت عالىنداه مونداڭ دىن ئەمەد من دېب خطاب قىلدى لور .
 اول خاتون - بىشىرىت حاقي عائىلە سيدىن اونى بلان بىر توغۇشقا من دىدى ،
 امام - انداغ بولسە سىز گە جائىز ايسدۇر دېدى ده

درىغا ايرآتين بولغاپ يورىپ مىز

عمامه بىر عېمىت چولغاپ يورىپ مىز

لچك^(۱) يخشي بزى دستار يمیزدن

ایران لر عار ايتار کردار يمیزدن

بیت لویده گی مضمون نی تمحسر له و تأثر له بيان ایتدی .

عزيز و محترم او قوچيلر ۱ بو حکایت الله يارنى فقهه گه عايد
کوروش لريندن ، داستان چيلىك طرز لويده بولغان افاده لريندن برعونه
دور عبرت اوچون هم کافي دور هم واقي دور عصر بزني اصطلاحىچه
يازوچيلىك سیستم نی روماناستق نوعى دن دور .

الله يارنى - اخلاق و آداب گه راجع نظریه لرى ايسه ، كتابى فى
صحىنه لرى بو موضوع لر بلان طوبتو او دور ، صيوه سيمه بر قاج بيت
لرى تقديم اولنور .

وينه اوقدات نى مسلكىده ، تو قوم لويده رياكارلىك يوقتور ، زمانه
سېنگىچ خان لربىنى ، شهزاده لربىنى ، اعيان وأشراف لربىنى مافتاش ،
مرفه لر ، مدحجه لر ، قصيدة لري بايش و شونگا اوختاش تىل يا غلامه
چيلىك ، خوجه كورسون كېي رياكارانه حرکت لردن او زاق ،
بركناوه گه چىكىلىگان بر شخصىت دور .

ايلىفه ، اهلىفه قىلغان نصيحت لرى ، وصيت لرى ، ملت گه
قىلغان ارشاد لرى مەسى - يوفارىدە گى جمله لريزنى تائيد ايتادور .
گوجه عادل سلطانلىرىنى عدالىنى تقدير وبعض رجال الدوله لرنى

(۱) لەھىك ئېرىغىز لر لەقى دور . قىرغىز خانۇن لر بىقى بۇچە لرنى باشىته
سلاادرغان رومانى در كىن گى زمان لرده او زېك خانۇن لرنى ياشى
توختاغان لرى هم اورايىدورغان بولىپ عادت شكلينى آلفاندور . اما كېچىك
لرنى دۇر دېيلا دور . بونى سىنى باشلىر جۇوان خانۇن لر اورايىدورلار .

تاریخنى خىرىلى اىشلەپنى تصدىقى ، صداقت اىلە عدالت اىلە قىلغان خدمت
 لورپى تىھىن اىتلىك باكى يوقدى . أمانىمە دندور الله يار ، سلطان لوگە
 يقىن بولشىدىن خىر قىلاردى كليلە نى ايدىكائىدىبىك ، صحبت سلطان ،
 آتش سوزان دىرايرەدى . منصب دارلىكىدىن قايتارارەدى . قىاعت لېككە
 حىيات نى توجىح مایدرەدى .

بودنیادن اڭراوتسانك قوروق لب

كۈنگۈل غە آلمە ھەتكىز ياد منصب

اوئار دنيادە ھەكىم بولسە دين لىك

بىلور منصب دن آرتق خوشە چىن لىك

بىت لىربىلە باشاق تېرىپ عمر اوتكازىش نى منصب دار بولايىشدىن
 آرتق يەغىن ئىنلىك بىلور يىرىدى . بونظر بە لرى غالبا وظيفە شاصلىك نى
 قىيىن لېقى دن نفس امادە نى ئۆلەن و ئەمان لېقى سېبلى ، الله ياد نى
 ملاحة ئەمى مام امام ابو حنيفة روحه الله نى قضا ايشى نى قىبول قىلغان
 لېقى قېيلىنى بولسە كېرىك ، ورنە تارىخىدە حقانىت اىلە ، عدالت اىلە
 وظيفە كورغان حكىمدارلر ، قاچىن لو كوب بولغان دور ، الله يارمە
 بىتە اونى مدرڪى دور .

اڭر اىفلە سە راە راست دە ثابت قدم بولوب خالقى رضا سىچون ،
 خالق منفعى اوچۇن جانى نى فدا ، مالىپى خرج قىلغان كىشىلەنى
 اېككى دنيادە آق يۈزلى بولىشى مىلسە در ، هاي هاي ؟ اونىكەن بىتسۇن ،
 قىنى شۇنداقەسى ؟

بز بمحبت نی اوز اهله، شجر به دیده لر گه توک اینتوب او زیولیزده
 دوام ایناویرا میز . فلک نی چر خی هم او زیوللگا نیدیک ابلاندیب کیتا
 ویرادی کمه نی فریاد بفه . داد بفه هم قارا مایدی .
 صوفی الشبار نی اندیشه لری غالبا ، سیاست نی رحم ، منفت ،
 مرحت تانیاغان بخندن ، لذا سیاست نی او بیون لریگه سطرنج نی
 او بیون لویدن هم زیاده راق مهارت لازم بیعنی نی بیلد یوا در . عکس حالده
 سیاست گه ، دولت ایش لریگه فاربشا حلیک نی افضل بیلا دور .
 بنما علیه آج قارنیم تنجع قولاغم دیپ راحت و فراغت له غیر کچوریش نی
 ترجیح قیلادور .
 حقیقت ده ، غریبی بی زوال است .

اخلاقی کوروش لری حقنده برایکی سوز

انصاف کوزیله ، اطراف لی رو شده ، برآز دقت ایله باقلسه ،
 کتاب لریوی تورلی تورلی فصل لرندن تورلی تورلی موضوع لریندن ،
 گلستان دن گل تیر گاندیکه نونه طریقیله قیریب تو پلاندان تو بانده گی
 چشمیدی اشارلری مطلقا و سول اکرم علیله نی اخلاق لریله متخلق
 بولیش و آداب لریله متأدب بولیشیمیز اوچون لا یقیله و بیمار لیک بر درس دور ،
 زیرا حدیث نریف دن اقتباس اینتمیدشور ، بعض آبیات لریده بشنه لر گه
بیک بولامن بیعنی اوز قول کوچی بلان پیشانه تیوی قیلیب کیچینمک نی
توصیه قیلغاندیک آغاه ایشانب آللاداب بور ماسدن او زینی قول کوچی
بلان ، ریاغست بلان هم دنیا و هم آخرت ایشلری اوچون چالیشو لازم
لیغی نی تا کید لا بد دور .

اگر تاش چىئىنە ايلدن چىقىب تاش
 كشىيگە ايڭىمكاي ھمتلى قل باش
 ايشانمە آته غە قالمە طلب دن
 سور الماسدور قىامت ده نسب دن

 حسب فوق نسب دوراى نىكوحال
 ايفك دن اوتكارور خوب ايشلا گان شال

 كورونك بو طالب ايله بو طلب نى
 اولوغ دريا لېيدە خشك لب نى

 اگرچە نوح اوغلىن عرض ايتدى
 خدادن ڭىنس من آهلىك ايشىتىدى

 اگر قىلسانگ سفر دار الحياته
 خوب آته بار ديمە، تارماش خوب آته

 مسلمان اوغلىدە بولسە سچوک تىل
 آلوب كىلسە بولور بىرقل ايله فيل

 يمان تىل شوملىيغى گە جانگە اور گاي
 گە جاندن او توب ايمان گە اور گاي

محمد‌آللدى عالم خلق خوش دن
مبسر ایتمدی آتون کموش دن
یتبشکان ایر بولور البته خاموش
اگریتیلسه مئی هیچ قیلماگای جوش
بیلینگ نی قوتی بارده آلوب بیل
کونکل باعن سوغار کیتمای توریب سیل
نه رسوا پیرایرور نفسی اوچون خوار
مریدی ایشیگیده بولسه اول زار
کشی دیسه ولی نی غیب دان دور
نعود بالله اول سوز کوب یمان در
خداونک خاصه سیدور علم غیبی
بوسوزنگ بولغای برذره ریبی
اگریزیزینی سلطانی بولدینگ
اولوم چنگالیغه آخر تو تولدینگ
مرحوم الله یارنی ادبیات میزگه قیفان خدمت لری هم بیلو
چیلری نزدیده شایان حیرت ، لاپق ذکر دور . شعر نی اینگ
تزکت لیک وبلغت لیک قسم لوندن بوی جناس (فصلی) ده :

کوزیدن ياش اڭر قورقوپ توکار ياش
دۇر رحمت بولور هر ياشىغە چاش

مصرع ده گى اوڭى ياش يكىت ، اوپرىن معنا سىدە بولوب
كىيىن گى ياش ، كوز باشىدر .

توكل امريىدىن اى يوز اوڭورغان

بويورغان غە مخالف دور بو يورغان

بىتى ده گى اوڭى بويورغان ، أمر - فرمان معنا سىدە . كىيىن گى
بويورغان نزكىب مزجى قېيلىدىن دور . بو - ام اسادات دور عربچە مى
« هذا » فارسيچەسى « داين » دور . يورغان - كەلە مى ، تورغان كەي
توكى لفت مىز دور ، بو - اىلە ، يورغان بولاشب « بويورغان »
شكىنى آلمىدور .

خوش اول زن بىلماسه يېودە دىرنى
سچو كە لفظى بلان شاد ايتىسىه ايرنى
اڭراون يىل اوپىدە بولىسىه اون
اونى چەناس اونى ايتورغە برکون

مصرع لوچىش خاتون لرنى خىصلت لرى بىانىندا كېلىت يەمىدور .
چىشى خاتون لرنى اوينىندا اون توگاب قالوب ، يېش اون كون
گەنە اىز مبالىھە سىلە اڭراون يىل اوپىدە اون بولماسه ھە ، اوئىل روزغار
كەچىلىكى نى ابىش غە اونى بەعنى آوازى ھە گىز چەتا يەدور .
اوپىھە سوزلاش نە ابپ كۈرمائىدور

بیت ده گی :- اولگی اوون - عدد اعتبار یله (۱۰) در . کیته گی
 اوون آشلی ، ارزاق معناده نان قیلینا دور غان اوون در .
 آخر غی مهر عده گی اوون - آواز ، صدا معنا سیده ترکی لفظ
 دور ؛ ایگنجی اوون مرکب کلمه دور . او - اوشه ، اوشل معنا
 لویده کی ضمیر غایب دور . عربچه می هو - دور . فی ؛ مفعول در .
 ایکی می ترکیب لانب او - بلان - فی - دن « اونی » شکل -
 فوت غرافی چتار یلشدور .
 اوی خاتون لری اوچون اوشبو ایکی هصرع لری هم شایان ذکر دور .

سرین فاش ایلامس گرغم ده اولسون
 اگرتنگ بولسه ایتور بولسه بولسون

* * *

اجتماعی حیاتن گه هم دین - هم مدنی بجهت لردن نی درجه عالی
 قیمت بیریلسه ارزیدور غان ، امت لریگه ارشاداً ، محض تعليما
 اللغات قیلنغان

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نی حدیث شریف لری :
 وَعَنْ أُمّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ : كُنْتُ عِنْدَ رَسُولِ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعِنْدَهُ مِيمُونَةً ، فَأَقْبَلَ إِبْنُ أُمّ مَكْتُومٍ
 وَذَلِكَ بَعْدَ أَنْ أُمِّرَنَا بِالْحِجَابِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ احْتَاجْبَا
 مِنْهُ ، فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيْسَ هُوَ أَعْمَى لَا يَبْصِرُنَا وَلَا يَعْرَفُنَا .
 فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفَعَمْيَا وَإِنِّي أَنْتَمَا أَلَّا تُبْصِرَا زِهِ
 (رواه ابو داود والترمذی وقال حدیث حسن صحيح) .

بو مبارڪ حديث شريف في معنا لرينى ، مآل لرينى سبب وروده لرينى ،
محترم اوقو چىلار يز ايله بولايىت ميز صوفى الله يارنى قىلىدىن تېنگلاپلىك .

حڪايت

پىغمبر دارىدە بر كور گدابىي
كىلىپ ايردى تىلاپ خىرى خدايى
غىضب بىرلە فارادى شاد مەراج
تۈرىپ ايردى قراش ب بعض ازواج
بىزىزىندەن فاچىدادىلە كور دىب بوسانلى
دېد بىلە اي شەنسەاه قبائل
الرخە دىدىيلە سلطان ابور
الر بىز بىلەدەك دىب زارى قىلىدى
گەھرۇر كوز لرىدىن جارى قىمىلىدى
نه سوز پىغمبر از واجيقە ئىخاڭى
الار ايردى جمیع شېھە دن پاك

وينە طمع نايغە لب آچكۈنچە اول آچ طمع بويى كورونماي بويى دن قاچ

الله يارنى بومصرع لرى ، تهذىب أخلاق اوچون نى درجه ده
حڪمت ليك اىتكان ليفى آشكار ميداندە دور . ادبىيات ميزانىلە
او لچا نفاذىدە ، خىلى آغىر كىلادور ؛ طمع نى قامق بويى كوروندار -
كودوغاز اونى بويى دن هىدى (قوقۇ) سى دن فاچىش گە بويورادور
 المصرع دە گى اوللەگى بويى يەنى قە قامقى ، اىتكەنجى بويى - هىدى
 دىلەك دور (گۈزىل درس دە)

آلا بولغان ، آلا بولغاندىن ، آرتق كومولگان تىرمولىپ تورگاندىن آرتق

بىت لرى كوب ئاثىرلىدور : پىس بولايىپ بورىش منافق بولىپ
نورىشىدىن يخشىراق دور . ياخود منافق ليك ، پىس ليكىدىن هم بدئوراق

دور معنا لوبگه ڪيلور . دخى نه كه س (ناڪس) ليك ،
بي عاريڪ ، بيق قيٽنچه ليك قيليب تيمولوب ٻواولرنى مالبفه -
جانىفه سُوق ليك قيليش دن كوره آدم نى اولگانى يختنى ديانچى بونجى
مصرع ده گى ايڪى آلا كامه سيني بونجى سى ، پيس معناده آلاتن
ديك دور ايڪنچى آلا ، ايڪى يوزايك ، ايڪى سوزايك ، آلا
- بوله - گف ليك يعني منافق ليك دن ڪنابه دور .

او زولمس سالمه فى بويونونگعه سالمه

ا گرچه آلمه دور رخسارى آلمه

اولگى مصرع ده گى او لگى سالمه قيرغيزچه لفت دور معنا سى :
برميٽر ايله ايڪى ميترا رسىندە بوياغاج (كلنك) نى براو چيغه ،
آت نى باشى ايلاشكۇ ندىك مقدارده گى ارغچى نى ايڪى اوچى
باغلانا دور ده كلنك نى ينه براوچى (باش طرفى) قولده تو تيلادرور .
قاچقاق آثارنى ايجابنه كوره گاه سوارى ، گه پياده قووب يقين
هارغاندە كلنك نى او زاتب اوچيده مستطيل حلقه شكليني آفان سيرغاڭى
غه او خشاش ارغچى نى قاچقاق آت نى بويىنېغه سالىنادرور . صونگرا
جزئى عمليات بلان آت نى او شلاب يتاكلاب بعضاً مينىب توب
كيلقريلا دور . بونى امى نى سالمه ديلادرور .

اندجان ولايتىگە تابع أرسلان باب آنه قيرغيز لرىنى اصطلاح لريچه
او قوروق ديلادور . يىگرمە برياشمده گى تاغ سياحتم ده مە كور
قيرغيز لرنى بادلا ولزندە قاچكان آتىم نى خىلى سرگردان ايمىدىن
كىيىن قيرغيز لرنى چوهنداز (چپ انداز) لرى ذكر قىلغان
او قوروق قوللاش اصولىلە آت نى بزور قولجه كيلقريغان ايردى لو .
الله يارنى او شبو مقام گه مناسب سوبلگان

فۇرۇق يورمە قۇرۇق دست اجلدە

سالور ناڭە گمان ايتىماس مىلدى

مەسىع لۇي يۇفارىدە گى جىلە لېزىنى مە تاكىد، مە تائىد ايتادور.

بۇ مەسىع دە گى بىرخى قۇرۇق تۈركى لەنەز در، بوش وغىلت

معنا لەرىگە مە كىلادور.

ايکىنجى قۇرۇق ذكىرى كېچكەن اوقرۇق دە ئەنخىفت در.

خلاصە: سالە ئەنلىقە حقيقة آنگلاشىلدى.

كىللا يلوڭىذ كىرى كېچكەن مەسىع دە گى ايکىنجى سالە كامەسىنە، بوايسە سال
امرىندەن نەن حاضر او لان سالە معنادەدر، ايکىنجى مەسىع دە گى ايکى آلمە
كامە لەرىنى او لىگى مە مىوه معنادە گى آلمە دە عبادت دور اما كىين گى آلمە
اڭ چىندىكەر خسارى آلمە دېكەت قىپىقىزىل بولسەم، سەن او شىنداقى خاتوننى
آلماغىل، چرايدى، اـ حماغاـ دـ، بىنلىق تېبىغ، بىرم سىز، خاتون دەن كىايە
دور كە بوسات بىرىمى ... اـ خشاـ دـ، عېرت ...

إِيَاكُمْ وَخَضْرَاءَ الدَّمَنْ حديث شريفى، شونداقى قىزىل بىت

خاتون لە دەن خەزىز قىلىش اوچون وارد بولشدور.

بعض بىرىماسىز خاتون لە حەقىنەدە وارد بولغان حديث شريف دەن اقتباس

قىلغان اوشبو بىنلىق مە حقىقت دەن ئۇنە دور.

يمان خاتون شىاطىن قەمچى سىدور

قولىن باغلا غوچى ار غەمچى سىدور

النَّسَاءُ شَبَكَةُ الشَّيَاطِينِ يَصِيدُنَّ إِبْرَهُ الرَّجَالَ . (الحاديـث)

حال ترجمه‌ی بازبلگان صوفی الله یارنی و اثرینی آزکوب ذکری
 کچدی ، حقیله با زیاده سیله استفاده آرزو سنه بولگان لو ، دهاباشنه
 اثیر گه مراجعت ایته بیلورلر . بعض طالب لرنی رغبت لوبگه کوره
 تهید یزني خانه سیده صوفی الله یارنی نصیحت کی ارشاد لوبندن
 و جناس قسمیدن یعنی لطیفه آمیز ، مناسبت لیک شعر لریندن
 نالازب ، منفعت لیک تعلیمات لوبیه او شبو صحیفه یزم زینت لاندی .
 بو مؤثر اثونی ، یاش او سپرین لر گه گنه ایز بلکه عامه اهل سواد
 او چون هم چوچ مفید دور ، چونکه بو ابیاتی کوزی آچق لریز گه
 خیلی عبرت لیک دور ، عبرت نی اوز گه سیدور دیلسه مجادر .

فیلور قبیغ تکلم اونگ ایشنگ چب
 سوزینگ تیکلب کونگل بوزغو نه ، تیکلب

پسکیت لیکده عجب خوش خوف وزاری
 پاغن لیک کیلسه خوب بیل نشک باهاری

الوغ همت پیگیت لر گه کیبر که پیر
 کان سیز او چمـای کوب بولـه هم تید

دبه حرفیکه بولـه بـی معـانـی
 اـگـرـقـیـلـ زـهـرـ لـیـکـ بـولـهـ تـیـلـ آـنـیـ
 طـعمـ لـیـکـ سـیـلـیدـنـ بـیـ دورـ سـیـلـیدـنـگـانـ
 تـیـلـانـگـانـدـنـ اـیـورـ آـرتـقـ تـیـلـینـگـانـ

اـگـرـچـهـ هـرـکـچـهـ دـلـ مـخـزـنـیـهـ
 باـقـارـسـنـ کـوـبـتـورـوـبـ کـوـبـتـورـهـ صـیـهـ

شریعت ایشلرینی بیلمسنگ من
 اکرسکـانـ گـهـ کـرـسـنـگـ مثلـ سـکـانـ

شېرىت سىز كشى اوچسە هوا گە
 كونىڭلۇ يۈرمە ئىنىڭ دېڭى خود نما گە
 اگر چندىكە بولسانگە قطب ابار
 دېڭىلنى دانشىم ، نى دە ايشىم وار
 نىم نورىن كونىڭلۇن قىلىمە غاب
 قالوب سن تىكە دېب احوال تىكە گە
 مىقتىلر باشىنگە گا رىنگە - ئىنگە
 بقايسىز نىسە لر گە خوب بقايسىز
 نچوڭ او زجانڭىز گە او ت يقايسىز
 او ئارمن دېب او تارە بولقىلى شاد
 او تىنڭ ديدور او تىنڭ آلغاي بوجلا
 يېڭىل كە كېچە نور مىكدىن يىزاز
 بولور ايشكىم اگر كوب توپسى ئىشكىم
 اعى لطف قىل موندە و اندە
 مى بىنده اينبى بىندا بىندا بىندا

اسلام عالمىنى فقىئە لوى ،
 آنا طولى توركە لىنىڭ يۇنس امرەلرى ، بورصە دە مدفون امير
 سلطان لوى داشە لرى (رحيم الله) تصور دە فەمە دە او زلىيدىن
 كىيىن دنيا گە كېلىگانلار او جون عبرتلى فايدهلى اثرلاردىغان ، بىوار
 يول آچكان بولەلر ، بىزى صوفى الله يار ئوركستان لىلدا او جون او لا
 اسلام نىڭ حق يۈلىنى آچقان ، اسلام آدابى نى ، اسلام اخلاقى نى
 اپتىغان ، بوزولماغان حالدە يېقىمىزنى كورصادقان ، بورغان ، صحابى
 لونى طى قىلغان يول لربى ، اصلندىن عىنى نقل قىايىب ملت نى دماغىغە ،

امتى فليبيه تلquin قيلغان ، شونى بلان دين مبين اسلام گه خدمت
لرى سبقت ايتكان بزدات دور .

صوفى الله يار بخاراوه ياشادى ، اوراده اوپلاندى - جاپلاندى
يىگىرمەننى ياشنده گى اوغلىنى سىرقىندى گه جوناشى منا سېتىلە بولغان
فرات (جدا لىك) اشنا سىدە اوغلىيە قىلغان فرق تورت بىت لىك
وصىقى گرچە اوغلىيە مخصوص خطاب قىلغان بولسەم ، افادە عموم
نى قىلادورغان تائيرلىك ، عبرت لىك نصىحىتى هر كىس اوچون شابان
استفادە دور .

بو كتابنى آخر لوپىدە مندرج دور . نصىحىت نى ابتدامى :
تولام اولدور اى فرزانه فرزند نىڭدارىنىڭ سى بولۇن خداوند
كوزوم نى روپنى صادق محمد يراق بواسون يوزىنگىن دىدە بد

نصىحىت نى انتهاسى

سەرلرقوپ كوتاردىتىنگ دعاگە تىلە مونكىلوغ آتا بولە آناغە
الله يار حضرت لرى اوغلى دن آيرىلدەن سۈنخىرا بخارا دە
اون يىل مدت چە ياشادى . اندىن كىين مكە بولى - يىكە بولى دىب
بىت الله شريف نى زيارقى قىدىلە بخارا دن آيرىلدە .

ارضروملى گىزدى ، بلغارستان ده بولىدى . بودبارلار ده اوزىن كىم
ايكلانىيەنى هم قتويمەم فعلىلە غىابا ايشىتلغان شهرتىيە مناسب ائبات
ايقىدى .

اورادن اسکىندرىيە گە كىيلدى تفرااغى شوندە اينكان بوجايىدە
دارالقنادان - دارالباقا گە رحلت قىيلدى الله رحمت ايلاسون
إنا لله وإنا إلية راجعون

مغۇر بىر حىموم اللە يار حضرتلىرى : او زۇن بوبىلەك ، قۇي
 كۈزۈلەك جىران سقال ئىك بىر ذات اىرىدى لر . وفاتىندا ياشى توقان
 ده اىرىدى . خالق اولارق : محمد صادق اوغلۇ ، أمىنە وحلىمە
 اسىمەدە ئىككى قىزى قالدى
 بىتون توکستان - الوغ تۈركىستاننى او لادلىرى او ذات نى
 دعا گوپى دور ، مخالص و خىير خواهيدىر .

اگر جويند تارىخ دەسى
 يىكھزار ، دو صد ، بىىست وسى
 بىدار .

١٢٢٣

- ٤٦ -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين

والصلوة والسلام على أشرف المسلمين
سيدينا محمد ﷺ وعلى آله وصحبه أجمعين

سمات العماجزين

شـا للخالقِ عـبـرا و اـفـلاـك
سـمـوـات اوـبـيـن توـتـي مـعـلـاق
سـبـد ايـتـدي جـهـان ايـجـرـه فـواـصـل
صـبـح صـنـع عـجـب اـحـكـام تـقـدـير
ارـادـه قـيلـسـه اوـل حـيـه توـانـا
سـقـى تـغـرـاغـين ايـتـكـاـجـ جـانـايـلـه جـسـم
حـلـاسـ ايـتـسـه بـراـونـى رـبـ الـافـلاـك
سـكـسـم توـتـي طـوـفـان دـشـتـ تـاغـى

يراتـى قـطـره دـنـ گـوـهـرـ پـاـكـ
جهـانـه حـکـمـنـی کـورـسـاتـی مـطـلـقـ
قـیـلـورـهـرـ فـصـلـ تـورـلـوـکـنـشـهـ حـاـصـلـ
قـیـلـورـ برـ قـرـصـدـینـ عـالـمـ کـوـزـیـنـ سـیرـ
قـیـلـورـ برـ لـحظـهـ دـهـ یـلـمـاسـ نـیـ دـانـاـ
نـچـوـکـکـیـمـ اـیـلـادـیـ دـانـایـ هـرـاسـمـ
قـالـورـ تـاغـ آـسـقـیدـهـ اـنـدـیـنـ چـقـارـ بـاـکـ
وـایـکـنـ بـوـلـادـیـ هـوـلـ نـوـحـ اـیـاغـیـ

قدم قویمای اوشل اوت بولدى گلزار
 خليل الله اوچون ياندیر ديلار نار
 ايدى اول يل نسيم تابع هود
 غصب يل عاديلارنى قىلدى نابود
 چله اولتوردى و چيقتى سلامت
 بلىغ فارنيده اول صاحب كرامت
 كيلور بـ لحظهـ دهـ غـ ربـ اوـ سـ تـ يـ دـ يـ شـ رـ قـ
 اـ كـ رـ اـ مـ اـ يـ تـ سـ هـ كـ يـ مـ نـ فـ اـ رـ قـ فـ رـ قـ
 يـ تـورـ دـىـ سـاعـتـيـدـهـ قـاـبـ قـوـسـينـ
 نـچـوكـكـيمـ دـوـسـقـينـىـ سـلـطـانـ كـوـنـينـ
 كـيـاـورـ خـدـمـتـكـاـ جـنـ وـ آـمـيزـادـ
 اـكـرـهـرـ كـيمـكـاـ بـرـسـهـ عـزـ وـ اـمـدـادـ
 انـيـ فـرـمـانـيـ اـيـرـدـىـ بـرـنـكـينـ دـنـ
 سـلـيمـانـكـيمـ اـيـكـورـدـىـ اـنـسـ وـ جـنـ دـنـ
 وـ كـرـنـهـ قـدـرـىـ اـيـرـدـىـ بـرـدـرـمـ تـاشـ
 غـرضـ قـدرـتـ نـمـالـيـغـ اـيـلـادـىـ فـاشـ
 كـمـهـ كـوـپـرـوـكـ اـيـدـىـ گـهـ اـزـدـهـ هـائـىـ
 كـلـيمـ اـيـلـكـيـداـكـىـ قـوـتـلـوغـ عـصـانـىـ
 بـولـورـ بـرـپـستـهـ نـىـ پـوـچـاـ غـنـهـ جـايـ
 اـكـرـامـ اـيـلـاسـهـ كـوـنـينـ بـرـيـاـيـ
 قـنـاتـ يـازـسـهـ توـقارـ روـىـ زـمـينـ نـىـ
 دـيـدـيـلـارـ حـضـرـتـ رـوحـ الـامـينـ نـىـ
 مـحـمـدـ يـنـكـيـدـيـكـ جـبـرـئـيلـ سـدـرـهـ بـرـواـزـ
 اـيـنـكـدـيـكـ جـبـرـئـيلـ سـدـرـهـ بـرـواـزـ
 شـهـادـتـ بـيرـكـوسـىـ گـهـوارـدـهـ يـاشـ
 اـكـرـقـىـسـهـ بـرـونـىـ حقـ لـغـينـ فـاشـ
 اـكـرـقـىـسـهـ بـرـونـىـ حقـ لـغـينـ فـاشـ
 آـكـرـچـاهـ آـسـتـيـغـهـ توـشـسـهـ تـاـپـارـجـاهـ
 عـزـيزـ اـيـسـهـ قـيـوـ قـلـنـىـ اوـشـلـ شـاهـ
 حـسـابـينـ بـيلـمـكـانـ شـاهـينـ شـهـبـازـ
 سـلـيمـانـ خـدـمـتـيـدـهـ قـىـلـدـىـ بـرـواـزـ
 وـ كـرـنـهـ اـيـرـدـىـ بـرـقـدـ چـوبـ بـىـ بـوـسـتـ
 غـرضـ قـدرـتـ نـمـالـيـغـ اـيـرـدـىـ اـيـدـوـسـتـ

ولی بر مشت پر هدیده ایدی پیک
 دیدی سلطانیغه آرای و لبیک
 حبیب ایتسه اشارت ایریلور آی
 یتاره ریردہ مخت قیلماسه کم
 چیقاردی لحظه ده نیل آستین گرد
 بالایغ تیوه توغدی حکمیدین تاش
 مسیحه مائده توشتی فلک دین
 خلیل او غلی دیک ایتسه صادق ال وعد
 کورونماس باش انی آلدیده برمادر
 بهشت آلدیغه کیلسه باسماعی کام
 یتوشم اس قطره گمره لبینه
 الوغ در یالبیده خشک لب نی
 چیقاردی سومکانیدین نچوک برق
 فراسودین قیلور کوزنوریدیک شمع
 ایرور قاصر عقول آدمیزاد

مدد قیلسه خدای عالم آرای
 کیشی نینک روزی سین گر قیلماسه کم
 کلیمین چهره سین قیلماس او چون زرد
 نچوکیم حضرت صالح او چون فاش
 بیاردی مریمه روزی ملک دین
 از لده هر کیشینی ایلاسه سعد
 اکرذبح ایتسه لارقیتا رمعای باش
 کیمه بر سه جهالت خمربیدین جام
 یتار رحمت سوی کوک کوکینه
 کورو نگک بو طالب ایله بو لهب نی
 اکرچه او ت بیله سوده بولور فرق
 اکرچندیکه شمع او تدین بولور جمع
 قیو بر قدر تین قیلماک کیراک یاد

﴿ دریان نعت رسول الله ﴾

نرود بی عدد هادی دین غه رسول رحمة للعالمین غه

مدام امت اوچون نلخ ايردى جىشى
 دايل اولدور كە كىدى تاج ئولاڭ
 اينىڭ پروانەسى روح الامين دور
 مقاماتىغە هرگز يتمادى حد
 يتوردى عرش اوبيغە بايە سىنى
 سحاب الابيض ايردى باشىدە چتىر
 كمالىدین مىستر قاب قوسىن
 يورو سه تاخروج دابة الأرض
 كواھى حضرت واجب تعالى
 نغوي تماس ديسە وصفين خەسى
 اينىڭ اولادىغە اصحايىغە ھم

خدا ئانگ دوستى مختار القرىشى
 ايمش موجود اينىڭدىك گوھرپاڭ
 اوشل شاهن شى كىيم شمع دين دور
 دىدى معبدو اينىڭ آتىن محمد
 توشور ماى يېرىزىغە سايدە سىنى
 قدم باسقان منازل ايردى پر عطر
 جمال نعمت و مطلوب كونىن
 شرافت موندىن او تماس سنت فرض
 همه دين دن بولوب دور دينى بالا
 اينىڭ او صافىنى يوق اتهاسى
 خدا ئانىڭ رحمتى بولسۇن دمادم

﴿ دريان سبب تأليف ﴾

عقیدات فروع قرب حبوب
 ديدىلار گر دعا قىلسە ايران لار
 كونكل لار بولسە اندىن آرمىدە
 قلم تارتى خدا بولسۇن مەتكار

يازيلدى فارسى تىل بىرلە بومكتوب
 انى كىيم كوردىلار ترکى ياران لار
 بېتلەسە ترکى تىل بىرلە عقىدە
 تمنى قىلىلار چون بىرنىچە يار

منگا يوقور مفصل قىلغانلى حال
 كرفتار ملامت داميدور من
 نولاي يارو براذرلر زبونى
 اشارت قىلدىلارچون برنيچە دوست
 سواد ايتىم نىچە منظومە ناچار
 انكا قويدوم ثبات العاجزىن آت
 ولېكىن ايلاين سوز لارنى اجمال
 من بىچارە چونكە عاميدور من
 ايرور من بندە لارنى سرنكۈنى
 اكرچىدىكە بولسىم مغزى يوق پوست
 الارنىڭ سوز لارىن بوزماي منى زار
 عقىدە سوز لارىنى قىلدىم اثبات
 او زومدىك خستە لار بولغايمودىب شاد
 كوكارمس تاشەيمغۇرى ياغسەھم كوب
 نصيحت تىنگلەماماس دل سخت حبوب

﴿ دريان معرفة الله تعالى ﴾

او زىيدن فانى حقىقە باقى بولق
 كين تورماق فعال نا روادىن
 قضاوغە راضى بولقا بىرچە ايشىدە
 ياناردىن خوف ايتىب يانماق گىنە دن
 كين سالماق مخالف اجتهادىن
 اكرمىينىك يىل عملدىب قىلسە يىل دور
 تئور جايىنك بولور قالسانىك تئور دن
 قالور يخشى او يالغاندىن اوى آلغان
 نيدور قىل لوق انى مشتاقى بولق
 تانيماق تىنگرىنى تانمۇق ھوادىن
 بويون سونمۇق ايكىلماق قىل دىيمىشىدە
 اميدا يتىماق اوشل قدر تلى شەدن
 يقىن بىلماق جماعت اعتقادىن
 عقىدە بىلما گان شىطانە ايلدور
 او يالمه معرفت نى اور كانور دن
 او يالما سدور طلب امرىينى آلغان

﴿ در بیان توحید و اجب تعالی ﴾

خداوند یکه بر دور بی شک و ریب
 انینک فرمانیدین هیچ کیم قوتomas
 ایروراول بزچه عالم نینک خداسی
 اوzi بی شبه دور هم بی نمونه
 کونگلده کیچسە کوز کا تو شسە هرشیء
 ایرو رحا کم که حکمین او ز کا ایتماس
 فرشته لار نبی لار ایتمادیلار
 ولی فکرایت خدانگی قدر تیغه

روا یوقدور انکا اور تاق ایله عیب
 تو انا دور همیشه او ز کا بولماس
 انینک یوق ابتداسی انتہاسی
 روا ایر ماس انکا چون و چکونه
 ایرو راندین مُنْزَه خالق و حی
 از گئی ذاتی گیم عقلی یتماس
 بویون سوندیلار فکر ایتمادیلار
 عجایب ایشلار یغه صنعتی غه

﴿ اجب تعالی نی صفاتی بیانیده ﴾

ثبتونی دور انینگ سکیز صفاتی
 حیات علم قدرت هم بصر سمیع
 حیات اول کیم تیریک دور او ز کا بولماس
 او زی نینک ذاتیدین حی دور او شل شه
 کیرا کما سدور خداعه هیچ قیوشیء
 ایماس محتاج هیچ ایشکا حق تعالی
 ایماس مغیل کونکلنی شیب بالا

صفت ذاتی ایماس نه غیر ذاتی
 اراده و کلام تکوین دور ایشمع
 اولار هر ذی نفس هر کزاول او ملس
 ولیکن جسم ایله جاندین مُنْزَه
 غنی دور بزچه عالمدن او شل حی

سالور شیطان کونکلله اوز گایولنى
 ایرور داناى غیب و آشکارا
 بولوبدور هرنه ایش یابواغو لوغدور
 نه کیم تیکسه انکا نفع ضردن
 ایماس پوشیده علمیدن همیشه
 بری قدرت ایرور سکیز صفت دین
 نه کیم ایکی جهانده بولسَه موجود
 یقین بیلکیل قضا برله قدر دور
 ایماس برذره بی تقدیر مولی
 هراشنى بولدیدی بولدى او شلدم
 قولی برله یراتی دیمه زینهار
 خداوندیم منزه دور جسد دین
 اینک برو صفیدور ای آدمیزاد
 کونکل نی قوینغیل سن هرقیویوز
 بصر معنی سی کورماک سمع ایشیتماک
 فلک دین یوقاری زیر زمین ده
 ایرور برداک همیشه ظاهر و غیب

م (۴)

اگر مونده بیارور سن کونکل نی
 صفاتی نکه بربی دور علم بارا
 خلایقدن کیچیکدوریا اوغ دور
 تور و شدور یایور و شدور خیر شردن
 کونکلله تو شسَه قیسی حال پیشه
 بیلور هر کیمده بولسَه معرفت دین
 نفس لیک یا نفس سیز بودنا بود
 ضرر دور نفع دور یاخیر شر دور
 خلایق نینک جمیع فعل قولی
 اراده ایلاکاج خلاق عالم
 نه ایتسه ایرکی بار وقدرتی بار
 تیلینگک نی سقلامونداخ قول بدین
 کلام حقداه کیم چون ایلا دی یاد
 ائمه بیلدی قرآن معنی سین توز
 بصر هم سمع اینک وصفی بلا شک
 نه کیم موجود ایرور دنیا و دینده
 ایشیتماک کورماکی بی شبہ و ریب

خداهیچ قیسی نئک محتاجی ایرماں
 خدايم کورساتور دوستلار غەدیدار
 جەت سىز مثل سىز بىل يىمکان بىل
 يىلور اول يخشى کور ساتماڭ لېكىنى
 كلام ايرميش صفاتى نىنڭ بىرىسى
 انى ايغان سوزى بى كام بى تىل
 خداحتاج ايمس هىچ ايشكا هر كىز
 بولار حادث ايرور اى آدمىزاد
 خداوندىم ايرور اندىن مۇنزا
 مونى يىلكان كىشى يتکاي مراده
 اراده سىز ايمس هىچ ايش يقىن بىل
 و كر برذرە چە قۇم بولسە بى جا
 ايمىدور هىچ نىمرسە بى اراده
 خدادىن خلقە روزى بىرچە اىشلار
 تەقى خلق ايتى بىزنى فعل مىزنى
 بىر يېب دور اختيار جزئى يېز كا
 انى قىلماقغە بىنە بولدى كاسب

قولاق كۆزبىnde کاجاجت ايرور بىس
 تېرىلسانىڭ آخر تىدە اى خرىدار
 ولى کور ماڭ نى بىچۇن وچنان بىل
 اوشل كىيم بىلدۈرور يىشك لېكىنى
 بىلور ھەم آدمى نىنڭ بولسە ايسى
 كلام حادث ايرماس دور قدىم بىل
 خلايق سوزلا يالمس كام تىل سىز
 بىلسە يَا او قولسە آلسە ايل ياد
 نە كىيم خلوقىدە بار ايرسە اى شە
 صفاتى نىنڭ برىسىدۇر ارادە
 قىدلىسە بىرىتكاز ياتوشسە برقىل
 اگىرمۇرى قويار يې او ستيكىكا با
 بولاردىن ياكىچىك دور يازىيادە
 صفاتى نىك برىين تكويىن دىمىشلار
 براڭى كىيم نچوڭ سىزنى و بىزنى
 اكىرچىنىكە قويىماں ايركە مىزكە
 مناسب ايش ايرور يانا مناسب

تاپار بنده جزاکوب قیلسه يا آز
 يراتیب دور آنی واجب تعالی
 پررب دور اختيار جزئی هیزنی
 رضا سیدور ازگه احسانی هیزنغه
 ائمه حکمیدور کافر بولورغه
 ولی توژ يولنی کورساق الارغه
 الار اوز جانلاریغه ظلم ایتارلار
 ایرور بولعدل ای فرزند آدم
 اینک او ز ملکیدور هچ ظلم ایمسدور
 بودور صدقینک اخلاق صینک بودور یوں
 تو توب محکم بويون سونساق ايکیلساك
 قدم قویمه تایار ير لار کا زینهار

اوشانجه اختیار جزئیدین باز
 نه کیم رزقیکه بولسه شیب بالا
 حرامیدین ولی منع ایتی بیزني
 خدا راضی ایماس عصیانی هی Miz غه
 کیشی راضی دیسه عصیان قیلو رغه
 خدا ظلم ایتمدی هیچ بنده لارغه
 اوشل خلقیکه توژ یولدین آزار لار
 عذاب ایتسه بو عالم يا او عالم
 نفس سیز خلق ایرو ریاذی نفس دور
 اکر عفو ایلاسه او ز فضلید و راول
 یتار بز عاملار غه مونچه بیلساك
 الوغ يولنی قویوب اول کونچه ای بار

ایمان نینک بیانی

تیلینگک برله ينه اقرار قیلکیل
 مونی بیلماس کیشی تانکلا بشیمان
 ایرور بر دیک زیاده بوللغای گم
 خدادین هرنه کیلسه راست بیلکیل
 مسلمان لیغ بولیده بولدور ایمان
 یقین بیلغیل که ایمان بوللغای گم

جدل ايق بوسوزدە هرفريقي
 تاپار يخشى عمل دين اجره انسان
 عملدىن داخل جنت بولور ميز
 عمل قيل هماوزى نينك فضلينه سال
 عملكا إِتکا قىلىمىاي عمل قيل
 عمل قىلغىل عملغه بندە مامور
 دىدىيلار نور ايمان دور زيادە
 قچان يلغوز عمل قىلغان يلاندور
 قبول ايتىماس خدايم هج ايشىنى
 تصدق يرىيۇزىنى مالىن ايتىسى
 اوشل كىم صدقى يوقتۇر قىلغانى هىچ
 قوتولىس هر كز آنى جسم جانى
 بىرور اجره آنى خوب قىلىشىكا
 تموغىدە قالماس ايمانلىغ مۇبد
 هوايى نفس أىلە آوارە دور ميز
 نە ايش لار كېچە دور بىز دين بو كېچە

بوسوزدور اهل سنت نىڭ طريقي
 بولور اما عمل زايد و نقصان
 عمل ايلانك ول يكن ايمغاى سىز
 انى امرىن دل جانىنىك يىلە آل
 نصيب ايتىسى بېشت اوز فضلى دور بىل
 غرض اولكىيم عملغە بولمه مغرور
 عمل قىلما قدىن اهل استفادە
 عملنى تفعى هم ايمان بىلان دور
 نعوذ بالله ايمان سىز كىشىنى
 اگرچە يخشى لار اعمالىن ايتىسى
 رىاضت بىرلە بولسىه ايرتە و كېچە
 بولور دوزخ انى آخر مکانى
 اكرايمان نصيب ايتىسى كىشىكا
 اكرجىندى كباڭر قىلسە يىحد
 الھى عاصى ميز بىچارە دور ميز
 قوناق ميز بركىچە دىنلىي هىچە

صبا قوققار بوتون دين جانيميز نى
 او زونك راست ايلا كيل يا كاشف الضر
 توزار كلديك عدوا لا رينيك تمامى
 عدو قُل كيلسە نى كىلغاي قوليدىن
 خدادىن دور هدايت بىرلە توفيق
 كىشى هر كز انى مخلوق ديمسدور
 او شل كيم بىنە سينىڭ، فعلىدىن بار
 تقى مخلوق ايرور فعلى و قولى
 مۇنى يىلسە كراك هر خاص و هر عام
 جىدلىنى نفعى يوق بولسە نە دركار
 بوتوندە توت بوتون ايمانيميز نى
 كونكل صندوقىنە بىرى بىل دور
 اكر بولسانك مى حاليمعە حامى
 اكرسن سقلانستك رحمت يولىدىن
 يە ايمانىدە يىدى اهل تحقيق
 خدانىنك فعلى اول مخلوق ايماسدور
 دىدىيلار معرفت بىرلە و افراز
 نچوک كيم بىنە نى خلق ايقى مولى
 ايرور بر معنيدە ايمان اسلام
 ائمه قولىنى بىرك او شلە زينهار

﴿ فرشته لارنىڭ يىانى ﴾

همه حق بىنە سى دورىشك رىب
 يمان قىلماق قباخت سوز ديمكدىن
 بلا شىوت يراتى شاه عالم
 ايماس غافل الار هېچ ساعتىدە
 مقرىب بعضىدىن بعضى فرشته
 ملاتك كيم ايرور لار عالم غىب
 الار فارغ ايرور اىچماك يمكدىن
 نساء ايرمس الارنىڭ وصفى ايرهم
 الار بىرچە خدانىنگ طاعتىدە
 اكرچە بىرچە سى طاعت سر شتە

بوسوزنینك صدقیغه اخبار مشهور
 عنایت ایلدی اول باسخاغه
 ایماس هیچ قیسی ایش تنگریغه دشوار
 بهشت عرش کرسی نه فلک نی
 و گربردمده کور ساتسه نی شک هم
 چرا و چون دیماک قلدين خطادور
 تنى برله ایدی هم ایرد . بیدار
 خدانینك رحمتی کوبدور ایماس آز
 هم اقصدین سماعه باردي اول نور
 سعادین یوقاری هر قیسی جاغه
 بار یغه صدقیمیز افرار میز بار
 مقام سدره و نجم ملک نی
 اکربر کیچه ده کور ساتسه نی کم
 نچوک حکم ایلاسه قادر خدادور
 یقین بیلکیل انى معراجین اى يار
 حبیبن هرنچوک قیلسه سرافراز

﴿ دربيان القاب چهار يار ﴾

يمان يولده ایماس هیچ قیسی مطلق
 خدا خلق اوغلینه قیلغان عنایت
 بشارت بردی اول سلطان ابرار
 علی دور طلحه دور هم عبد رحمن
 سعید سعد دور ایغان بو اون يار
 بشارت بردی اوچ فرزند یغه هم
 حسن برله حسین ایکی نیره
 صحابی دور نبی دور برجهسى حق
 ایروور هر قیسی سی نجم هدایت
 بهشتی دور الاردين قطعی اون يار
 ابوبکر و عمر دور سونکره عثمان
 زبیر و بو عبیده بولدی اخیار
 محمد کیم ایدی هادی عالم
 بربیسى فاطمه دور هم حظیره

نه لار صونکیدین بیلکیل به تحقیق
که اندین صونک عمر دور سونکره عثمان
ایرور بو تورقی امت نینک نکینی
رسول ایدی او گور سم دنیا دن یوز
اول او تو ز بیله شاه ایردی او تورت ایر
الار دین سونکره هج عالم و عادل
او شل تورت ایر که احمد بیاری ایردی
رسول الله طریقیر

نچوک بولسون خلاف اول چار سعده
الار فنی و صفینی هج سانی یوقدور
صحابه نینک بازی هم الکذین دور
الار دین سونکره هیچ کیم جالار یغه
کیشی بولسه نبی نینک صحبتیده
صحابه بعضی سی کیم مرتضی غه
صواب ایردی اولا ایر لار فنی مرادی
خطا بوللدی بنگاه اجتمادی

جماعت اهل دین آزادی دیما سینیز
خطا بولغان بیلان یازدی دیما سینیز

قیلمادی هیچ
پیغمبر قیلمادی او تو ز یلغه و عده
تمام ایتای دیسام امکانی یوقدور
باریسی رهنای راه دین دور

تیوش ماس بلکه خاک با لاری غه
کمان یوقتور الار نینک قربتیده
تکلف ایلا دی او اول با سخاغه
خطا بوللدی بنگاه اجتمادی

ائمه اهل سنت کیم ایدیلار خطاچی مجتهد مغفور دیدیلار
 خطاغه بلکه تابتی لار ئوابى بوسوز دور اهل سنت نى جوابى
 خطادىن بلکه قىتىب اىردى او جمع بىتىب دور مجمع الاشيا ددا ياشىع

﴿ شرط امامت نى يىان ﴾

امامت شرط بولدى هر دياره حدود شرع تا قور غای قىلاره
 يوروتکاي تاشريعت نى قيادىن تقى قىلغاي يمانلار احتسابين
 اگرچىدىكە سلتەنان بولسە فاسق بويورسە ايش شريعت كاموافق
 قيلور مىز جان دل بىرلە اطاعت اوزى بولسە اگرچە بى قناعت
 قىلىپ دور شرط اما شيعە شوم ايمىدور شرط امام اول بولسە معصوم
 امامت شرط بولدور اي مسلمان مسلمان عاقل وبالغ دير انسان
 حدىث مصطفى نى يخشى يىسانانڭ روادور اقتدا فاجر غە قىلسانڭك
 ئوابى يىعدد دور خىصلەت نىك او قوسانڭ يىخشىلا رنى كىنيدەلىك
 نچوك كىيم بىلدى تعين شاه اصدقى بيلور مىز بىرچە مسح موزە نى حق

﴿ دريان كرامت أوليا ﴾

ايورد بىرق كرامت أوليا دين عنایت دور ولى لار غە خدادىن
 كرامت خارق عادت ايورد اسىم بولبور خارق عادت نىچە قسم

دیدیلار معجزه ابطال دین
مونی ییلسانگ کراکدورا آیهالناس
کرامتدور بولور بیشک و اشباہ
معونتدور اوشل ایغان کیشیدین
اول استدرج ایرور مانند شیطان
یمان ایشیدین قولی کوتاه بولسنه
تقى قیلمه دیکان نی قیلمسه اول
قیوشبهه دیکاندین قیلسه پرھیز
فروهم کیتماسه اول یخشی کردار
ولی اول دور عقايدغه موافق
کونکل برمه ایننک دیک خودنماغه
هوا اور تاسیده مینسنه بولوت نی
ولی یلمانک تقى انداخ کدینی
نچوک کیم بولدى سحر سامریدین
قویدین یوقاریغه آقتی بی قیل
اوچارلار کافر سناس بالا

نبی دین خارق عادت نی تعین
نبوت دین بوروننى دیرلار ارها ص
اکر صالح کیشیدین بولسنه هرگاه
کورو نسے برعوام مؤمن کشیدین
اکر کور ساتسە مونداخ کافر انسان
ولی اول عارف بالله بولسنه
اوامر نی همیشه قیلسه اول قل
یرانقان تنکرینی قور قونچیدین نیز
تقى لذت بیلان شهو تکا ای یار
بو تعریف لازم کیشیکا بولسنه صادق
شریعت سیز کیشی اوچسە هواغه
شریعت سیز کیشی گریوتسە اوت نی
قچان تابقان بولور قربت ایدینی
بولا بدور مونداخ ایشلار کافر یدین
ایشیتکیل بلکه فرعون امریدین نیل
مونی ییلکیل که هند و ستانده حالا

شریعت حکمین ایتمای استقامت
 تعجب ایشلاری بولماس کرامت
 کرامت موندین او تماس آبها الناس
 شریعت نی کیشیکیم تو تسه خوب پاس
 خلاف نفس استکمال طاعت
 کیشی دیله ولی نی غیب دان دور
 نبی هم یلمکای او شبو رو شدین
 خدا نینک خاصه سیدور علم غیبی
 مکر بیل سورس، تکریم بعضی ایشدين
 یقین بیل غیب ایشدين فال بین لار
 کیشی چین دیسه اول باطل سوزینی
 نعوذ بالله انداغ معتقد دین
 خدا یم سقلا غای بورأی بدین
 یقین بیل کیل که بعضی نا مسلمان
 کوتارور حق شریعت حکمین اندین
 بولور یوزی قرا مونداغ دیکاندین
 بوباطل سوزایرور قول ملاحد
 شریعت کا کیشیکیم بولسه منکر
 کیشی بولمس مقرب انبیادین
 کوتار یلمادی او لگونچه الاردين

کرامت مو ندین او تماس آبها الناس
 بولور مو اندین آرتوق خرق عادت
 نعوذ بالله اول سوزکوب یماندور
 مکر بیل سورس، تکریم بعضی ایشدين
 بوسوزنی بولغاى بر ذره دیسی
 خبر برسه اکریا اهل جن لار
 بولوب کافر قرا قیلغای یوزینی
 خدا یم سقلا غای بورأی بدین
 دیمیش و قیکه قربت تابسە انسان
 بولور یوزی قرا مونداغ دیکاندین
 شریعت کا ایرور اول فرقه جاحد
 کمان یوقنور بواور البته کافر
 الاریزار ایرور عجب ریادین
 خدا هر کز کوتار مس او ز کالار دین

حکایت

محمد کیم محبت کانی ایردی
 حبیب حق رسول سلطانی ایردی
 کیتار وقتیده انداغ بولدی حالی
 وضوء ایلارکا یوق ایردی مجالی
 ایشیتی چون اذان با بشارت
 دیدی یاعائشه قیلدور طهارت
 طهارت دین سونک اولشاہ او لوالعزم
 جماعتغه بارارغه ایلدی جزم
 عرق سیلان ایدی گلديکه یوزیدین
 قدم باسمای توروب کیتی او زیدین
 ینه قوبتی که تا تابقای جماعت
 او زیدین کیتی درمان یوقیدین باز
 قدم باسمای توروب او لصاحب راز
 اوزیکا کیلدی باز ایتی طهارت
 اوزیکا کیلدی او زیدین کیتی اوچ یول
 اینک دیک مصطفی قورقونچیدین اول
 خلاف ایتمادی ھر قیل ایغانیدین
 نفس چیقونچه تاقو تلوغ تیزیدین
 بولور قورقونچی آرتوق عشرتی گم
 سیوکلوك بندہ سی یا بولسہ محترم
 مبارک دل لاری خوف ایله قاندور
 اکرچه انيا پیشك امان دور
 قویاشدیک تیتره دایم خوف رب دن
 کیرک عالی کرم نی خوف کوبراق
 یوک یردین یقیلغان قالمگای ساق
 الوغ تو تمس کیچیکدیک مذهبین کینگ، تیوه تا یمامغی ایرمس قوی بیله تینک
 سفرده خوف کوبراغ مالی کوب نینک تو هم لیک بولور افعال خوب نینک

کیتار غصه بیلان غم او خلا غانده
 اولار هر ذی نفس هر کز اول او ملس
 قو تو ملس هرنجه کیم حیله ایتسه
 یتو شسه ساعتی یا ایلکاری هم
 اجل برله او لو بدور یله انسان
 اجل دین دور قضا انداغ بولو بدور

تو هم دین یراغ غفلت لی بندە
 اجل البه بردور او زکا بولس
 قیو قلغە اجل نینک وقتى یتسە
 کین قال ملس اجل ای ابن آدم
 کیشینو ایلکیده هم او لسە هرجان
 قیو باعث بیلان هرجان او لو بدور

عذاب قبر نینک یانى

کور ار گور نینک عذاین بعضی مؤمن
 کیلور ایکی فرشته گور ایچنده
 نه دور دیر لارینه دینینک و یولینک
 چیقا راوت بورنی هم آغزى لبیدین
 بولور غمکین کونکل لار پاره پاره
 جوا بین ییر مسنگ کوای اوستیکا واي
 ایشیتور انس و جن دین او زکا جاندار
 نچوک طاقت قیلور برمشت تفراغ
 پشیمان اندە هر کز قیلمغانى سود

عذاب قبر کافر لار غە دور چین
 یتیک کوب نسخە مشهور ایچنده
 سورار کیم دور خدا برله رسولینک
 اکر کیر سە فرشته لار غصب دین
 اکر هیبت بیلان قیلسە نظارە
 دیکای ای آدمى بول دور سینکا جاي
 او رار لار کرزى بیلان او زکا ایکی یار
 الار نینک ضریغە تاب ایتمکای تاخ
 تو لار دوزخ شریدین قبرا يچى دود

عنایت ایلاسه دانای اسرار
 کر ار گور کا ملایم اول ایکی یار
 سورار لار مهر بانلیغ برله اندین
 آچار جنت دین اول منزلغه باپی
 جهانفی شوقی یادینکدین چقار پاک
 یاتورسن ینکی اویلانکان یکتديك
 خدادین اوز کاکیم بیلغای بارینی

مناجات

الٰہی بندہ من بیچارہ دور من
 هوای نفس ایله آوارہ دور من
 مسلمان او غلی قیلماں ایشلاریم بار
 ایرور من بندہ لارنی سر نکونی
 تولا یارو برادر لار زبونی
 منینکدیک عاصی بولغايم و جهاندہ
 کناھیم ظاهر یدین کوب نہاندہ
 نتای چون عین عقلیم بی ضیا دور
 عمل ہم یوق اکر قیلسام ریادور
 اکرچہ من یمان قُل پای تافرق
 بولوب من معصیت در یاسینگہ غرق
 ولی صادق ایرور من بر لیکنیکا
 تیابیب من سنی غافر لیکنیکا
 لحد کا کیرسہ بولیغوز غریب باش
 او گورسہ یوز ھمہ قوم قرینداش
 تحریر بولسہ خان غم سرشته
 یتوشسہ سور غالی ایکی فرشته

نچوڭ كېچكاي غریب بىندىكىنى حالى
 تىلىمغە جارى قىلغىل رېم الله
 اوزىنچىك بىندىم دېكىلىم رېم دېكىاندە
 مۇنى قىيل سەن دېكائىمدىن نچوڭ سود
 منى بىنده ايتقىب بىندىم ايت بوبىنده
 سوراالور البتە يېشك ونقسان
 عذاب ايتىسىه بىنى آدم نە يېلىسون
 كىمان يوقتۇر سورا رقارنىدە ئاپاك
 قالۇر تويمىلى بو ايشدىن اولىدرىنده
 بو يېزىدە بىنده سى نىنچى عقلى قاصر
 انى مەحکم توتوب ايرىلمە دېكىر
 سەن آسان اىتماسىنگ انداڭ سوالى
 دىسە مەن زېلەك اېتكى عبد دركاھ
 اكىرچە عاصى دور يارب بوبىنده
 اكىرسن قىلماسنگ قۇللاق آتىن جود
 الـهـى لطف قىيل مونىدە واندە
 اكىرچەند يكە گورسىز اوالسە انسان
 اكىر دريادە اولسۇن يـاـسـىـلـسـون
 درىنده آدم اوغلۇن قىلسە خورماڭ
 اكىر بىنده معذىّ بولسە اندە
 نچوڭ قىلسە ايرور قادر و ناظر
 نە كىيم ايدى خداينىنگ يـاـپـىـمـبـرـ

﴿قيامت حق تورور﴾

خدا قرآن اىچىنده قىلدى كوب ياد
 كىيار جان قىيىتە دىن يىشىبە بى ظن
 قىلۇر بورناغىدىك خلاق عالم
 يراتىسىه قىيىتە دىن ايرماس بودشوار
 قيامت حق ايرور اى آدمىزىاد
 بولور قدرت بىلان تفرا غىمىز تىن
 تىنچىك هر تورلى بولغان بولسە بەرھم
 خدا ھېچ يىرده يوقنى ايلادى بار

او دور حاکم نچوک کیم حکم قیلدی
یغار محشر پریده برقه جان نی
هر ایشمنی کوب قیلو بدور سن ویا آز
خدا هربنده سیغه قیلسه آسان
اگر قتیغ تو تار بنده حسایین
بیلور گرچه جمیع حالمیز نی
بیارسه نامه نی رحمت بولیدین
قیزیل بوزلوك بولوب اول هم سرافراز
او قونلک نامم نی ای تورغان خلائق
بهشت عالی بولور جایی مکانی
اکر نامه کیلو ر بولسه غضب دین
قرای بوزلوك بولور شرمنده اول قفل
نقی زنجیر ایتار لار گردنیغه
بولور تورلوك مشقت لار حواله
الله قورقه دور میز حضرتینکدین
یغیلغانده یمان^۰ یخشی بنده
تیریل دیکاج همه عالم تیریلدی
سور اربنده سیدن یخشی یمان نی
حسایین هم تیلا راول بنده دین باز
جوایین برکوسی بنده او شل آن
اوزی یلکای انکاسالگان عذایین
بیار و رنامه اعم الیمیز نی
کیلو ر نامه او قلنی او نک قولیدین
سیونگان دین قیلو راول بنده آواز
کیلو بدور نامه اخلاقا صیمغه لایق
غریق رحمت حق جسم جانی
کیلو ر ارقا سیدین یاد سست چب دین
تو تور لار هم سالو رلار بونیغه غل
ترحم بولمعای یالبارغا نیغه
قیلو ر لار جانب دوزخ کشله
امیدیم کوب ایرو ر غفار آتینکدین
قولونکنی قیلماغیل شرمنده اندہ

سزاوار اَم ديرمن او زوم نى
 اميديم كوب بغيشلانكاي كناهيم
 بولور تىكلامعين سانى يوق عيب
 سينىنگىكىنىڭ رحمتىنەكىدىن راجيدورمن
 يبارسنىڭ نامە مىزىنى او نك طرفدىن
 دُر رحمت نى سالسنىڭ جىپ مىزغە
 ييارمە نامەنى سول يانىمىز دين
 حسابىمىز نى اولكون ايلاسان
 قراقىلەمە او كون رخسار يمىزنى
 او زونك ايدىنىڭ قولومغە مهر بانمن
 حبىيىنگىكىنىڭ امتى من قۇل آتىم بار

اَگر اعمالىمە سالسام كوزوم نى
 اَگر الطافىنكا باقسام الْهَبِيم
 اَگرسن يابىمسانك اىعال غىب
 الَّهُى مغفترت محتاج دور من
 اميدلاركوب ايرورانداڭ شرفدىن
 حجاب عفو يابىنىڭ عيب مىزغە
 الَّهُى قورقەدور مىز حالىمىز دين
 اميدلىك بندە دور مىز هەرآسان
 تلطىف بىرلە سورگىل كارىمىزنى
 اَكچە نا مناسب من يمان من
 اكچىدىكە بولسام زشت بدكار

﴿ ترازوی قیامت بیانى ﴾

انىڭ صدقىغە نازل بولدى آيت
 ترازوغىھە سالور اعمالىمىزنى
 يتوشماس عقل ايگام نى ايشلارىغە
 فچوك اير كانىغە نى كارىمىز بار

ترازو حق ايرور روز قیامت
 بىلور تىنكرى اَكچە حالمىزنى
 قىلور آکاه قلين قىلىمش لارى غە
 ترازو بارىغىھە اقرار يمىز بار

الله قيل آغیر ميزان ميزنى سلامت توت بيزينك ايمان ميزنى
 در بيان پل صراط

جهنم او زره بر کوب روک ای رور آه	او شل کوب روک صراط آتلیغ گذرگاه
قلیچ دین تیز ای رور قیلدین اینگچکا	پشیمان لار او شل کون تو شکای ایچکا
عجب حیران بولور فرزند آدم	قدم قویسه این نک آستی جهنم
اکر قیتای دیسه قوی ماس مؤکل	بولور فرزند آدم حالی مشکل
معین کور سه لار خلق اول تب تاب	بولور جان و همی بر له زهر لار آب
بورک لار فان بولوب کوز لار تو کاریاش	او منزل دین قو تو لغا يمو غریب باش
فغانلار قوبغای او لاد بشر دین	کیم او تکای کیم یقیلغا ی او لکن در دین
عنایت قیلسه بعضی آدمی زاد	او تاران دن یشیل دیک بعضی چون باد
او تار بعضی سی اند دین یو کروک آندیک	او تار قربیغه لا یق بعضی لرد دیک
او تار بعضی مسلمان تایه تایه	یtar آخر دیکان عشرت لی جایه
قدم قویسه یقیلور بعضی انسان	الله ایلا کیل او لکون نی آسان
اکر او تکار مسنگ اند دین سلامت	ؤولینک رسوا بولور روز قیامت
بیلیب تصدیق ایتب بول کوب خطرنی	بو مسکمن قوی مدی عصیان ای تار نی

﴿ مناجات ﴾

اللهى بندەنى صاحب ندم قىل
 طریقِ مستقیم گەسال قلونىڭنى
 معاuchi لایغە تايدورمه پايم
 اکرچەندىكە يىحد دور گنا هىم
 كرم لىك پادشاها كرد كارا
 اکرچەسانى يوق عصيان قىلىپ مىز
 اللهى بولىكىننى حرمىتىدىن

صراط شرع اوژە ثابت قدم قىل
 عنایت كويىغە كېنىڭ قىل يولومنى
 بېشىت مغفترت نى ايلا جائىم
 سلامت قىل خطر لاردىن التهيم
 رحىما مغفترت لىك يېر وبارا
 اميد اولكىم سنى واحد بىلىپ مىز
 سلامت قىل او كوبىرولك مختىدىن

﴿ درييان حوض كوثر ﴾

قيامتىدە پىمبر حوضى دور حق
 سوپى او لخوضنى سوتىدىن ايروراق
 دمى سوا يخسە اندىدىن هر مسلمان
 خداوندا نصىب ايتكاي سن اندىدىن

صفاتىن قىلدى تعين شاه اصدق
 ايسى چون مشكىدىن ھم ايردى بھراق
 يقين بىل سوسامىس هر كزاول انسان
 اميدى كوب ايرور بندىنكى سندىدىن

﴿ درييان شفاعت انباء عليهم السلام ﴾

خدا اذنى يىلان حقدوز شفاعت
 شفاعت كىم مۇسلمانلارغا دور سود

قىلورلار انباء و اهل طاعت
 ولىكن بولىغايى اذن معبود

خدا اذن ایلاسه روز قیامت
قیامت کون عجب شدتلی کوندور
اوکون نینک هیبتیدین یشلک ریب
زمین او تادی برچه کوه سنکین
او شل شدقنه یرکوک قیلماسه تاب
بولور خم غم بیلان خردان زیبا
بولور ببر کادشمن دوست دیکانلار
هوا مسدیک قیزیری هم تیموردیک
کیلوز نیزه بویی خورشید تابان
بولور اوز حالی برلان آدمیزاد
اکر حق یا پمه جرم ایلاکان جای
قباحت لیک عمل لارت وشسه کوز کا
محمد کیم ایرور حق نینک حبیبی
بیلین همت قوریغه باغلاب اول ایر
همه اوز نفسيکا بولسه کرفتار
اکر بولسه ایماتو رغان باله کم

سیوک لوک بنده سی ایلار شفاعت
انینک قیتغ لیغی از حد فزو ندور
بولور کوک پاره پاره تاغ تو ز غیب
بولور حق خشمیدین چون پشمرنگین
نچوک طاقت قیلور بر قطره آب
دلیلیم بَجَعَلُ الْوَلْدَانَ شیبا
مکر نقاوا یولیده غم یکانلار
غضب قیلغان کیشی بولغای کومور دیک
خجالت تیریکا غرق اول ییابان
کیلوکونکلیغه قیلغان ایشلاری باد
گواه ایلک بر کوسی بیل دست ایله بای
علاجین کیم بیلور حضر تدین اوز کا
معاصی دردی نینک خاذق طبیبی
همه نفسی دیسه اول امتی دیر
محمد امتی مسکین اوچون زار
تا پیلغانده نچوک جولان قیلور ام

مینگ ئانداغ آنە دىن خوب راق بھراق
 آقاردر يا بولور اول محترم دىن
 قيلور حرق اذنى برلە هەر طرف جوش
 نصىبە ئىتمگان فرزند آدم
 كىشى يىلماس قيامت دشتىدە آه
 اكرا مت ديسە خوش دولت بخت
 اگر امت ديسە نور علۇ فور
 اوشل سلطانكە داعياً إلى الله
 بوا مت لار عجب زشت ايتى حالىن
 بېايمدىك ايشنى اىچماڭ يىماڭ دور
 الـهـى لطف قىل حسرتلى ساعت
 آبورە يخشىلارنى آره سيدىن

محمد دور غريب امت اوچون داغ
 شفاعت شيرى پستان كرم دين
 نصىب ايتكان او در يادىن قىلور نوش
 قالور انداخ او لوغ يەدىن قوروغ قم
 بوقل لارنى ديكاي موامىت او لشاه
 يوق ايرسە عاصى لرغە ايش بولور سخت
 يوق ايرسە عاصىلار غە ايش بولور زور
 غريب امت اوچون داغ ايردى والله
 يپار بدعت يىلان سنت جمالىن
 قوروغ تىل برلە امت مىزدىما كدور
 حىيىنك دين نصىب ايتكمىل شفاعت
 يراخ ايتەمە حىيىنك قارە سيدىن

﴿ بېشت و دوزخ نى بىمانى ﴾

يرا تىب دور انى خلقىغە معبود
 كونكلاعە سالىھ اى عقلى پيادە
 اكرا امر ايلاسە كۆئىن بىپاى
 يبور جنت و دوزخ حالى موجود
 سىغار اول ايکى منزل قىسى جادە
 بولور بىپستە نى بوجا غىينە جاي

کیراپ دوزخغه کافر قیته اولمس
 همیشه قالمغای ایمانلی بنده
 اکر عفو ایسه آنام کبائر
 صغیره دین اکر توتسه خداوند
 اوزی قادر اوزی غافر خدادور
 نعوذ بالله استحصل عصیان
 بهشت ایچره کیشیکیم بولسه داخل
 تیریکدور دایماً اندین صونک اولماس
 همیشه عیش ایله عشر تده بنده
 اکرجنت بیلان دوزخنی او صاف
 ادا بولماس ایکی منزل صفاتی
 ایکی منزل صفاتین سانی بولمس
 بیتیب دور شارح اوراد آنی
 فنا بولماس دیدی لوح قلم هم

کونکله کیچمکان عز تلار انده
 آلمدین حزن خمدین ذره بولماس
 بولور انده همه مقصودی حاصل
 قیلو رغه جمع بولسه قاف تاقاف
 انى يخشى بیلور تنکریم نی ذاتی
 الراھلی بیلان هیچ فانی بولمس
 که بولماس عرش و کرسی لوح فانی
 عقیده بولدورای فزرند آدم

﴿ مناجات ﴾

الَّهُ اعتقد بِكَ بِرَبِّي مِنْ آغْشَتِه قِيلْغِيل خاك بِرَبِّي

دلیم صادق قیلیم غه بولدى قایل
 خداوندا اوز و نکنی حرمتىنگدین
 بومسکین لارغه مؤمن اسم قیلدینك
 اوشل آتدین آیرەغیل ھمیشە
 ملک کیلسە جسد دین آلغالى جان
 قیلورده جان شیرین جسم دین نقل
 کونکل شەباز ينى قیلماق اوچون صید
 مدد سەن قیلماستك اولد مده ياحى
 خداوندا تیریكده جان چیقاردە
 جميع يرده مؤمن آتیمیز دین
 ھمیشە نفس ايلە شیطان كمیندە
 تیلاکیم بو ايا سبۇح قدوس
 خداوندا نە قیلدیم طرفە يازدیم
 پشیمان من پريشان او تکان ايشدین
 يمان ايشدین ھە عضو يمنى باڭا يت
 ينه شر منه قىلمە قىته باشدين

بوسوز دین قىلما غيل برذرە مايل
 كريم و غافر و ستار آتىنكدين
 جماعت اهل سنت قسم قىلدینك
 اکرچىندىكە بولساك جرم پىشه
 قىلور شيطان ملعون قصد ايمان
 عزيز جان اچغىدين كەم بولور عقل
 قىلور هر ياندە شيطان حىلە و كيد
 او رار تىرنا غەيز غە اول لعىن نى
 لىخدە حشر دە كوفروك او تارده
 آيرمه صدقىمېز نى ذاتىمېز دين
 منى آزغور مغىل دنيا و دين دە
 قلونكىنى قىلما غيل رسواي ماء يوس
 شياطين مكر بىلان يولدین آزدىم
 بهار و تىره ماه ياز و قىشدىن
 كونكلى ملكىن مقام دردناك ايت
 او ياتلىغ قىلما غيل دستار بىشدىن

قبول ایتكا يسن اى دارنده دين
 تيليمنى مينك تيليم قىلىم ايرور از
 قنى عذر ايغالي يوز مينىگىدىن بر
 كيراك توزلار كاقويسىم هر قيوىز
 دىدى حقدور اوزى داناي اسرار
 تيريم خجلت بىله آقسە تيريم دين
 مناجات اىقى الله يارمسكين
 تيليم عذر ايغالي يا كاشف راز
 اوياقلېغ من ولى يا عالم السر
 ايماسمىن توز كرم خوانىدە بېت توز
 تىلە ايديم تىلە هر مطلبىنىڭ بار
 اوشل بەخوف ايتىپ بارورىرىمىدىن

﴿ درييان عجز و شكستىگى مصنف رحمه الله ﴾

اوئار دنياده الله يار معىوب مۇنىشكىدىك يور كانىنگدن اولكانىنىڭ خوب
 يمان نفسىنىڭ سنى اوتدىك تو قاشتى
 كناھينك بارە بارە حددين آشتى
 نچوك جان سن نچوك قن سن نچوك ذات
 كناھينك آلدidente ارزۇچە يوق تاغ
 يوزىنىڭ قىيىغ تىلەنەن اچىغ دىلينك تاش
 ھەمای بختىنگك اوز كعېينك بىلە بوم
 قنى سندىك كەنە آستىدە قالغان
 يياردىنگك رشته طاعتى قولدىن
 دىيارلە اول ايش نى ايلادىنگك هېچ
 يە آلمام ايا نا قابل اوقات
 بەايىم سن بشر ديوانە سن ساغ
 مۇختىش موسن اير بالغ موسن ياش
 فعالىنىڭ نامبارك طلعتىنىڭ شوم
 نە كىيم عھدىكە قىيلدىنگ بولدى يلغان
 يراق تو شدونك نغۇ قربتلى يولدىن
 نە كىيم قىيلدىنگ جەناندە اير تەو كېچ

بىلەنگىنى باغلا حكىم بولمه مفلوج
 ياتىب غفلت قراسىن سورمه يوزكا
 مصاحب لار كەم عەد ايردى موندە
 كورارسن قافله نى اوتكانىن فاش
 كوزونك آلدىدەغى بىكانه و خويش
 ولى سەن خەر غفلتدىن بولوب كىف
 اولوغلاردىن كېچىك لاردىن بىكبار
 اكىرىسىن كېچىك لارتاسەلار راه
 بناڭاه كاروان سلطانى يتسە
 اولوغ يولىغە كىرارسن خواه ناخواه
 عجب يول عقبە هەبر قدمده
 خصوصاً يولىدە برو حشتنلى اوى بار
 آيوروب كارواندىن قۇندورور لار
 عزىز جىسمىنىڭ غەنۇمت خوارە بولغاى
 يوزالوان بىرلە سوزايغان سچۈك تىيل
 لەد قورتى اكىر كىلسە يىگالى

كوزينك آج كاروانى قىيلدىلار كوج
 يىدى خلق او زغمىنى سەندىن او زكا
 كىتار لار باقى او يىكا كوندە كوندە
 كوتار مۇزن خطرلىك او يقۇدىن باش
 سفر رختىنى باغلا لىرپىس و پىش
 ياتارسن نىچە رسوايىغ بىلە حىف
 كىتار لارخانە مقصودغە ناچار
 ياتورسن موھنۇز اى عقلى كوتاه
 سىنكا اصل وطن نى حكىمەن ايتىسىن
 نە قىلغايى سەن ولى بى توشه راه
 جىمع كاروانى بىر غەم دە
 كىرار ياغوز باشىنىڭ اول او يىغە ناچار
 قىزىل گىلىك يوزونكى سولدورور لار
 قرا بىر آستىدە يېچارە بولغاى
 دىمسىن فرماندىن آرتوق بىر گىنە قىيل
 قنى اولد مەدرمان كىش دىگالى

نه قىلغاي بندە حسرت سرسته
وكرە قىدە يىتىكاي داد فرياد
خدادين اوز كا يوق هېچ حاكم كار
شناسى بىرلە سبز ايدىسىنك يىلىنىڭنى
بولوب بر كاروان مجىشر غەبورسە
بولور آخر غى سوداسى غىمىنده
نه كىلتۈردىنىڭ نە تۈرلۈك قىلمىشىنىڭ بار
بەيام قىلما ديم انسان يراتىم
نۇغۇقىلدىنىڭ پرىشان نىتىنگىڭنى
قنى شىكرا يىتكانىنىڭ مىنگىدىن برىغە
ارىغ ذاتىم بىلور غە عالم ايتىم
قنى اىغىل منكا قىلغان ايشىنىڭنى
بو حسرت دين فغان اى روسيه وائى
مكىر عفو ايلا كاي دانىدە غىب
يمانلار يخشى لار دين اير يىلىنىڭ لار
يمانلار اور تاسىدە يىگمان سن

يتوشىسى سور غالى ايکى فرشتە
مكىر تىكىرى تعالى قىلسە امداد
يقىن بىلکىل مونى اى بندە زار
نۇغۇقۇفعە باغلا سىنك يىلىنىڭنى
لەددىن بىرچە أدم اوغلى تورسە
ولىكىن هەركىشى اوز ماتمىنده
خدا قىلسە ندا اى بندە زار
تن تىرىنىڭدە تاتلىغ جان يراتىم
ھەمىشە ايلا ديم ترىيتنىڭنى
سنى سالدىم مسلمانلىغ بىرىنە
تمام اعضا لا رىنىڭنى سالم ايتىم
سوغار ديم آب نعمت دين تىشىنىڭنى
نه بىر كاي سن جوايىن اى تن آرای
ايرو ربا شىدىن ايا غىمىنگى بىرچە سى عىب
ينه كىلسە ندا اندىن يىلىنىڭ لار
مسلمان اوغلى دە طرفە يمان سن

بمانلیغ نی مگر داتنده راز
 تیلینک ده خلق ارا نسبیح و تهلیل
 و کرنه سن جهان رسوا سیدورسن
 تیلینکدە خلق ایچنده و عظا ایله درس
 کورار کوز کاعجب صوفی نماسن
 مگر رحمت یلان دانای اسرار
 اوشل غمیلیک کونکل نی ایلا کای شاد
 کیشی تا شر قیلور سودا سی تا شر
 بشر سنگ قیلما غیل افعال شرنی
 کیب سن خلق ارا فقرانه ملبوس
 یا نر؟ خنثی موسن قولینکدە یانز
 یاشینک یتکان سری فعلینک سنی یاش
 قناعت معدنیغه آج کوزونک آج
 ساچیلماسدن بُرون ساچغیل او زینگنی
 فازیلمای یر سنکا قیت آز غانینگدین
 بقادور دیمه عیش بی بقانی
 یقانی توت اجل توتمای یقانی

مکان ایتکان یرینکدور مختلط لای
نصیحت گوشه آسنگ کوشه قیل جای
پانیب عیش و طرب دین ایسته ربدین
او زین یلکان قجان فالغای طلب دین

﴿ مصنف علیه الرحمه نی وصیت لادی ﴾

من او لسم ای جمیع محرم داز
منی او زغه او لوکدیک قیلمانک اعزاز
خس و خار او ستیغه تاشلاپ تو تونک خار
قیلینک مندیک بهایم جسمیدین عار
بوساغه او ستیغه تاشلاپ تیمنی
کفن ایلانک چوروک پیر اهنیم نی
منکا حیف ایتمانکیز لار تو تمغان بوز
اکر چندیکه مردم قیلسه لار سوز
ییارینک تیز بار اتور غان یولومعه
مبارا قالمغای سیز شوملو غومعه
کوزونکیز دین چیقار مانک قطره یاش
جنازم آرقه سیدین آتینکیز تاش
ایاغنیمیدین تو توب سودرانک خد کا
نه او چون قیلما دیم فملوق احد کا
دعا وزاریغه سیز لار بولونک یار
اکر چندیکه بولسم من گنه کار
دینگیز پرورد کارا کرد کارا
رحیما مغفرت لیک بیو بارا
آلیب کیلدوک سنی قاچقان قلونکنی
خطالار بایسی آچقان قلونکنی
کیلیب دور حیله سی بوقدور کیتار کا
تیلی بوقدور بو قلنی عنز ایتار کا
کناهی کوب با قار خساره سی بوق
بو یون سونما قدین او زکا چاره سی بوق
او گر عفو ایلا سنک سن پادشاه سن
اکر بیر سنک جزا قادر خدا سن

اریغ ذاتینک صفاتینک حرمتیدین
 بوقاچقان بندە غە قىلغىل تر حم
 الـهـى بـرـلـيـكـيـنـگـىـ نـىـ حـرـمـتـيـدـيـنـ
 اـكـرـچـنـدـيـكـهـ بـنـدـنـكـدـورـ بـدـ اـفـعـالـ
 اـكـرـچـنـدـيـكـهـ يـوـقـ اـيـلـكـيـدـهـ هـيـچـشـىـءـ
 نـهـ بـولـغـايـ بـودـعـالـارـدـينـ خـدـاـيمـ
 كـيلـ اـيـطـالـبـ بـوـدـونـدـينـ يـوـزاـوـ كـورـسـنـكـ
 قـدـمـ قـوـيـسـنـكـ اـكـرـبـولـ وـادـيـغـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ اـنـيـنـكـ پـاـيـانـيـ يـوـقـتـورـ
 طـلـبـ قـيـلـغـانـ اوـشـلـ رـاهـ عـدـمـ دـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ تـامـاـمـيـ مـخـنـتـ وـرـنجـ
 اوـشـلـ كـجـجـ نـهـانـ يـاتـقـانـ زـمـينـدـهـ
 اـكـرـ قـيـلـماـسـهـ تـسـكـرـىـ هـمـچـوـ تـدـيـرـ
 اوـشـلـ اـيـرـيـكـهـ اـيـرـنـكـئـ اـيـرـيـ بـولـغـايـ
 تـخـالـفـ قـيـلـماـسـهـ هـيـچـ شـرـعـ اـيـشـيـدـيـنـ
 آـلـيـبـ قـولـغـهـ جـراـغـ عـلـمـ ظـاهـرـ

اـرـيـغـ ذاتـيـنـكـ صـفـاتـيـنـكـ حـرـمـتـيـدـيـنـ
 بـوقـاـچـقـانـ بـنـدـەـ غـەـ قـىـلـغـىـلـ تـرـ حـمـ
 الـهـىـ بـرـلـيـكـيـنـگـىـ نـىـ حـرـمـتـيـدـيـنـ
 اـكـرـچـنـدـيـكـهـ بـنـدـنـكـدـورـ بـدـ اـفـعـالـ
 اـكـرـچـنـدـيـكـهـ يـوـقـ اـيـلـكـيـدـهـ هـيـچـشـىـءـ
 نـهـ بـولـغـايـ بـودـعـالـارـدـينـ خـدـاـيمـ
 كـيلـ اـيـطـالـبـ بـوـدـونـدـينـ يـوـزاـوـ كـورـسـنـكـ
 قـدـمـ قـوـيـسـنـكـ اـكـرـبـولـ وـادـيـغـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ اـنـيـنـكـ پـاـيـانـيـ يـوـقـتـورـ
 طـلـبـ قـيـلـغـانـ اوـشـلـ رـاهـ عـدـمـ دـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ تـامـاـمـيـ مـخـنـتـ وـرـنجـ
 اوـشـلـ كـجـجـ نـهـانـ يـاتـقـانـ زـمـينـدـهـ
 اـكـرـ قـيـلـماـسـهـ تـسـكـرـىـ هـمـچـوـ تـدـيـرـ
 اوـشـلـ اـيـرـيـكـهـ اـيـرـنـكـئـ اـيـرـيـ بـولـغـايـ
 تـخـالـفـ قـيـلـماـسـهـ هـيـچـ شـرـعـ اـيـشـيـدـيـنـ
 آـلـيـبـ قـولـغـهـ جـراـغـ عـلـمـ ظـاهـرـ

فنا بولسه تن و جاندین تولایدین
قیو ایرمیش فنا بولغان نشانی
کیشی اوز نفسینی کر بیلماسه پاک
اگرچه بولماسه فارغ ایشیدین
ایشیتماسه کیشی هچ من دیکانین
اوzi ایتسه فنا بولدوم ایماسدور
اوzi باشینی ساتسه اوzi قل
اگر روبرسه هم بعضی مکافش
اگر کور کان بیلان اوزدین کیتیب دور
بوگون نی توش بیله توش قیلمه انجام
اگر کم بولسه کور ماکدین مخافت
اوzin ایغان کیشی البه دور خام
اگرچه هر کیچه کوک بولسه طوف
مبادا غره توشه کونگل غه
بولور حالت لیک ایر البه خاموش
کوتار مس اون ولايت لیک خردمند
فو تولسه ماسوا دین لطف حی دین
تکبر بولماسه مقدار دانی
بولوب قل لوقده ایتسه ما عَبْدُنَاك
اوzin کم توتسه هرمؤمن کیشیدین
اوzi هم بیلماسه فانی ایکانین
فنا بولغان کیشی هر کر دیماسدور
قچان عاقل کیشی برگای انکا پل
ایشانمسدور انکاهچ مرد عارف
یتیب سندیب انکاشیطان یتیب دور
بیان ایتماک بیله قالغانینی شام
یتار اخشم صبا بو توشدين آفت
ولایت تختیغه باسقان ایمس کام
برون غیدین زیاده بولسه خوفی
بوغره باشلاسه آفتی یولنه
اگر یتیلسه می هیچ اور میگای جوش
صد اچیقماس او نیدین با غلاسه قند

دىمس هر كىمگا اسرار حقايدى
 كىشى اوچقان يىلان سوي سموات
 ولى اولدور چىقارسە ما سوانى
 نېي تبعىتىدور رشتە حب
 اكىر فىيل دىك اىپور منھى وڭرىقىل
 اڭرىچە كوب اىپور جود سجودى
 اڭرىچە ظاهر وباطن دىسە درس
 رسول الله نى امرىن قويمە زىنەار
 نېي نى امريكە قىلسەنىڭ اطاعت
 كدای كوجە درگاه بولسىنڭ
 كىشى قىلسە خلاف حكم شرعى
 اڭرسواوستىدە يورسە اوشل كس
 هواغە اوچسە گرمانىد جن دور
 كۈرن آرتۇق ايمىس دور كور مکان كىم
 كىراك تابع كا متىوع مكمل
 كىراك كوب طالب اىچە بىر نكوراي

اڭرىتاپىلسە گنج اخفاسى لايق
 توراع قىلماين بولماس كمالات
 هوادىن دور طلب قىلماق هواني
 وراغ قىلماق كمالات تقرب
 وراغ اصحابى ايتورلار حذر قىل
 كورونماس ذرە چە عارف وجودى
 سقرا ئالدىدە تور كاندىن قيلور ترس
 شياطين شتە لار اىپرېلىنىڭ ئاي يار
 سعادت دور ، سعادت دور ، سعادت
 اميد دور مُلك دلنى شاهى بولسىنڭ
 انى جىنى دىكىل يامرد صرعى
 دىكىل چندان بولور سواوستىدە خس
 انى هادى ديمە شيطان ديندور
 كىيم اتقى بولسە عند الله اكرم
 الْغَ تندىن بولور پىدا الْغَ ئىزلى
 ياروتىمس مونچە يولدوز بولسىه آى

گمان سیزا و چمگای کوب بولسه هم تیر
 اکر باسر بورو سه یاونی باسر
 بولور زاغلار کا بازی ایسرا فراز
 ولیکن بولما سه روشن ضمیرینک
 ایرو رقصان او زون نکدین کورمه کمدن
 بولور سعی البته مؤمن دیکاندین
 رسول فرمائیدین قیلسنک تخلاف
 علو همت یگیت لار کا کیرا ک پیر
 او شل چندی که حرب آلاتین آسر
 تو شوب شاه ایلکینه بازی قاجار باز
 بو تعریف لرغه صادق بولسه رأینگ
 ایرو رقصان او زون نکدین کورمه کمدن
 تأسف دور تأسف دور تأسف

محبت اللہ فی بیانہ

او شل شربی که خلق اندین تا پار قرب
 قیلور بر مدعادین او ز کانی حمو
 محبت اهلی نینک آل دیده معدهوم
 نه قیلسون ملک و مال ما وراء النهر
 محبت گنج باغ معرفت دور
 جمیع ایستا کان مقصود او شنده
 نه حاجت یبر یوزینی خانی بولسنک
 بولور باطن کوزینک محجوب اسرار
 قیلور البته کورما ک لیک نی او ز کا
 کیل ایسا قی ایکولان ایلالی شرب
 شراب بر ک دل اندین بولور صحوا
 اگر فغفور چین دور قیصر روم
 محبت جامیدین تابسہ کیشی بھر
 کونگل ملکی که بر عالی صفت دور
 رضای حضرت معبد او شنده
 اینک دیک ملک نی سلطانی بولسنک
 اگر خرد لچه بولسہ مهر اغیار
 نجوک کیم ذره چه خس تو شسے کوز کا

قضاغه راضى و بەرگە صابر بۇ طاقەنى بىانى دە

خريدار ايلگىنە بر كىل پىاپى
 كونكىل كونكلا كىنە يوقتۇرمىغاڭرىد
 خلاف حكم محبوب ايتىمكاي هېچ
 رضا بىرماڭ مقام اعلاسى دىرلىر
 رضا جوينىدە هەركىز بولغاى تىنگ
 سىوڭ لوڭبندەسى چىتمىس قباغان
 قىلور شىكىر ازدىها كامنەدە بولسە
 دىيماس وا باب آفت بولسە ھەم وا
 يغىنى يغۇ اكىرچىن قۇل سەن ايدىوست
 اوچاراوت توشىسى چىندىن خالى يېر كا
 دىيماس كردون قىلور كردون ايماسدور
 كوتارمساونا كىر باشىن قىلور اون
 شنادىن او ز كاچىقماس عقلى ساغدىن
 قچان توشكاي چىن ايرنى كونكلىنە حىن
 بولار شاكىر ھەمىشە راضى بىنە

كىل ايساقى محېت جامىدەن مى
 خريدار اول ايرور جز نىت فرد
 قيو حالتىدە بولسە ايرتە و كىچ
 بويولنى بىرچە سىن طى قىلغان ايرلىر
 اڭرى باشىدە يورسە آسيا سەنگ
 اڭرى هەر كوندە اىخسە زەرايانغىن
 كىشىكىيم راضى لىق نامنەدە بولسە
 رضا ايوانىدە تابقان كىشى جا
 اڭرى مغۇز دلىنىڭ اير يلسە تاپوست
 سولار غم تووشىسى ھەم آزادە اير كا
 خدا امرىغە عاقل غم يماسدور
 انىنىڭ حكىمىغە هەر كىم بولسە منون
 بو تاغقە سورسە لار تاشلاپ او تاغدىن
 اڭرىقىن دور و كەمىنىڭ قىلىسە لارقىن
 قيو حالت بىلان جان بولسە تىنە

قيلور اير لار دين او ل بالغانچيلار نقل
 محبت اهلى برلان هم سبقدور
 بولور يوزى قرامونداخ دىگانددين
 گمان يوقتور بولور البته كافر
 خدا نينك دشمنين عاشق ديمشلار
 خلاف حكم قilmاس ذره کار
 قيلور بردىك فراغتده آلم ده
 قيزيل طلابيلان سالماس كوزينى
 قيلچ باشىغه كىلسه بوز مغاي راه
 قيلور موھىچ معشوقين خلافين
 اوشل آزاده دين هچقىقمادى اون
 بوايدى حاكمىم حاضر دور اى يار
 مقاصد استماك بزدين عجب دور

الأغ يولدin اداشقان نىجه بى عقل
 كىشىكىم عاشق ديدار حق دور
 نه حاجت او ز كاچه طاعتلار اندين
 بويورغانىغه هر كيم بولسە منكر
 اوشل خلقىكە كوب بىعقل ايمشلار
 دل جان بىرله بولغان عاشق زار
 بو يورغان ايشلارين شادى و غمده
 اگر تولدورسە لاريرنى يوزى نى
 بلا اوقي قدالسە اور مغاي آه
 كىشى كىم قىلسە عاشق ليقىنى لا فىن
 مسلمانىنى يوزچوب اوردى بىدون
 دىدى بى ناظرى قوب حاكمە بار
 تن وجان بىرچەسى املاك رب ور

طاب هى او لمور كە بەرمان سودا سىدىن ماسوا بولسە
 كىل اى كونكل جهان سودا سىدىن كىچ
 جسد قالما سىدىن ايلكارى نفسدىن

در توبه آچوقده ایسته مقصود ایش او تکان سونك پشیماندین نچوک سود
 ایگیل تیز راق خدانی طاعتی غه کین قویمه بودم نی ساعتی غه
 بگیت لیکده عجب خوش خوف زاری یاغین لیق کیلسه خوب بیل نی بهاری
 کوزیدین یاش اکر قور قوب توکاریا ش
 مبادا توبه قیلما سدين بورو نراغ
 اولوم نی دائما یادین کده بیلغیل
 اولوم نی ساق سین پیشانه ده بیل
 اجل تاریب تور و بدوریا یله اوق
 کوتاریب دور قیلچ بز کا سالور غه
 بیلور سن یوق بودنیا نی بقا سی
 تعجب موندین او تماس جر لبنده
 قدم دریا یوزیده روی خس ده
 سحر بولسنه ندا ایلار فرشته
 سنی خلق ایلاگان سلطان غالب
 ایکام نی مغفرت در یاسیدور بجوش
 ایکام دین لطف رحمت باین آچمق

دل و جانىنك يلان حضر تغه يانغيل
 باشىنگىنى يوقارى قىلمە قوي قىل
 او لوم چنكا لىغە آخر تونو لدونگك
 قىلور بر كون او لوم جانىنكى محروم
 تو زوك يوغە يورو ماڭ او زكالار دين
 آنى سىندور مغىل نفس ايلاسە جەد
 نە سود اول بولماسە جان و دلىنك دين
 ينه قىلماسە توبه قىلغان آنى
 تە پايانە دور آيرىلمە يانە
 اكر تايب ايرورسن كىتمە تايب
 اكر چندىكە عشت مىلى بولسە
 او لوغى توبه دور سىندور مە گستاخ
 مبادا قالماقى خشك آخرى فصل
 بولوب سن كىرندىم دريا سىغە كىر
 يا تورسەن تابكى ايمىدى او يانغيل
 نە كيم قىلىمىشلا رينگە توبه قىلغىل
 اكىرىر يوزىنى سلطانى بولد ونگك
 اكىر تابسىنك حيات حضرت نوح
 نە دور توبه ديماك يانماڭ كنه دين
 خدا در كاهىدە چون ايلادىنگك عهد
 اكىر توبه ديماك چيققى تىلىنگك دين
 دل و جان بىرلە قىلغان نى ذشانى
 اكىرچىن يانە سن قارمش بويانە
 نەم نورىن كونكلدىن قىلمە غايب
 او لار بىر عەد ايلە بىر خىلى بولسە
 كونكىل تصديقى رېشە دور عمل شاخ
 سينوق شاخ ضربى بىرلە زخم آلورا صل
 جريمه چركى بىران ظاهرىنگك بىر

ەظابەت رابعە علمىرىماڭار حىمە

اپشىتكىل رابعەنى اشكىن ايشاه
 برونى چادرىغە تامدى ناڭاھ
 قىزىل قاندۇر كوزومدىن سچراغان ياش
 دىدى بوجادىنلىنى اىقرىينداش
 اوياقلىغۇ عاصىيە دىن اى كزىدە
 اكىرچە رابعە دور مرا بالذات
 او زىن سودراب حرمەجانى برلان
 اينىڭ شائىنیدە كى كسب و كمالات
 موئىننەكدىك يغلاسە انداڭ نكۈرەي
 هېمىشە ذو قىيمىز عىش و كولوش كا
 الەمى نطف قىل من مبتلاغاھ
 ياتىب من يوز توبان اىسەزدە سوسالب
 قوروب قانىم يتىب دور لىكا جانىم
 مضرات اھلى اطرافىدە دور بىر
 كرم بھرىدىن اىسلطان وھاب
 سعادت قوتىق قىلسنىڭ عنایت
 يېرىپ سىنماس عصاي توبه قولوغە
 طلب دردى بىلان سالىنگىڭ بويولوغە

تُورع زادی بولسه قوینو میزده
عبدیت طنابی بونو میزده
یورو توب پخشیلار کیز گان سبب نی
رضا ملکیغه قوندور سنک طلب نی
مونینکدیک ایشلار ای دانای اسرار
سنک آسان ایروور گر بیز کا دشوار
کوتاریب من امید برله بیلاک نی
خدا و ندا قبول ایتکیل تیلاک نی

موعظه

کیل ای نفس آجمغیل کوز هر قیانه
یوق ایرمیش اعتماد او شبو ز مانه
میسر بولسه طلادین سنکا تخت
او زینکدین پست کازینهار ایتمغیل سخت
اگر برسه جهان سلطان لیغی دست
کیشی او زحالینی یلماک کراک پست
اکر رتبنک ایروور اعلای آفاق
یقیلغان خسته لارنی حالیغه باق
بو رفت برله کوک نی کور همیشه
یوزیدور یر ساری ای یخشی پیشه
اکر چندیکه اور نینگئ بولسه افلک
قویاشدیک او ب تور و ب رخساره خاک
اکر دنیاده بولسه زور بازو
ولی انده قوروغ لو غدور ترازو
طرف موری و سنه قوت فیل
مسلمان لیغده انکا مر حمت قیل
اکر چه اول ایاغ آستیده دور خوار
خدا مخلوقیدور آغريته زینهار
تکبر قیلمما غیل ای بی معانی
فلانی او غلی دور مندیب فلانی
اکر آلدینک ده کی قل بولسه والی
کونکل نی کینه سیدین ایله خالی

بورو نغى حالىغە قىلە ئىشانىمە ئاتە غە قالىمە طلب دن
 حسب فوق نسب دور اى نكوحال
 قراچە اوغلى خواجە اوغلى دين كم
 اكىر صاحب نسب توز دور ايشىكە
 اكىر قىلاستىك سفر دار ال حياتە
 اكىرچە نوح ايدى هادى انسان
 اكىرچە نوح اوغلۇن عرضىن ايتى
 ابو طالب كە عم دور مصطفى غە
 كېچىك دين مصطفى غە ايردى مشقق
 ديانت سىز اوشل كيم بولدى نابود
 اينىك حكمىدە دور ادبار و اقبايل
 خليل الله ايدىلار آزر اوغلى
 حسود ايتكان كىشى دون و داغلى دور
 جراغىنى كە حق ياندوردى قويىدى
 خدانى صنعتىدىن كوردىنىڭ كىرىشمە

انى تكريم عزيز ايتسە نه چاره
 سور الماسدور قيامتىدە نسب دن
 ايا كىدىن او تكارور خوب ايشلا كان شال
 معلم بولسە سىئد دن او تارھم
 نه سوز دور ايکى خصلت لىك كىشىكە
 خوب آتە بار ديمە تار ماش خوب آتە
 توغو بدور انداڭ ايدى دين نا مسلمان
 خدا دين لىئىس من آهملك ايشتى
 آنا ايردى على المرتضى غە
 ول يكن بولمىدى ديندە موافق
 يىمبر شفقتى هم قىلەمادى سُود
 تىكاندىن گل چىقاردى زهر دين بال
 تقى لوط نى دور هازر اوغلى
 بوبى سوز خلق ارا ايسكى مىلدور
 انى كىيم پوف ديدى سقالى كويىدى
 بر ايسكى يىردىن آقتى يىڭى چشىمە

مونى غرق ايلادى ناگە كىلىپ سىل
 انى بند ايتىكالى آلدى بىر و بىل
 ولى مظلوم دېكاننى أجرى آرتار
 اكىر تارى كېشى ظلم ايتىسە تار تار
 بارور جا بر ايرور اى نفس جابر
 مسلمانىغە هىچ بولە مۇكابىر
 سنى ايلتۇر زىيانە يازىيانە
 توشور مەنفعى يوق رېجىش مىيانە
 كەنە دىن هرنچە كەم بولغانى خوب
 تېرىيىك يور كۈنچە ئالم او لگانى خوب

ەطەپت ھجاج

دعائى خير اوچون بىز كا قولىنىڭ آج
 مسلمانىغە بىر كون ايدى حجاج
 دىدىي يارب بو ئالم جائىنى آل
 دعا غە قول كوتار دى اى نكوحال
 تىلىنىڭ باردى نېوڭ مۇندانغ دعاغە
 دىدىي حجاج اوشل مىرى خدا غە
 سنكاھم بىرچە مۇمن لارغە دور خير
 دىدىي حجاج غە اول مىرى نكوسىر
 كەناھىنىڭ كەم بولور او سانڭ ئاكىر تىز

طەممىن او زاف بولىشىنى بىيانى

طمع زندانىغە بولە كەر فتار
 كەيل اى آزادە بول ھەمت بىلان يار
 قىل استغنا طمع قىلە كېشىدىن
 بىر يىگا بولما سە دنيا ايشىدىن
 كۈنگۈل نى قىلە مىشت دن جراحت
 خدا يىنىڭ هر نە بىرسە قىل قناعت
 يو گور سەنگ كۈن دە بىر كەدۋا اوچون چىند
 بخارا اولكە سىدين تاسىرىقند

بـدـخـشـانـدـيـنـ كـوـتـارـسـنـگـ يـوـزـسـرـىـ تـاـشـ بـهـاـسـىـ بـلـخـ اـبـجـنـدـهـ بـولـسـهـ بـرـماـشـ
 اـكـرـ باـشـ يـيلـانـ چـاهـ قـازـسـهـ بـنـدـهـ كـوـزـينـيـ يـاشـيـچـهـ سـوـقـابـسـهـ اـنـدـهـ
 وـگـرـ قـازـسـهـ اـرـيـغـ كـرـپـيـكـ يـيلـهـ مـرـدـ انـكاـ بـرـ حـوشـهـ جـوـ قـيـلـسـهـ پـرـورـدـ
 بوـحـنـتـ بـرـلـهـ تـابـسـنـكـ بـرـچـهـ نـانـ كـيـشـيـنـيـ منـتـىـ دـيـنـ اوـلـدـورـ آـسانـ
 قـدـرـ غـانـ بـرـلـهـ رـزـقـيـنـكـ قـطـرـهـ تـاـشـمـاسـ كـيـتـارـ قـدـرـيـنـگـ قـدـرـ دـيـنـ هـرـ كـزـ آـشـمـاسـ
 توـكـلـ گـنجـيـدـيـنـ اـيـ يـوـزـ اوـكـورـ كـانـ بـوـيـورـ غـانـغـهـ مـخـالـفـدـورـ بـوـيـورـ غـانـ
 آـلـاـبـولـكـانـ آـلـاـيـورـ گـانـدـيـنـ آـرـتـوقـ كـوـموـاـكـانـ تـيرـمـوـلـوبـ تـورـكـانـدـيـنـ آـرـتـوقـ
 اـكـرـ تـاـشـ چـيـنـاسـهـ اـيـلـدـيـنـ چـيـقـبـ تـاـشـ كـيـشـيـكـاـ اـيـگـمـكـاـيـ هـمـتـلـيـ قـلـ باـشـ
 طـمـعـ بـوـبـيـ كـورـ وـنـهـاـيـ بـوـئـيـدـيـنـ فـاجـ كـيـشـيـكـاـ اـيـتـمـكـاـيـ اـيـرـ بـنـدـهـ سـرـنـيـ
 اـكـرـ قـرنـيـ بـرـارـ تـويـماـسـهـ قـرنـيـ تـيـلـانـگـانـدـيـنـ اـيـرـ وـرـ آـرـتـوقـ تـيـلـيـخـكـانـ
 طـمـعـ لـيمـكـ سـيلـيـدـيـنـ بـهـدـورـ سـلـيـنـكـانـ بـوـزـ مـهـرـيـ بـوـزـ دـيـنـ فـيـ حـصـارـيـنـ
 كـيـشـيـ نـيـ مـطـلـبـ سـيمـ بـولـسـهـ يـاـ زـرـ خـلـيلـ فـيـ آـتـهـ سـىـ هـمـ بـولـسـهـ آـزـرـ
 مـصـاحـبـ بـيـلـماـكـيلـ دـنيـاـ خـصـيـمـيـنـ نـسـيمـ مـعـرـفـتـ اـيـسـتـهـ نـهـ سـيـمـيـنـ
 اـيـمـاـكـلـابـ تـوشـسـهـ كـيـتـسـهـ اـيـتـ بـيـلـانـ بـوـسـتـ طـمـعـ قـيـلـمـهـ كـيـشـيـدـيـنـ تـوشـهـ اـيـدـوـسـتـ
 غـرضـ دـيـنـ اـبـولـوبـ اـيـ آـدـيـزـادـ عـزـيـزـ عـمـرـ وـنـكـ فـيـ هـرـ كـزـ قـيـلـمـهـ بـرـ باـهـ

جلاویدا يو گورسنك بر قدم يول
 بونعمتدين زقوم ايجكانينك آرتوق
 سعادتدور دلينك درديغه داري
 قدم تفراغى كوزكا تو تيادور
 نه دولدور خدايم نينك رضاسى
 دمى سودور اول اييردين مشك عنبر
 بيلور يول باشچى سى نينك در گنه
 مرىدى ايشىكىيده يورسە اول زار
 يېقىكلىك هاديلار دين نىخە لارده
 حرام ايرمىش او زينى سائل ايقسە
 طمع ليكىنى يوزيدە بولغاى بوسىت
 طمع بىلە كېچور غان حىفت اوقات
 كىيشى نى خدمتىدە باغلا سنك قول
 بو يور گاندىن فاكىچكانىنڭ آرتوق
 ول يكن تىكسە خاص اير نىنڭ جلاوى
 او شل اير نى ايرى كىيم بى ريا دور
 انىنگدىك بىنده نى بولسنك گداسى
 انىنگك پروانە سيدور خرمن زر
 سعادتلىك كىيشى اول حق رەنده
 نه رسوپير ايروز نفسى اوچون خوار
 حىما يوق شرم يوق هركز الارده
 كىچە كوندور زغە كىيم نىنڭ قوتى يتسە
 نبى ايلى قيامت بولسە ايدوست
 بىللاى ديسنڭ بوسوزنى ايستە مۇشكات

ھەظىت ۋبان

اول آتىيغ ايردى بىر كون ايل پىادە
 قولىدىن يېر كا قىچى توشتى نا گاه
 يار انلار ايلى اول پا كىزە حلقە
 نه بولغاى ايردى امرا يتسنك بوخلاقە
 عجب مىد ايردى ۋبان اتقىيادە
 تو شوب آلدى او زى اول مىد آگاه
 نه بولغاى ايردى امرا يتسنك بوخلاقە

دېلى ثوبان حمەدىن بولغايدىب آلىپ بىر كىل دىماڭنى كورمادىم اپ

محبت سىز كىشىمىن او زاۋى بولىشىنى بىانى

كىل ايطالب كوزونك عبرت يىله آچ
محبت اهلىنى جويانى بولغىل
كىشىنى كونكلى كىيم يىگانه بولسە
محبت سىز كە بولدى هرقىي دات
محبت بولماسى هر كىمده اى خير
افارىب يورماسى كونكلى آقارىب
اكر بىكانه نىنك داغى بولسە
جىكىرىنىڭ يورا كىنڭ كوشەسىدۇر
انىنکدىك يارايلە چۈن ايلادىنڭ عەد
تىلاسە بورك نى بىر ماڭ كراڭ باش
اكر بولسونىدىسىنگ يىڭىل آغىلار
قىلۇر صحبت اثر اى طالب راه
نه كىيم توز كانيغە توشىسى بولور توز
اكر چندىكە ناقابل لىغىنگ بار نكولار جمعىدىن ايرىلمە زىنھار

بولور غرق سیاهی ایهـا الناس
 اکر چیقسـهـاـپـاـکـنـی جـعـیدـینـلاـس
 قـوـیـارـمـسـآـتـیـشـخـلـقـاوـغـلـیـدـرـهـم
 اوـزـینـقـیـلـسـهـقـیـوـمـسـنـقـرـهـغـهـضـم
 اـکـرـکـوبـجـشـمـهـبـرـبـولـسـهـبـولـورـنـهـر
 آـلـورـصـحـبـتـدـهـبـرـبـرـدـینـکـیـشـیـبـهـر
 چـاـپـارـکـوبـتـوـبـدـینـایـرـیـلـغـانـقـوـشـهـبـاـز
 جـمـاعـتـدـینـاـوـزـونـکـنـیـقـیـلـمـهـمـتـاز
 قـیـوـایـرـیـلـسـهـاـولـهـمـتـیـشـلـاـرـآـنـی
 کـلـهـگـاـبـورـیـچـابـسـهـاـیـفـلـانـی
 قـرـاقـچـیـتـوـپـدـینـایـرـیـلـغـانـنـیـسـنـچـر
 بـیـورـوـسـنـکـیـکـهـدـیـوـبـاشـینـکـنـیـنـچـر
 اـیـرـوـرـرـحـمـتـدـینـایـرـیـلـغـانـشـنـاعـت
 خـدـانـیـرـحـمـتـیـبـولـسـهـجـمـاعـت
 بـهـایـمـدـینـزـیـادـهـجـهـلـیـبـولـغـایـ
 نـهـاـوـلـجـعـیـکـهـغـفـلـتـاـهـلـیـبـولـغـایـ
 بـوـزـارـکـوبـصـحـبـتـنـیـبـرـبـدـافـعـالـ
 الـارـنـیـصـحـبـتـیـنـبـیـلـزـهـرـقـتـالـ
 بـرـصـبـرـرـوـیـنـاخـزـبـولـسـهـهـمـرـنـکـ
 کـرـاـکـصـحـبـتـاـیـلـبـرـتـنـوـبـرـنـگـکـ
 بـلـانـدـینـنـیـضـرـرـکـورـسـنـکـبـلـاـنـدـینـ
 اـکـرـکـیـلـسـهـمـضـرـنـفـرـتـقـیـلـاـنـدـینـ

خطبـتـدـیـوـ

دـیدـیـبـرـدـیـوـحـاسـدـیـانـهـبـرـکـاـ
 بـارـبـکـیدـایـتـفـلـانـفـاـحـشـلـیـیـرـکـاـ
 دـیدـیـاـولـفـرـقـهـدـینـفـارـغـبـولـاـیـارـ
 الـارـدـورـبـرـبـیـکـاـرـهـبـرـنـارـ
 بـیـلـیـبـدـورـظـاـهـرـدـشـنـلـارـیـنـدـوـسـتـ
 اـیـمـاسـحـاجـتـکـهـکـیرـسـهـرـکـیـلـهـپـوـسـتـ

دینا دین بىرىدەقىنەرە

اولوغەمەت عصاسىن قولغە آلدىنگىك
 تىجرىدىلىن بىرمە قولو نىكدىن
 يتار مقصودىغە تىز اىزلا كان دە
 مبادا قالمىغايى سن اورتە يولده
 بەاندىن بولغانى يېنىنگىك قويوندە
 بە اول آيرنى اوپىدە حورى بولسە
 كۈنگۈل غە تووشىسى قىدىكە خدا لىغ
 اكىرتا پىلماسە كىجىيە خب قىل
 او كىيم مستورە بولسە بىل انى حور
 انى صاحب نىب دين كور زىادە
 يوزىنى آقى دور آيرنى رضا سى
 اكىر شىمس وقىر دور ماچە خر دور
 يقىن بىل تورت ايا غلىق مادە دور اول
 خلاصە دە اىرور مونداخ سوپت
 بىار مىس خاتونىن توى عزاغە

كىيل ايسالك او زونگىن يولغە سالدىنىك
 اكىرقىمالاى دېسنىڭ كىر كان يولونكدىن
 كىن غە باقەغۇدىك بولسە بندە
 اكىر باقسىنگىك كىين بوتاباغ وچولدە
 مشقت بولسە سونغنان بويوندە
 عبادت بندە ئى منظورى بولسە
 ول يكن ايتىمسە شەھوت جدا لىغ
 دىيانىت اىستە گود كىنى طلب قىل
 اكىر زنكى بىچە دور كوزلارى كور
 اكىر چندىكە بولسە بندە زادە
 تىلى نىنگىك او زىنى شرم و حىياتى
 او شىل خاتون كەنا محىم نظر دور
 اكىر چندىكە بىزرك زادە دور اول
 انى منع ايتىمس اىردىور بى حەمیت
 بغىرت اىر اىرور راضى قضااغە

بولور راضى قرا ير کا تيقارغه
غرض اى بندە لار ناظر بولونك لار
بني آدم ده بار دور بر فريقه
الار شرع نبى نينگ دشمني دور
الار اوز لاريغه عارف قويوب آت
وليکن ايتوشور بيهوده معنى
الارده بولمغاي هيج يخشى نيت
جميع جانورلار توشهه كوزگه
الارنى فعلينى كيم يخشى بيلدى
بولوبدور هم تقى برفـرقه پيدا
يغار لار پاره بوينى يوغان نى
اكرچه روشنى ايرمس بوأ وباس
يتىپ دور بواحسن اول يخشى بندە
بو ايان فرقه كيم ضال و مضلدور
اینا نسونديب تقى بريچه بي عقل
قيلور لار خواجه احمد دين مونى نقل

قیلور موھچ مونینگدیك بدعت بد
 خدآنی دوستی بولسە خواجە احمد
 قالیب دور بزکا اول ایردین کتابى
 شریعت ده ایدى اول آفتایى
 چیقار مونداخ فریق آخر زمازده
 اوشل سلطان بیتیپ دور بلکە انه
 الارنى فعلی سنت دین جدا دور
 اینشلار بیشك وریب ای مسلمان
 اوشل قطب زمانغە ایردى يلغان
 قيو ایردین کە نقل ایتسە بو ايشنى
 اینا نمانكە زینهار انداغ دیمشنی
 ولی بولسە اولوغ بولدين تایار مو
 خلاف شرع پیغمبر ایتار مو
 انى شانیغە يالغاندور بو افعال
 اگرچىن بولسە ایرمس صاحب حال
 ولی بیلما سمیز اول ایغان کیشىنى
 قیلیب او تکان ایکان شیطان ایشىنى
 آلیب بارسە کیشى اهل و عیالىن
 کوتارور بى حمیت لىك و بالىن
 حرام ایشىكە طاعت ياسە انسان
 ایرور بول اعتقاد نا مسلمان
 براذر لار بیلینكە لار راه حقنى
 توتونك دشمن اوشل ایغان فریق نى
 قیامت کون قوشولسە جان بىلە تن
 قوبار هر آدمى اوز دوستى بىلان

ابن ام مکنوم نی قصه سی

بیمبر داریده بر کور گدائی
 کیلیب ایردی تیلاخ خیری خدائی
 توروب ایردی فراشوب بعضی از ازواج
 غضب برله قرادی شاه معراج
 دیدیلار ای شہنشاہ قبایل
 بیزاندین قاجمادوک کوردیب بو سائل
 الارغه دیدیلار سلطان ابرار
 اکر کور بولسها ول سیز لار ده کوز بار
 الار بن بیلمادوک دیب زاری قیلدی
 کھر لار کوز لار دین جاری قیلدی
 نه سوز بیغمبر از ازواج چه ایخاک
 الار ایردی جمیع شبهه دین پاک
 تعجب فتنه لیک دور بوزمانه
 تو شو بدور ایر لار احوالی بمانه
 خردمندا ایشیت مندین نیچه پند
 بوسوز گا بول مادیم عامل اگر چند
 زمانه خاتونینی یولعه سالماق
 ایور آسان اول ایشدین جنگ قیلماق
 او زولس سالمه نی بوینونک گفه سالمه
 اکر چه آلمه دور رخساری آلمه
 دمی عیش که بولغای آخری سرد
 انى خوش لاب قبول ایتمه او زون درد
 باله دیب سالمه غیل جانینک بلاغه
 باله بوله بولور سن مبتلا غنه
 مسلمان آلی بولس نک آلمه آلین
 اکر آلسنک قبول ایتمه وبالین
 قویوب تنکری تعالی نی رضا سین
 نجوك تندور قیلور زن مدعایین

دىمە خاتون دىكىيل دين نى كمالى
 نچوك لفظى يىلان شاد ايتىسىه اىرىنى
 اونى چىقىماس اونى ايتورغە بر كون
 وَكَرْ يوز تىپسە قىتارمس يوزىنى
 توروب اويدىن چىقارغە ايلامس اوى
 اكرتنىڭ بولسە ايتور بولسە بولسون
 انى يىلکىيل بو دنيانى بېشىتى
 دىكىيل بوسنده دور بوسنده من قىل
 عنایت گلشنىنى نى بايدىدور اول
 نكۇ دور نە كۆچە كورسە نە كۆبى
 بلا دور جانىنىك كاماه سخن شور
 قىز يىلدىب آلمغىل بىدخو قىز يىلکا
 يماندىن اوز گاھىچە كىلىماس يماندىن
 قواونك باغلاغۇچى ارغىچى سىدور
 دو عالم نارى بولسە نارى كېتسون
 كۆزونك كور مسغە شوم دىدارى كېتسون
 اكر اول كىتماسە سن كىت آليب باش كوتارىب يور مغىل تاغدىن آغىر تاش

مطابق

نکو ذاتیغه ایدی بر نکو خوی ایرور سن بو العجب منقاده^۱ شوی
دیدی قصدیم منی تکریم رضاسی بیتار بو اورته ده ایر مُدّ عاسی^(۱)
اکر طاعت میسر دور بو ایشده نچوک سونمای بویون امر ایلاشده

تو غری بول این لامک نی بیانی

کیل ای او غلان امیدا یتسنگ صفادین
عمل قیل ای تکا قیلمای عمل گا
عمل قیلمای صفا بول ماس کونگله
قچان قولسیز کیشی بولغای شناور
سالیب دور اهل سنت راه عامه
دیمه تو تدوم فلان بزرگ ایشینی
او شل بزرگ که صاحب همتیدور
پیغمبر قیلغانیدین قیلمغای تاش
شریعت حکمیدین تاشقی ریاضت

قریش چیقمه طریق مصطفی دین
توکل ایلا کیل عز و جل گا
ایاغ سیز هیچ کیشی بور مادی بولدہ
شناور من دیسه هیچ قیلمه باور
بو بولدین چیقماغیل او ز کا مقامه
قویه کورمه نبی نی قیلمیشینی
رسول الله نینک خاص امتیدور
اکر چندیکه بولسه کوز بیلان قاش
ایماس طاعت قباحت دور قباحت

(۱) بعض روایت ده بونی قابلی بی بی ماطه آفامیز رضی الله تعالیٰ عهدا درلو . (فاهر)

کر کدور شمع علم البتہ قولده
 اکر کوز بولماسه يولدين آزارسن
 قدم قویسنك ایاغ آستیده دور چاه
 قدوقغه توشکانینگ بیلماي قالورسن
 عصاکش سیز قدم هج قویمه زینهار
 انی عامی دیمه ای مرد کامل
 قولاقعه آلغای عالم سوزینی
 تا مرسین شاخه سو بر ماک نی فائد
 لباسی بولدى تقوی میوه سی حال
 چیقارور هادی علم رهنما دور
 تایب کیتسنك سنی احوالینکاوای
 چیقیب شاید يگایسن میوه حال
 اوزا تور ایلکین اثمار سماعنه
 میسر دور انکا طاعت سروری
 نچوک معنی سینی بیلکای اول انسان
 نچوک قالدی کورو نمای قشر ظاهر

عمل قیلماق اوچون کیرسنك بويولده
 قرانفوده قدم قویسنك یازارسن
 ایرو رچونکه عجایب پر خطر راه
 توزوک يولديب قدم او تروسا لورسن
 کوزونك اگر بولماسه ایعقلی هشیار
 اگر عالم سوزین خوب بیلسه عامل
 او دور جا هل بیلیب مرشد او زینی
 دیانت بیخیدور علم عقاید
 بو حکم توب شجر نی شاخ اعمال
 عجب اصلی که فرعی ف المادر
 بدون علم اگر قویسنك انکا پای
 ایلیکغه دامن هادی علم آل
 عجب دور یerde کی تورغان عمی غه
 ضعیفی ایتسه بی فقه ضروری
 او قور بیلماسه ظاهر لفظ قرآن
 اکر مغزین آلیب دور مرد ظاهر

ایور دین علمی چون زرد آوايد و سرتقی لذتی در هم مغزی هم پوست
 برادر لار بودور بو قلنسی عرضی
 ایور فقه ضروری فرض عینی
 بو ترک او زره بولور ترک فرایض
 اکر بیلماسه اول علم عقاید
 اینگدیلک تیله کس نی ای نکو ذات
 یوموب کوز او یقوده کور کان بیله کس
 بو کور مکدین او زین بیلسه زیاده
 بورونغی حالیدین قیلدی تنزل
 نی یخشی یار او زین بیلسه گنه کار
 اگرچه بولسه کوب پنهان سجودی
 رضای حق انى مقصودی بولسه
 اینیک اخلاصی قل اق بولسه و بس
 جمیع ایشلارین سالسه خداغه

خطیت حسن بصری علیه الرحمه

امید او لدور که جنت بولسه قصری
 انى بار ايردى بر عامى مريدى
 ول يكن تنه اي ردى كشف دودى
 مرىدى كيلمادى برنىچە ايام
 او زى تابى انى اول شيخ الاسلام
 ديدى قىلماق اوچون اول عامىنى آل
 منكا اسرا رينك ايغىل اينكو حال
 ديدى هرگە كە خفتن كىلسە قرشى
 يتار من لحظه ده ايوان عرشي
 ملانىكدىك بولوب عرش اىچەرە ممتاز
 خدا برلان او زون شب ايتامن راز
 ديدى بار سنك او شل منزلغە چون باد
 بو مسكنين آتىنى هم ايلا غيل ياد
 ينه كىچە كىا اول منزلغە يتى
 حسن آتين تىلىغە جاري ايتى
 بوزولغان كوردى عرش دلكشانىن
 نجاست خانه ده كوردى جاين
 يقين ييلدى مونى شيطان قىلىپ كىد
 قيلور اير كان مونى هر كىچە سى صىد
 ازات ميلدى بارىب قىته باشدىن
 مىست قىلدى علم آتايغ قوياشدين
 يازىر باطل نو توز عالمنى آتى
 فكىفا اول يرده حاضر بولسە ذاتى
 اريغ علم و عمل دور رهبر حال
 بوا يكى بالا يلان اوچقان اىچار بال
 اكر بولما سە علمىنىڭ اى سېك سېر
 ييلور بالىنىڭ وبالىنىڭ بىرچە سىن خىر
 اكر يىلسنىڭ نكى افعال بدەن
 نعوذ بالله انداخ معتقد دين

موعظه

کیل ای عاقل بو یور سنک عقلینک ایشکا
 اوزینکدین کیتما کیل دانا دیمیشکا
 آگر بالا چیقیب کیتسنک اوزینکدین
 او زین بالاتوب کبر ایلا ما کدین
 اکرچه هر کیچه دل مخزنینه
 اکر چندیکه بولسنک قطب ابرار
 نهال مختنینک برسون دیسنک بر
 اکر با غینکده بولسه گل ریاسی
 اگر حال زیاندین خالی ایرمس
 او قور بولسنک او ق اور نفیینک کوزینه
 محقق عالم اولدور عادل اولسه
 جدل دین قالمه قیل او ستیده دور حال
 وجودینک عقبه سی ایرسہ الا شه
 او قور دین دور غرض تکری رضاسی
 یانیب کیل کانه محنت شمع اییار

او زینکدین کیتما کیل دانا دیمیشکا
 یقیل غای سن تایب یرکا یوزینکدین
 نه چابک لار یقیلد یلار ایا غدین
 با فارسن کوب توروب کوب تورمه سینه
 دیکیل نی دانشیم نی ده ایشیم بار
 رضای حق او چون علم ایت میست
 قچان بولغای چرا غینکنی ضیاسی
 حقیقت اول کیشینی حالی ایرمس
 قرا چین کوز بیلان مصحف یوزینه
 نه کوب جادل یوگور توب جادل اولسه
 یقیت سنک یا یقیل سنگ دور زبون حال
 تلاشه کیل کان اول تورمس تلاشه
 نه اول علمیکه بولغای خلق ایذا سی
 یا تیب تو تمه هوا بادیغه زینهار

بولا يديب صدر مجلس قانقيلور صدر	زمانه خلقي اكثـر طالـب قـدر
يورك قاني بيلان آثارـي قـانـي	اوقـو بـدورـسـن اـكـرـ خـالـصـ مـعـانـي
ايا غـينـكـ باـسمـهـ ايـگـرىـ كـورـكـشـيدـين	اكـرـ قـيلـدـينـكـ مـيسـرـ علمـ اـيشـيدـين
كورـوبـ اوـتـهـ اوـزـينـ سـالـمـقـ نـچـوكـ ضـربـ	يـيلـيبـ اوـزـ دـشـتـينـكـ قـيلـمـهـ انـكـ حـربـ
ديـكـيلـ اـرـبابـ عـلـمـ اـنـدـاغـ كـيشـينـي	موـافقـ عـلـمـيـعـهـ قـيلـسـهـ اـيشـينـي
كـراـكـدـورـ الـبـهـ قـارـىـ وـقـارـىـ	توـرـعـ شـرـطـيهـ اـىـ مرـدـكارـىـ

ھەپىت بە بختان

نيـ دـينـ سورـدىـ بـرسـورـ غـوجـىـ بـنـدـهـ	يـتـيـبـ دورـ جـامـعـ مشـكـاهـ اـيـچـنـدـهـ
جوـابـنـ بـيرـمـادـىـ اوـلـذـاتـ اوـشـلـ آـنـ	يـماـنـلـارـ نـينـكـ يـماـنـيـ قـىـسىـ اـنـسـانـ
يـماـنـ عـاـلمـ يـماـنـلـارـنىـ يـعـانـيـ	اوـجـ اـيـغانـ سـونـكـ جـواـبـينـ بـيرـدىـ آـنـىـ
كـهـ خـوبـلـارـنىـ خـوـيـ هـمـ عـالـمـ خـوبـ	يـنهـ اـيـدىـ اوـشـلـ هـمـ رـازـ مـحـبـوبـ
ايـرـورـ دـوزـخـدـهـ بـرـشـدـقـلىـ وـادـىـ	دـىـدىـ پـيـغـبـرىـ عـالـمـ كـاـهـادـىـ
رـيـالـيـكـ فـارـيـلـارـ جـايـىـ اوـ وـادـىـ	اوـشـلـ وـادـيـنـيـ جـبـ الحـزـنـ اـنـادـىـ
پـناـهـ اـيـسـتـارـ خـدـاـيـ ذـوـ المـنـ دـينـ	جـهـنـمـ كـونـدـهـ تـورـتـ يـوزـ قـتـلهـ اـنـدـينـ
آـيـرـمـهـ صـدـقـ اـخـلاـصـ وـضـيـادـينـ	خـداـونـدـاـ اـيـرـاغـ اـيـتـكـيـلـ رـيـادـىـزـ

نکبر لیلک عالم نینک بیانی

زیاد ایت طاعتینک ساعت بساعت
 ریاضت ایلا تقوی و وَرَع دین
 کیشی راحت یله عاشق ایتارمو
 یاتارمو یولده عاشق بنده بولسه
 بواورایش کم اَکر کوب تویسه ایشک
 قویار مو بنده لار بو جهد و جِدْنی
 آغزین سن آج البتہ کمراع
 اکرچه ظاهر شح باطنی یاغ
 یلانی تاشی یوم شاغدور ایچی زهر
 شکر تولدور سه شاید قلینکا حی
 یوراک قان ایلاسه لعل آته نور تاش
 بلند اوی استاسنگ نفسيينک کوزین اوی
 قویوب سن باشينکا بالین وبالین
 مکر بولگای ایکیلماس گردینک خم

کیل ایز اهد قولونک دین برمه طاعت
 او یاتلیغ پیشه قیل خوف طمع دین
 فراغت برله هچ عاشق یاتارمو؟
 اکر قل خواجه مین جوینده بولسه
 یگیل کم کیچه تور ماغدین یسنگ غم
 ایکام عهدا یتسه فاًطلُب نی تَجِدْنی
 آغیر جسمینگ کاکر بولسو زد یسنگ ساغ
 ریاضت میوه سیدور مثل ینغاون
 معیشت ظاهر نرم آخری قهر
 یلينک نی با غلام غیل خدمتغه چون نی
 ریاضت خاکیغه هر کیچه اور باش
 بو دور عاقل بودونی سنجی بدبوی
 تو شاب قالین یا پیسب طاعت جمالین
 تیله نفسيينک تیله طاعت کا کم کم

گوزونگ دین ایلا غفلت او يقوسين دور
 ول يكن بولغيل طاعت کامغورو
 تکبر قىلما غيل اصلينك نى قيل ياد
 يغى و زاريدور آدم نى حالى
 عزازل ديك او لوغ توتمه او زونكى
 تکبر بولغيل بولغيل خدا ترس
 آراده سانى يوق بندو توذا قدور
 كىشى بىلماس چېيىن يتكايموشونقار
 جواهر پاره قىمت دور ويما تاش
 يقين بىل بندە سن يېچارە دور سن
 نەحد دور باشىنى يوقارى قىلماق
 شجر كيم مىوه لىك بولسە بولور خم
 ثمر سىز بولدى كوردىنىڭ مواني فاش
 يقين بىل كىيل كە كوزكا تو تىادر
 صبا چقسە بولور عالمدىن اوستون
 كەھر بولسىنڭ تاقىلىسىنڭ تاج مردم
 يىو كغە آقغانى بحر اولسە هم بُر

اکرچە بولسىنگ اهل علم زهاد
 تكئير ايلاماڭ شيطان فعالى
 رياضت برله هم آچسنگ كوزونكى
 اکرير تىنىڭ يوز يغە ايلا سنگى درس
 سنى كىر كان يولونك طرفه او زاقدور
 عجب يولدور اراده كوب خظر بار
 كىشى بىلماس بۇمان آستىيدە فاش
 اکرچندىكە كۆهر پاره دور سن
 هەميشە بندە دين دور زار قىلماق
 تواضع ليك بولوب تو تقييل او زينىڭ كم
 تىراك كيم اول كوتاردى يوقارى باش
 كىشى كيم خاڭ رە دور بى رىادر
 كيتار دمە تولاي دين بىت او تار كون
 نەبولغا قطره ديك قىلسنىڭ او زينىڭ كم
 اکر فيض ايستە سنك قىلە تکبر

اکر تو تمنک طریق مصطفی نی
 یمان کویدور تکبئر کویدور آنی
 آغیر توئی او زینی سمنک خاره
 طلب بازاریده کیرماس شماره
 کیچک بیلدی او زی نی حالینی در
 بها سیدور خریدار آلدیده پُر
 ایکرمیش جذب عشق اشکسته کس نی
 یغار گرداب اکثر خارو خس نی
 اتکر نفسینگ همیشه تو تماسنگ کم
 درست اخلاقاً صبرلان بولمغای هم

خطبہ عنزیزی

عزیزی کاملی نی جاہل خام
 قبیحه لفظ برلان بیردی دشنام
 تو توب سقالینی اول مرد خوشخو
 دیرایردی او زتیکا ای خنک رو
 سنی رسو الیغینک نی ایرته و کیچ
 او زوم ایغانغه باور قیلما دینک هچ
 بو مؤمن دین ایشیتب کیلتور انصاف
 نکولار اهلی مندیب اور مغیل لاف
 ادا انصاف ، تنه نه خاق ای برادر
 اوزونکسی عییننگا سن یا پمه چادر
 اکرسن قیلاماسنک نفسینک شکستی
 بتار سقالینکا هر کونده دستی

دریان توکل

کیل ایعاشق کونکل نی ایلا غیل بر طریق کعبه مقصودینکا کیر
نچوک بولغاپ دیان اندیشه قیلمه توکل ایلا اوز کا پیشه قیلمه
توكل بنده نی یولداشی بولسه عجب ایرمس قراتاش آشی بولسه
اکر همت کیشینی یاری بولسه عجب یوق جزره لار بازاری بولسه
یتار آخر توکل ایلا کان قُل توکل توکل قیل توکل قیل توکل
ایور بر اختیار جزئی سندین طلب قیلغا نینکا یتکور ماک اندین
اکر بیتکور سه مولی قل ایشنی قیلور مشفق کوزیغه هر کیشینی
اکر لطف ایلا سه بستان بولور چول الـ او رتا سیده پیدا بولور یول
او تارده از در آغزین سورسہ پاینگ زیان ایتمس امان ایتسه خداينگ
ایکام قم دیدی اول قم دین قوبوب چست محبت قم قمیدین قیل او زینگ پست
بوزوغیره یاتیب بولس ایشنگ به مکانا طیبـ آ فاذهـت بعونه
اکرچه بولسه سنه اهل فر زند یراتیب دور الارنى هم خداوند
او زی قیلدی الارغه جسم ایله جان ییور البتہ جان ییور کان خدا نان
عزیز جان چیقماسه قالب لاریدین کمیماس نعمت حق لب لاریدین

یقین بیلکیل آغیز دین نان تو کانماں
 بہانه برله یتکور کای خداینگ
 سناغلیق روزی هر کنز بولغای کم
 انکا بوستان ایرور هر قیسی وادی
 یالین سنک هم هوا او جمس یالیندور
 یالین حکم تو توب ساچرات یالیندين
 توکل سالی مقصد بحرینه سال
 دیمه سالم منی یتکای موسالم
 ایرانلار شرطیدور اولماق طلبده
 یوکور کیل کعبه مقصد غه چون باد
 او زون بردیب کمان بربوله ذینهار
 قچان قیtar توکل ایلا کان ایر
 اکراپل تیره توتسه تیره بولس
 قچان زهره اور ارغرق اولسه زهره
 کیم اسرارینک بیلورا اول یخشی اسرار
 نه یرده بولسه ضایع قالمس اولقل

سناغلیق عمر یدین تا جان تو کانماں
 اکر در یا تویندہ بولسہ جاینگ
 غرض هر قیده ای فرزند آدم
 کیشی نبی بولسہ موندا غ اعتقدادی
 وجودینک خار خاشاکی قالین دور
 مینیب همت بر اقین حق قالین دین
 یتیب دور سال عمرینگ ای تبه حال
 کیریب جان بحرینه ای نفس ظالم
 پتاریتماس لیکینکدور حکم رب ده
 توکلنى طلب قیل آدم یزاد
 کیریب یولغه کوروب اعلام و آثار
 بوبار ماقده اکر بارماق سالور شیر
 خطر دین اهل همت خیره بولس
 توکل دین کیشیکیم آلسه بھرہ
 یمه روزی غمین هیچ یرده اییار
 خداغه قیلسه هر کیم خوب توکل

ھطابت عبد الله ابن مبارك

مبارڪ او غلى برکون آزغوروب راه
 كىچوردى كونكلىيدەتاپىلدى مطلوب
 اوشلەمە بى آھو كېلىدى سو ساب
 اول اىحکان صونك او شل شەباردى چەكا
 دىلىدى يارب يېرورسن آھوغە آب
 ندا كىلىدى او شل وجه حسن كا
 او شل آھوكە كوردىنڭ چىقىتى يېر كا
 ايشتىب بول ندانى بولدى يېھوش
 محبت جامى هول قيادى تماغانين
 ايدى اوئل ده ايرەم اتقىادە
 منى مسکىن توكل بايدە داغ
 هېمىشە نفس ذىشىم مېتلاسى
 الـى بحر ھەمتىدىن قىلىپ سىر
 اېرور من عقلى يوق ادراكى يوق قۇل
 نە تمكىن بارنه هەمت نە توكل
 منى خىشى غەـايىلر نشاءسين يېر
 منىنگىدەك بار موھىچ مۇمن بلاسى
 تو شوبدور ھەمتىم كونكۈن زبۇزراق
 يوز آنچە ھەمتى بولدى زىادە
 تىرىيەك لىكەدە او نوتى سو سماغانىن
 تو كىلىنىڭ باردى سەھىھ ئەتكەن
 تىلىنىڭ باردى سىنى دەلىنىڭ باردى
 منكا بىرمسىن اى سلطان وھاب
 يىتار يىتماسىدە اول سۇ توشتى تەكا
 تاشوب چىقىتى قدوق نى آغزىغە آب
 اكىر دلوورسن بولسە ايدى خوب
 عجايىب سوسا غاندە كوردى بىرچاھ

گله باتیم گله قیلمام کیشیدین
 بولوبمن غرق بحر اضطرابه
 ایرو رکونکلوم ده کوب زار نهانی
 او زونگک سن عالم السرّ الحفیات
 اکر قیتار مسنک رائیم ورادین
 اکرچه سانی یوق بوقل گناهی

کور ار من بر جه او ز نفسیم ایشیدین
 خراب اولیش تو شوب نفس خرابه
 یوز زوم یوق تور تو رو بای تور غه آنی
 معین دور سنکا جمیوع حالات
 قو تو لاسمن مونینکدیک ما جرا دین
 کرفتار غصب قیلمه الـهـی

در و بیش لیک نی بیانی

کیل ایدرویش اکر درویش آتاندینگک
 ا هـر آتنـیـک خـلـافـ بـنـدـهـ لـیـکـ دـورـ
 قـورـوـقـ آـتـ بـرـلـهـ اوـتـکـانـ حـیـفـ اوـفـاتـ
 قـورـوـقـ یـورـمـهـ قـورـوـقـ دـسـتـ اـجـلـدـهـ
 اوـزـونـکـدـینـ کـیـتمـهـ اـخـلـاـصـ عـوـامـهـ
 کـیـشـیـ روـدـهـ کـیـرـیـبـ گـرـیـورـسـهـ روـدـهـ
 سـوـانـیـ نـفـیـ اـیـکـانـیـنـ اـیـلـارـ اـثـبـاتـ
 نـهـ بـوـلـغـایـ کـیـرـسـهـ قـوـلـعـهـ درـ مـقـصـودـ

طـرـیـقـ کـعـبـهـ مـقـصـودـ آـتـانـدـینـگـکـ
 قـیـامـتـ کـونـ نـچـوـکـ شـرـمـنـدـهـ لـیـکـدـورـ
 اوـیـاـ تـغـیـلـ بـوـلـهـ مـغـرـورـ قـوـرـوـقـ آـتـ
 سـالـورـ نـاـکـاهـ گـمـانـ اـیـتـمـاسـ مـحـلـدـهـ
 سـیـوـنـمـهـ نـامـهـ کـیـلـمـایـ یـخـشـیـ نـامـهـ
 قـچـانـ وـاـصـلـ بـوـلـورـ درـ شـهـوـدـهـ

کونکل حق فیضی کابولسن دیسنگچاڭ
 کە اوّل مرتبه حلقىئىنكى نى قىل باڭ
 بولور چاهى نجس برقطرە قاندىن
 و گرنە تانكله قىنىڭدىن چىقار تاش
 قىلور بىر قطرە مى خۇم سونى باطل
 سمانى بولسە ھەم بىلکىل سەم آنى
 فرايىض اعظمىدۇر باكى حلق
 يقين بىل قوت لقىمە سبب دور
 رسول الله سوزىدىن نقل قىلىدى
 قبول ايرمس اوشل قىلغان عبادت
 اكىر برذرە سىن ترک ايتىسى بىنە
 بولىغان بىنە ليك افضلدور اندىن
 دىدىي يوز حىدىن آرتوق اينكويار
 نبى دىن قىلىدى نقل او لمع دن نور
 اوشل آغشتە سى بىر رىشە بولسە
 قبول ايرمس دىدىي اوّل فخر رازى
 قىام ايلە كىچور سە بىرچە تو نلاز

يىمه ذرە حرام آغشتە ناندىن
 اكراش منھى بولسە كۆز يوموب آش
 اىرور خىردلچە بولسە زەر قاتىل
 حرام آز بولسە ھەم كوبتۇر يمانى
 بىتىب دور شرعەدە اى لابس دلق
 قيو طاعت كە اوّل مرضايى رېدور
 كفایە شعبييەدە ھەم بولتىلىدى
 ارىغ سىز لقىمە بىرلان قىلسە طاعت
 خدانى منعى نى نفس اىستە كاندە
 عبادتلاركە بولغاى انس جى دىن
 اكىر ترک ايتىسى ذرە شېھە ايدىار
 رسالە ابوليىث اىپرە مذكور
 لىبا سمىدە حرام آغشتە بولسە
 اوشل تون بىرلە او تكار كان نمازى
 صيام ايلە اگرچە اوتسە كون لار

رياضت برله او تکار سنك بهر كيف
 مناهه رنگيدين ايشينك بويا غلبيغ
 فرا ايض اعظمين قيلغان كيشى ترك
 آتنك چيقى عبادت اهلى خلقه
 كونولسون تن ديسنك ز هدا يلا پيشه
 اكر آغزىنىڭدە دور بالى و بالى
 اكر منهى ايمس در بولسە وعدىنك
 اكر قىلسە كىشى لىعە ولىمە
 طعامى كە اكراندە خطر دور
 اكر بولسە حرام اول لقمه شوم
 نە دور زقوم ايرور تعذيب سختى
 جھيغ زهر هركز بولمس انداغ
 ايچى نىڭ بارى پاره باره بولغاى
 الـهـى كونكلو ميزنى بىكـمان اـيت

اريغ بولاسەلمىنڭ مختىنگى حيف
 بويا غلبيغ آش ايلە دور حيفا او ياغلبيغ
 محبت بوينى قيدىن قىلور درك
 ايكر دينك خلقه شىبەھ سالماھ خلقه
 آجيلسون اىچ ديسنك پاكا اىچ ھېمىشە
 دىكىل اول دور حىم ايمىد عالى
 بولور كوب وعدەلىك عىدىنك و عىدىنك
 كرفـار او لمغىل رنج واليمە
 يقين بىل لجـهـ او تـىـين بـتــرــدور
 انى نعمت دىمە دى زهر زقوم
 جـحـيمـ آـسـتـىـدـهـ يـتـكـانـ بـرـدـرـ خـتـىـ
 يـكـانـىـ قـارـنـىـ قـيـنـارـ مـسـ قـزـانـدـاغـ
 عـلاـجـينـ قـابـمـعـايـ بـيـچـارـهـ بـولـغاـيـ
 اوـشـلـ شـرـمنـدـهـ لـيـكـ لـارـ دـىـنـ اـمـانـ اـيتـ

نھوی دار بىر خاتون نى مەھابى

دیادى بىر يوه زن اى هادى قوم	ایشىتكىل احمد حنبل غەبر يوم
اوگورور ايردىم آىنى بارىيده چىخ	چراغىم يوقتۇر اسلا اىالغ نىرخ
خلىفه اوئى مشعل بولە نا گاھ	فروكىتى جەجان اىوا نىدين ماھ
اوکور دوم برايىكى چىخىم دە اپاڭ	انى روشن لىيغىدە چىست چالاڭ
جواب اىغىل حلال اولغايمويانە	منكا اول رىشمەن اى قطب زمانە
نچوڭ جان سن مۇنىنكىدىك دىن غىمندە	امام ايدى بوغىلت عالمىندە
مېنىڭ ھمزادىم ايردى بىش رەحاف	ضىعيفە ايدى اى مقبول وافى
دېدى سىز گا روايوق ايدۇر ناب	ايشىتى بىشرا تۈزۈن كۆزدىن توکوب آب
بىزىنگىدىك بوز مېنىڭ ايرنى قانىدەن بە	انىنگىدىك مردىنى تفراغى ايمە
عمامە بىر عېش چۈلغاب يورۇمىز	درىغا اير آتىن بولغاپ يورۇمىز
ايرانلار عارايتار كىردار يەمىزدىن	آپەك آرتۇق بىزىنگى دىستار يەمىزدىن
يمك بىلە قىلىپ سىز گەردىنىڭ غەفس	ھوس بازارىدە اى مىلى كوب نفس
سنكا سودا يالامس بوجسمۇرىنىڭ بىر كىلىما سەوشىرىنىڭ	بولاوب شەمندە لىيڭ درىاسىيغە غرق
بولاوب شەمندە لىيڭ درىاسىيغە غرق	يمان ويخشى نى فرق اىتمەكان فرق

زاهەرنى شەرىن ئېل بولاقىنى يىانى

حرام شېھە دىن حلقىنگەت نۇقىل ياك
 كىل ايزا اهداؤز ونكىنى ايلاغىل خاڭ
 مروتلىك ملايم سوزلى بولغىل
 آچوق قوللىيك كشادە يوزلى بولغىل
 اميد اولكىم خدايم دىسە بندە
 بوخصلت لار موافق بولسە سىنە
 سالور زور ازدھانى آغزىغە بند
 مسلمان اوغلى دە بولسە سچوڭ تىل
 سالور كوكدا كىنى زىر قدم غە
 سچوڭ لطفى بىلان مور خىر دىمند
 براونى كىلتۈر ورلار شرقىدىن غرب
 سچوڭ تىل بىلان يىحرب بى ضرب
 سالور لار نىچە گەمرە لارنى يولۇنە
 ايرانلار آلمائىن برايىڭە قولۇنە
 عطا قىلغان بىلان هېيج بولماگاي كم
 سچوڭ تىل دور عجب گنج معىظەم
 اكىرىتىل زەرلىك بولسە تىل آنى
 دىنە حرفىكە بولسە بى معانى
 انكابىر نقطە كوب بولسە زياندور
 كلىيد گنج معنى كىيم زياندور
 قىلۇر قىتىغ تكلم اونك ايشىنگەت چب
 سوزىنگ تىكىلب كونكىل بوزغۇنچە تىكىلب
 اكر سوز جانە پىدا قىلماسە سوز
 انى سوز دىما كىل ايمىجلس افروز

بات ایت تیل نه بات آغريت کيشينى
 زبانه خوفدين خوف ايت زبانه
 قل الخير والا فشكّت اينخوب
 ضرر دين او ز كا يوقتور نفعي بارمو
 كيشى تيلنى يمانيدين بولور خوار
 توبان باشىنكى تilmور تور كوزينكى نى
 گهى عصيان كه خوف و خطر دور
 گهى جاندین او توب ايمانعه اور غاي
 تيلينكى نى خوش چرائىنكى يلىق قىل
 اكر بولماسه خاموش ايله يعني
 نه دولتدور سكوت ايتماك ايشيتماك
 قولان غينىكا انى حلقة قىلىپ تاق
 قولان كونكىن بالارىنكى دين سورا راتانڭلات تمام اعضالارىنكى دين
 ايشيتسانگى نفعي يوق سوزا ينكى دات
 ايشيتسانگى قوب او يردin او ز كاير كا
 كيشى سنجيق سوزا يتسه سن چيق اندين
 يمانددين قاج يمانددين قاج يمانددين

اكر توتسانك الغ لارنى ايشينى
 ساونغ ايغونجه اى خلق زمانه
 چو نعمان مهر يده بول ايردى مكتوب
 ساونغ سوز دين بولور ايمان قر انغو
 بولور جا يى تيلينك نى ساقله زينمار
 يمان تيل گاه سارغار تور يوز ينكى
 يمان تيل ايکى عالم ده ضرر دور
 يمان تيل شوم ليغى گه جانعه اور غاي
 مسلمان او غلى غه يخشى قلىق قيل
 آغىز دين ساچ يرىنده دُر معنى
 اكر بولماسه سنه سوز غه يتماك
 ايشيت اما قيو سوز بولسە بھراق
 قولاق كوز دين قولونكى دين بالارىنكى دين
 قولاق سالمه ولى بى معنى سوز كا
 كيشى سنجيق سوز ايتتسه سن چيق اندين

حڪايت هڪـرـت لـقـمان

سنـکـاـجـاهـلـكـيـشـيـ بـحـثـ اـيـتـسـهـ اـيجـانـ	نصـيـحـتـ قـيـلـدـيـ فـرـزـنـدـيـغـهـ لـقـمانـ
مـكـرـ بـولـغـايـ جـهـالـتـ خـمـرـيدـينـ سـاغـ	جوـابـ اـيـغـيلـ انـکـاشـيرـينـ وـيوـمشـانـغـ
بـولـورـ اـيـغـانـ سـرـيـ جـهـلـيـ زـيـادـهـ	اـكـرـ نـفعـ اـيـتـماـسـهـ قـيـلـمـهـ اـعـادـهـ
سـكـوتـ اـيـتـمـكـدـورـ اـنـدـيـنـ سـونـكـ جـوـابـ	انـکـاـ سـودـ اـيـتـماـسـهـ اـيـمـاغـ صـوابـ

ايـلـكـ مـؤـصـنـ بـرسـ بـرهـ هـيـرـ قـيـلـحـافـ نـيـ بيـانـيـ

مسـلـمانـ بـولـسـهـ هـرـ كـيمـ مـهـرـبـانـ بـولـ	كـيلـ اـيـمـؤـمنـ هـمـيـشـهـ خـوـشـ عنـانـ بـولـ
تواـضـعـ اـيـلـهـ هـرـ خـدـمـتـكـاـ قـلـ دـيـكـ	آـچـلـغـايـ سـنـ اـنـيـ كـورـ كـانـدـهـ گـلـديـكـ
سـجـوكـ لـيـكـ نـيـ عـسـلـديـكـ اـيـلـهـ دـاـيمـ	سـرـيـغـ يـاغـديـكـ انـکـاـ بـولـغـيلـ مـلـاـيمـ

توـتـ اوـلـ دـوـسـتوـنـكـغـهـ سـوـتـ اوـسـتـيـدـهـ قـيـمـاـقـ

عـزـيزـ جـانـيـنـكـچـهـ كـورـ كـيلـ بلـكـهـ بـهـ رـاقـ

برـادرـلـيـكـ اوـشـلـ دورـقـيـلـسـانـگـكـ آـكـاهـ	خـدـانـيـ بـويـروـ غـيـدـينـ تـايـسـهـ نـاكـاهـ
تـلـطـفـ بـرـلـهـ اوـلـ يـولـدـينـ اوـ كـورـسـنـكـ	برـادرـ جـسـمـيـغـهـ جـانـدـيـكـ يـوـكـورـسـنـكـ
اـكـرـ چـنـديـكـهـ قـيـلـسـنـكـ مـهـرـ باـنـليـغـ	سـنـيـ اـيـغانـ سـوـزـيـنـگـ بـيـلـسـهـ يـمانـليـغـ

او ياليمب شايد ايتکاي استابت
 قولونكدين كيلسه قىلغىلى ضرب ناچار
 تر حم دور انكا ايرمىس يمانلىغۇ
 كوراردە آشنالىغۇ رىشته سىن اوز
 انى احوالىنى سالغىل خداغە
 ايرور واجب او قلغە امر معروف
 نظر قىلدىنك انى آلدىدە دور چاه
 قيو انصاف ايرور قىسى ديانىت
 اكىر . قىتارماسە دوزخ يولىدىن
 نچوڭ دېرسىن اينىكدىكىنى بىرادر
 اوزى بولغاى عمل لىق صاحب درد
 قچان تأثير ايتار اوزى كىشىكى
 يانار اوتفە توشارنى يىلسانىك آگاه
 نچوڭ بولغاى مسلمانلىغىدە انصاف
 باشىدە مغزى يوق معنى قوروق اسم
 قىلور اىغان سوزى يېز كىمكى تأثير

تىلينك زخمى بىلان قىلغىلى جراحت
 اكرتيل زخمى انكا قىلماسە كار
 بولارنى برقە سيدور مهربانلىغۇ
 بوسىعى ايتكان بىلان هېچ بولماسە تۈز
 ولى باطنە شاعل بول دعاغە
 كىشىكىم بولسە مۇمن لىغىدە موصوف
 كۆزى يوق مۇمنى بارور ايدى راه
 خبر دار ايتماسانىك اولدور خيانات
 فغان و داد اوشل بىمنا قولىدىن
 كىشى يابسە قدوغ آغزىغە چادر
 ولىكىن امر معروف ايلاكان مرد
 اكر امر ايماس راسخ ايشىكى
 اكر آلدېنگىدە طفلى بولسە ناكاه
 اوزا تىمسا بولساڭىكىنده دست الطاف
 بىزىنگىدېك شرم يوق انصاف يوق جسم
 ايشىمېز دور رىيا و حىلە تزویر

کو زنگی هرام دین بو صحافنی بیانی

کیل ایمؤمن اکرتر سندہ بولسنک کو زینگنی سقلائکیل هرقنده بولسنک
 قوی بولسون همیشہ نقطه چشم مبادا بولغای بالا تو شوب خشم
 نظر قیلغونچه بدای نفس معیوب تو شوب کوز نقطه سی کور بولغاپی خوب
 سعادت دور نظر بولسہ قد مددہ تجاوز ایلا کاچ بولسہ ند مددہ
 اکر قان چشمہ بولسہ چشمہ ایمه خطر لیک یرکا تو شکاندین ایزور به
 نہ خوش دور دیده قرسنده بولسہ و کرنہ کاسه سیدین گنده بولسہ
 خطر دین یوم کوزونک او غلان خیفہ نچوک کیم یومدی قور قوب بو خنیفہ
 یورا کیم صاف ایرو ردیب اور مغیل لاف الارچہ بولغاپسن کیلتور انصاف
 قرار ینک قویمسنگ ایلتیب قرار ینک آور شیطان زمام اختیار ینگ
 بقا سیز نرسه لرغه خوب بقا سیز نچوک او ز جان ینگیز غه اوت یقاسیز
 بننا کاه تو شسہ نا محروم کوزیکا ایکنجی باقا کیل زینهار او زیگا
 ایکنجی چونکه شهو تدین خطر دور نهایه کیم کتاب معتبر دور
 دیدی کیم باقسه نا محروم یوزیکا قویار لار تانکلا قور غاشیم کوزیکا
 بیتیب دور شرعه ده اول صاحب بذل کیشی کیم قیلسه نا محروم بیلان هزل

بولور دوز خدە تا مىنلە يلغچە بند
 انى هېرىر سوزىيە ئى خەمنىد
 ينه او نسخە دە تارتىلدى خامە
 اكراول التزام ايتىسىمە حرامە
 انى شىطان بىلە زنجىر ايتارلار
 قىامت كونكە داد و گىر ايتارلار
 اينىك بىلە بولور مىدخل دوزخ
 لعین شىطانكە بولغاى دىشىن شخ
 بىتىب دور بلکە چىدىن نسخە دە ياد
 خلاصە خزانە شرح اوراد
 سلام ايتىمك انكا منوع دىمىيشىدور
 جوان خاتونكە نا محىم ايمش دور
 اىرور عورت انى صوت كلامى
 بىر بولماس جواب ايتىسىمە سلامى
 قباخت دور كىشكىيم بولسە دمساز
 جوان خاتونكە عورت بولسە آواز
 كە نا محىم سارى سالىھ كوزونكىنى
 غرض اى آدمى سقلا او زونك نى
 بە أولكىيم كوزلار يغە تارتىسىمە لار مىيل
 كە نا محىم سارى باقۇنچە بى قىيل
 قىامت مىلىدىن توتقاي اماندە
 بودۇنىا مىلى او تىكاي بى زماندە
 كون عجب شىتلى كوندور
 قىيزىر كوب فرق سرايسىيىدە چۈن طاس
 بولور سر كىشتە لار پروانە دىك ناس
 تىكىار او تىكى يايغ آستىدە تفراغ
 بولور كوب خلق او زىيىنگە جانىدىن سىر
 بولور كوب خلق او زىيىنگە جانىدىن سىر
 ياشور ماق بولسە قىسىمە روسيالىك
 ايليك سوز لاب اياق بىر كاي كواهلىك

تمام اعضا لاری دعوی قیلور لار	خلاقیق الديده رسوا قیلور لار
اوکون دعوا سینی هیچ دفعی بولماس	پشیمان بولگای اماقعنی بولماس
انینکدیك واقعه لار دین بورون راغ	اوزونکنی ایلا غفلت خمریدین ساغ
پشیمان بولستک اول قیلمیشلار ينگدین	
دل وجان برهه یانستک ایشلار ينگدین	
نه بولغا یکیم قبول ایتسه خدايم	قباحت شدتین قیلسه ملایم
قو قل نی خدايم قیلسه منون	بولور يول باشچیسی پیغمبر اول کون
باشیده سایه بولگای عرش اعظم	فرشته لار کونکل بر کای دمادم
عنایت نامه سین قواغه آلور لار	اوکونی او تکانین یلمای قالور لار
بو قل نی ایلا غیل اول کوندین آزاد	الـیـی ایلا مخلص لار بیلان یاد

مطابق شیخ بسطامی علمه الرحم

قریغان بله سیده شیخ بسطام	اوزیدین ساعتی کیتی بر اقسام
او زینه کیلدی ایرسه ایدی اصحاب	نغو بولدینک مونینکدیک ایدر ناب
دیدی بالغ بولور حالتده بر راه	کوزومغه بر جمیله توشتی ناکاه
یانیب بار ذکر سـالـدـیـم نـگـناـهـیـم	چـقـیـبـ اـیـرـدـیـ اـیـسـیـمـدـیـنـ اـوـلـگـناـهـیـمـ

ایسیمکا توشتی حالا اول نظاره
 مبارک آغزیدین کوب قامدی قانی
 مونینگدیك بغلاسه انداخ نکورای
 همیشه ذوقیمیز عیش و کولوش کا
 او تار دنیا ایشین توتدوک مقدم
 خداوندا او زونک سن عالم غیب
 کناهی بی نهایت بنده دور من
 عبیث برله قولو مدین کیتی و قیم
 جریمیم بی عدد بولسه اکرچند
 یووب رحمت بیلان جبهم قراسن

یورا کیم بولدی قور قوب پاره پاره
 او شل خوف ایله آخر چقشی جانی
 بزینگدیك رو سیه نی حالیغه واي
 یتو شناس ایرته قیلغان توبه توش کا
 کناه آینو قسه کوب قور قونچمیز کم
 منی مسکین ده دور هیچ سانی یوق عیب
 بولوب شرمذنه چون شرمن ده دور من
 عمل مهرین یاشور دی ابر مقتصیم
 حجاجب مغفرت یاپ ایخداؤند
 نصیب ایت برچه نعمت لار سران

خەمانى نعمت لار يېھ فەلسەيە ماقانى بىانى

کونکل يول باشچیدور قربتلى يول کا
 تفکرنى قوشین هې قىلمە زائل
 کیل ای آزاده واقف بول کونکل کا
 تفکر مرغى دایم بولسە دم ساز
 پلەندە بولغاى تايىضە دل
 اينىڭدىك باز ايلغە ايلسانك قيد
 اميدا ولدور كە اندىن اوچسە شەباز
 کونکل قوشلارىنى قىلسە بولور صىد

تا پار بنده قیونیت ده بولسه
 کونکل هر گه صلاحیت ده بولسه
 امانلیغ بولغوسی شاه عدیلیدین راه
 همه اعضا رعیت دور کونکل شاه
 قچان بولغای رعیت ده امانلیغ
 اکر سلطان اویزی قیلسه یمانلیغ
 چقار مو؟ سوقدوقعه تاشماهه هم
 کونکل جوش ایتماسه کوز بولغا نم
 نظر کاه دور کونکل بر بولسه هر کاه
 ایشیتکان سن اني دلدور نظر کاه
 قچان لایق بولور موندا غ شرف کا
 یو کورسه اول کونکل کیم هر طرف کا
 تمام معرفته عشق حق دور
 کونکل در سینی دیر لار خوش سبق دور
 تلطف دین دیدی سورمه بوبردین
 کونکل در سین سوال ایتدیم بر ایردین
 او زونکنی یخشی لار غه فات معونچه
 یله آلمانک بو شربت تام معونچه
 تیریک ایرمس اکر چه بولسه جانی
 اکر آنی او نوتسه بنده آنی
 دوام اول دور دوام ایتسام تذکر
 کونکل بر چنده غفلت علتی بر
 آغیز دین چقسه غفلت بر له یعنی
 او شل دمنی ندم دیر اهل معنی
 قچان بولغای مونینکدیک یخشی پیشه
 کونکل انده همیشه قیل همیشه

صوّ عن بنده لرنی عشی ده هر بحص بول ماقینی بیانی

کونکل یارانی بر له هم سبق بول
 کیل ایصادق حریص عشق حق بول
 اکر کیر سنک طریق معرفت نی
 میسر ایلا سنک تور لوک صفت نی

مقامات حقیقت ایلادینک طی
 بورو نغیدین زیاده دَر طلب بول
 بول نی چونکه هیچ بايانی یوقتور
 دیکیل هر لحظه الـمـ زـدنی
 طلب امرین ایشتبهه بنده ربدين
 نی دین یوق کیشینی قرب بالا
 انکاهم ایدی حق قل رب زدنی
 سپوک جان شربتی تابولسـه ابده
 بیلینک نی قوتی بارده آلیب بیل
 یتاربول یور کالی حالا که حایینک
 یور ار کا قالمـه وقتیکه درمان
 ایماک لار قوتی هم کیتسـه قول دین
 کوزونک هم بولمسـه بولسون کونکله
 یتوشماس سودر الورغـه هم مجاینک
 اکر مو نداغ طلبده چقـه جانینگـه
 اميد اولدور خدايم دـسـه بـنـه
 تـیـلاـکـانـ مـقـصـدـینـکـنـیـ بـرسـهـ اـنـهـ

مۇئىن بىندە كېرالك ئىيم دوام خوف رەجادە بولسىم

كىتار مىزلنى استعدادىن ايتكىيل
 قويار سىمو تفکر بايىنى غلق
 ياقىب سن اوستىدە غفلتلى بىندە
 او يانىب اور تاماي فاچكىيل او يانىب
 مبادا بولىغاي كل ايشلارينك كل
 او زونكىنى قىل هوس بازارىدىن ساع
 او لوم بىرلە او زونكىنى ايلا غىيل دوست
 بولور دوستونك سنى اى آدمىزىد
 وطن نى اصلى دور بىزلا رغە تفراغ
 كىلىپ مىزنجە كون سودا ايتارغە
 يازىلدى كاروانى هر طرف غە
 حىيل سىز نقد عمرىن قولغە آللدى
 مىستىر قىلدىلار طاعت قاشىن
 سفر رختىنى باغلاب قىلدىلار رىست
 كىل اىخانق او لومنى يادىن ايتكىيل
 لىبن تىرماتىوروب مەرقىدىن خلق
 يغىب ھىمە و ھىمە قىلىماى انىدە
 او لوم نى اوتنى تورغان دور سو يانىب
 او يانمىسىدىن بورون اور قانسەنگك اىقل
 برو نغە بادغم تىكمائى برو فراوغ
 يا پوشماسىدىن بورون سونكاڭ بىلە پوست
 يقىن بىل كىمنى كوبراق ايلا سىنگ ياد
 ييلور هر آدم او غلى بولسىم او يغاڭ
 يقىن بىل كىيل جهان پر خطر غە
 يوشكاج او شبو شهر محترف غە
 او زىن بىل كانلار يكيم يولغە سالدى
 او روپ يخشى دىكانلار او زرە ياشىن
 قىلىپ سود الارىنى چابك چىست

کیارلار بول لاریغه خرم و شاد
 کورار بول فانی اوینى باغ خندان
 اوно تقایلار اوشل کیلغان دیارین
 کونکل برکاى هوس بىلان ھواگە
 مینك الوان جلوه بىلان آللار آنى
 سیونکادىن کیار شیطان اویونغە
 يوکور توب سرمه غفلت کوزيغە
 تلطىف بىلە دیراي آدمىزاد
 بوکون گر بولماسە تىكلاقلۇرسەن
 ادا قىلغايى جىمۇ نىنەت ئەمەرۇن
 بىرور رخصت قاشىدەن چىست چالاڭ
 دىكاي بىزار اىپور من سىنىدەك اىرىدىن
 اورار شتە ئىنى دنبالە سېيغە
 انكا اصل وطننى حكمىن ايتکايى
 چىقارور لارجمان بى بقادىن
 كىتار كاتوشە حاضر قىلغانىم يوق
 قچان يوكلىقى دىسە طيار اپور زاد
 ولېكىن كارواندىن بعضى انسان
 كوروب يخشى ئىنى نقش ونگارىن
 قولاق سالغان تغىنى ونواگە
 عجب مكارە دور دىنلىقى فانى
 اوشل مكارە كىيم سالسە قويونغە
 کیار انسان ئىنلىغان سوزيغە
 كەنگەن بىلە ئەپغانىب اوينى ايلاسە باد
 آشوقەمە بىر كونى سودا قيلورسن
 بوآل ايلە اوشل مكارە دون
 ادا قىلغاج بساط عمرى ئى پاك
 اورار سىلىكىدە دير كىتكىل بوييردىن
 نظر قىلماس فغان ونالە سېيغە
 امير كاروان اولىمدە يېتكايى
 قويولماي اير كېيغە سود راب يقادىن
 فغان ايلار كىتار ئىنلىكانىم يوق

فغان سودايلامس اما اوکس گا
 کين قيتاي ديسه بولمس محالي
 بودوراي آدم او غلى جست حالينىڭ
 قولاقعه تيقمە غفلت لته سينى
 سويونمه گرسنى دنيا سويوبدور
 كيمه كورساتى بو فانى وفانى

عمر يېنىڭ فانى بىكىپىنى يىانى

حساب عمر بى سامان او قارنى
 او تار دنيا اوچون بولمه كرفشار
 اكىر دنيا كاحرصىنىڭ بولسە فح سن
 ايسىز عمر يېنىڭ نجس يغماقى رهندە
 او را مجيدىك همىشە تار ايتارسن
 قىلورسن رشتە جانىنىڭ يىلان قىد
 سپورسە صاحب خانە يىك بار
 قالىب سن تېنگە دىب احوال تېنگە

بولايديب باي بساطينك يير معيل باي
 حر يص اير مس زياد ايتكان ييله مال
 يغاي ديسه محبت برهه آنى
 كونكل برسه بولور دنيا نى اهلى
 انى دون اهلى دى گحرصى بولسه
 اكر بولاسه مهرى بى ضرر دور
 قچان دولت بيلور اهل دل او زه
 بويورغان يريغه صرف ايتسه آنى
 ايرور يلغا نجى اول فرزند آدم
 خدانى فضلى دور دنيا يماسدور
 خدایم دين نشان مغفترت دور
 او زوم گربركى كم آز دين سچو كراچ
 او زينى دمبىم كم قىلسه چون شمع
 ديمس گورو كفن ليكىدور بوماليم
 تىنيده بولسە اوچ كز تىنيده
 اكر عاري كومولسە عاري بولس
 يو گورمه جىنه كوب يغماقغەيل آى
 يفين ييلكىيل مونى ايصاحب حال
 حر يص اولدور اكر دنياي فاني
 اكر بولسە كىشىدە ، مال سهلى
 بساطىدە بارافە قرصى بونسە
 اكر هر ئىقلە يوز خروار زردور
 اكر مىنگك كوزە طلاتوشىه كوزە
 قيودور مهر يوق ايرنى نشانى
 ديسه مهرىم يوق اما توتسە حكم
 كىشى مالىن كە بى احسان يماسدور
 ديمە دنيا چراڭ آخرت دور
 بضاعت بولسە هم كم أيلانفاق
 كراك اهلى كرم خلاق ايتكالى جمع
 كىشى نى اعتقادى بولسە سالم
 نەغم ايمانلى قل نى اولگا نىدە
 سلامت اوسلە ايمانلى بىلان كىس

ایچار یر بولاسه بژدره قول ده
 هلاکت پله سیغه یتسه حالی
 قیلور یرمینی احسان پخشی بند
 دریغ ایتماس آنی یارو دکردن
 بیلور خاک آغزیده بلکه بیلور تاش
 کورار شربت چه بلکه آب کوثر
 سچوک بیلغای عسلدین بلکه جاندین
 آلور تور ایچنده آبروین
 توشار خلق آغزیغه احسانی آنی
 شجر لیک میوه اوّل کورسا تور گل
 اکرا احسان ایتار بولسانک ایشیت حرف
 بیلیب بیر جایغه کدیمین نی
 زراعت ایلامه شوره زمین نی
 یمان یر کانی صرف ایتمه باری
 بورینی یر تاریغه برمه یاری

❀ ❀

نفسم شومنى ييانى

كيل ايكس بولمه اكتون تابع نفس
 سولور اخشم صبا بو گردن غفس
 همه طاعت لارينگ خوبى و صاف
 يقين ييلكيل ايور نفسينك خلافى
 قچان اوستوز يانار يالبار سنك اوستوز
 قچان ايلىك قيلور يالبار سنك ايلىك
 ايور نفسينك دماغى طرفه ييل ليك

اوزينك پست ايلسانك نفسينك زبر دست
 باشينك چيناب سالور چون اشتزمست

بورونقه باد كبر ايسمى بورو ندين
 بوروندو ق سال انكا قويماي بورو ندين
 رياضت بندىغە بركىت اياغين
 كوتارمه باشيدىن تقوى تىاغىن
 زياده ايلا كم كم قىتح ايش نى
 يقىلىپ قالمۇدۇك برىمېش نى
 قويوب اندازه حاليچە يوك نى
 عبادت يولىغە كوندور بولوك نى
 بو مختى بىلە اول امارە دون
 سيمىز كوب قىلە بويشلار ايتىگە نى
 قوتوروب يار مغاى ناڭە ييتىنگە نى
 يلاتنى اسرادىنك نچە ييل آنى
 اولوغ بولغان سرى اوستون زيانى
 خطردور كوج قىلىپ باشىنگ يوتاردىن
 يتىپ دور قويغايلى كوكسون يوزينكاكا
 كىمە ديرسن اوزينك قىلدىنك اوزينگ

دلاقوب حالی هم تو تمه او زینگ سُست بیلینگ کابا غلاهمت فوطه سین رُست
 توکل سیف نی صدق ایلکینگ کا آل قیل ایچنی خالص اندین سونگ قیلیچ سال
 تعجب بیلمه فضلی بی بهادین امان ایتسه مونینکدیک ازدها دین
 اکر کیلسه قولونک دین قطع سربه غرض مونداخ عدو نی قیلمه فربه
 یوزانچه ایت الور یخشی دیماک دین سیمور سه نفس اکرا یچمک یمکدین
 بو نفس جاهله دنیای بد قهر ینه یوقاری او تماک دین الور بہر
 او تونک دیدور او تونک الگای بوجlad او تار مندیب او تارده بو لمغیل شاد
 بیلور بیردیک مجالس تحت فوقین کیشی بیلسه رضا شهدینی ذوقین
 یور و شین بوز معای هچ شاد خمده تورا راوز حالیده بسیار و کمده
 بیلور خیریت اول عزت و ذل نی کیشی کورسه خدادین جز وکل نی
 یمان نفسینک نی قلغیل تابع روح ایرور حالا که توبه باب مفتوح
 نه بولغای فائزه ینمیش یاشینگ دین اکر نفسینک سنی یتمیش باشینگ دین
 اکر نفسینک مرادین ایز لاماک سن اکر نفسینک مرادین ایز لاماک سن
 اکر توقسانگه کیرسانگ کونکلی توقس از لدین قیلسه کیمنی کونکلینی ریش
 دیگای اون بیش یاشین کوب بلکه اون بیش

بەندە لەنی عەرمەدە تو رەقاھەر بىنى يىانى

او لانچە قىلما كىيل وعده خلافين	كىيل اىصادقىكە قىلىدىنگە صدق لافين
بودنيا و او دنيسا سر نكون دور	خلاف ايتكان زبونلار دين زبوندور
خدا در گاهىدە اندين يماندور	خلاقىق آلدىدە كوتە زبان دور
خلاف ايتسىنگە كوتار اير كاڭلىك آتىنى او زىنگدىن	خلاف ايتسىنگە اكىر يلغان سوزىنگدىن
سنى يوق بولغاينىڭ بارىنگدىن آرتۇق	دادك قىغاجى دستارىنگدىن آرتۇق
قىلور من دىمە قولدىن كىلماس ايشنى	چىقار مغىيل آغىزدىن قىلماس ايشنى
اكرچە كىتسەھم اول سوزاوجون باش	آغىزدىن چىقسە سوز قىتار مغىيل قاش
اكر توز بولماسە اندىن كونكىل اوز	كىراك اير من دېكانى وعده سى توز
ايرانلار آلدىلار اونك قولغە آنى	يقىن بىلگىل كە توزلوك دن عصانى
بولور موايگرى هىچ مسجد عمادى	خوصاً توز كىراك اير اعتمادى
اولوم سە برلە قىلمە عهد و پىمان	سوزىن بوزغان كىشى بوز مسمو اپمان
قوسوب قىته آنى ايچكاكە دېرلار	سوزىن بوزغان كىشىنى يخشى ايرلار
تىرىك سن قالمغىل عهد ينك بى دين	قيوطىپ كىشى اىچكان قىيى دين
تو كولوب قالمىغا يغقان نقودىنىك	مبادا او زىنگ اقوالىنىك عقودىنىك

خطبۃ حضرۃ اسماعیل علیہ السلام

انی یادایتی تنکریم صادق الوعد	خلیل او غلی که اسماعیل دور ای سعد
قیلیب دور بر حکایت قیلغوچی یاد	انی صادق لغین ای آدمیزاد
یولوقتی مؤمنی اول باشرف کا	بارور ایردی او شل شه بر طرف کا
اویوم ده یعنی بعضی ایشلاریم بار	دیدی تور سنک بو بردہ اینکوکار
تور ایدیب وعده قیلدی صادق الوعد	باریب کیلسیم قوشولسم سیز کامن بعد
اونوتدی وعده سینی بولدی کیلماس	کیاور مندیب فاشیدین کیتی اولکس
اوزاق مدت او تور دی آنده قیش یاز	قیلیب من وعده دیب او اصحاب راز
یتوشتی کوب زماندن سونکرہ باری	او شل وعده اونو تقانی کذاری
اویات یانی بیلان تو تدک یقیلدی	او شل وعده او چون تور غانتی بیلدی
در اشکین ای ساع آستیغه ساجتی	آغیزدین دفتری عذرینی آجتی
ایدی چون غنچه گلدیک با غ خندان	ذبیح الله انکا لطف ایتی چندان
انا وعده انا عفو و نه نه حال	سچوک تیل نی انکا صرف ایتی چون بیل
محبت عهدین اندین قیامه در خواست	کیشینی وعده سی کیم بولما سه راست
اکر چندیکه اول یاد ایتسه سو کند	ایشانمه ایغانیغه ایخورد مند

الفديك جان ايچنده جا بولور سن قالورسن بلکه قان آستيده نوندك اولومدين دور بتر چونكه او بالغان قيامت كون نجوك بولغاي او ياتينگك مسلمانلار غه شرم ايت بو قيليغدين گهي چين سوزنى هم كونكلونغه قيل جاي سخن چين بولسه هم بولمه سخن چين	اکر توزلىك بيلان بر با بولور سن اکر كج بولسه أفعاليمنك بودوندك قىچ باشىنكا كىلسه أيمە بالغان اگر يلغانچىلىك ده اوتسه آتىنگك نجس مردار ايمس يلغانچىلىغدىن شريعت حكمى بىلان اى نكوراي نميمەنى يمان دىدى شەرى دين
--	--

بخشى ھمراھنى بيانى

رفيقى تاپ طريق پر خطرده رفاقت غه يرامس هرقىوواه محبت يولىدە انداغ كراك دوست اوزىنى تن رفيقين جانى يىلسه قد الغانچە كوزىغە يىلسه آنى اکر قولدىن كىلور آلسە اوزىغە قىلىپ چانىن سېر قوتسىه اراغە	كىيل اى عازم اگر بولسنك سفر دە كراڭدور اير كونكللىك يخشى ھمراھ نجوك كيم مغزىنى جاندە تو تار پوست او زين قىل، يارىنى سلطان يىلسه اياغىغە اکر تىكسە تىكانى ساوق ييل تىكسە يولد اشىن يوزىغە انكا كىلدى دىكان تىر بىلاغاھ
---	---

يمان يولداش ایروز چون مارافعی ضرر دین او ز کا يوقتور ذره نفعي
 تو توب دایم يلانی قویر وغى نى نچوك دلجمع ايتار سن بوير وغىنى
 يمان بولماي وليكن بولسـه نامرد
 قوروغ صورت ایروز قىلغىل كونكـل سرد
 او لوگدور بولماسه هر كيمده كرده تيريلماسدور كوتار گان برله مـرده
 ايمس ايرنى نشانى ريش و آلت نشانى همت وغيرت سخاوت

ايکى و فادار دوست في خطىيەسى

سعید و سعد قىلدى عهد يارى	سفر بولدى الارنى اختيارى
دل و جاندىك ايدى اول ايکى آگە	قضادين آقتىلار دريا غە ناگە
برىسىن توق ملاحى او شل حال	ديدى قويغىل منى يارىم قولىن آل
مونى قويدى انى چون توقى مضبوط	بوهم ايدى منى قويغىل انى توت
تماشاقيل الاردين عـهـد يارى	او شنداق دور درست ايلارنى حالى

مو عظمة

دوام العمر بول خوف و رجاده
 يقين بيل كفر دور هم آمن هم يأس
 برى اونك قول سرى بارغاي برى سول
 كيتار بنهه ايکى يولدين فيو راه
 بهشت عدن ايشىگىن سورسە پاينگ
 برو نغىدين زياده ايلا گيل خوف
 اكر قيتارسه نى كىلغاي قولونكدين
 اميداوزمه كه غافر دور خداينك
 نصيب ايتسه بهشت جاوداندinin
 اكر اوستونگدا كى يتسى طبق نى
 يقين بيل كيل كه آخر بنهه دور سن
 نچوك خوف ايلامس جان تنهه بولسە
 قبول ايتمك ايگام نى اختيارى
 قيو يول ديسە انه باره دور سن

كيل اي تن بول هميشه التجاده
 كوتارمه هېيج رجا و خوفدين رأس
 سنى الالينگىدە دور پيدا ايکى يول
 كىشى بىلماس قيامت دشتىدە آه
 اكر سانسيز عطا قىلسە خداينگ
 قريش يول قالسە جنت ايتىكالى طوف
 نعوذ بالله اول بارغان يولونكدين
 اكر دوزخ لبندە بولسە پاينك
 عجب ايرمس اكر قيتارسه اندىن
 اكر اوستونگدا كى يتسى طبق نى
 ملانكدىك اكر پرنده دور سن
 سنى آتىنگ و ذاتىنگ بندە بولسە
 ايرور قلىنى ايشى قور قونچ زارى
 اكر عفو ايتماسە بىچارە دور سن

حَظَيْتُ حَضْرَتَ رَسُولَ أَكْرَمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صفاتی رحمة للعالمین دور
محمد کیم شہ دنیا و دین دور
او قورده برکونی تنگروی کتابین
او آیت و همیدین کیتی او زیدین
اوقدی اندہ دوزخنی عذا بین
صلحیلی دی یرغه اولدمندہ یوزیدین
زمانیه هرقیو بر حاله بولدی
زمادین سونک کوزینی ایلا دی باز
زمادین سونک کوزینی ایلا دی باز
صفاتینک رحمة للعالمین دور
سنی خلق افضلی قیلیلی خداینگ
خدادین مونچه قورقونچینک نه دندر
دیدی کرچه رسول جزء و کل من
مهمیا بولسه جنت ایچره جانگک
اکریوز مینک بشارت بولسه یاری
خدا دین مو نچه قورقونچینک نه دندر
کیشی نی اسم ذاتی بولسه بندہ
کرالک قلدين او شانچه خوف زاری
کیشی نی اسم ذاتی بولسه بندہ
نچوک خوف ایلامای زیرا که قل من
بولور مو فارغیت قل دیکاندہ
کرالک قلدين او شانچه خوف زاری
بولور مو فارغیت قل دیکاندہ

فَمَا نَعْلَمُ إِلَّا مَا يَبَرُّ بِهِ مِنْ أَمْبَادِ وَأَرْبَوْلَافَنِي بِيَانِي

یوکور دریای رحمت کابوچولدین
کیل ای تن بر مگیل و قتینگنی قولدین
عجیب ایرس اکر عفوایتسه قدوس
گناهیم کوب ایروردیب بولمه ما یوس
مکر عفو ایلا کای دانای اسرار
دل و جان برله توبه قیلسانگک ایار

اکر لطف ایلاسە ست ار عالم
 بیتار بر لحظه ده کارِ دو عالم
 عبىث دین ايمدى يغلب تيتره يغلب
 تىلە جان و دلينك دين رحمت رب
 هوانى بست ايتار اشكىنگ نجومى
 كواكب دور شياطين نينك رجومى
 يورك ياغين كيتار بولسوند يىنك باز
 كواكب دور شياطين نينك رجومى
 قيلور كوز ياغىنى آيج ياغىنى آز
 نه دولتدور كىلىپ عىينكا شرمىنك
 دل گرمىنك اكرايرىلسە گرمىنك
 خدانى خوفىدين بر قطرە اشك
 عازل الديده چندان بولور رشك
 سعاد تليلك كىيشى بب دايما غم
 كوزين حق خوف بىرلە قىلسە شېئم
 غرض اوزمە اميد ايطالب راه
 ديدى لا تقطنعوا من رحمة الله
 او تار لطف ایلاسە مادۇن ذلک
 او تولماس جرم شىركايمىد ساikk

توبه قىلغان بىرىنە خەمانى ھەلبىچى

ايشىتكىيل فاسقى ياندى گنه دين
 پشيمان بولدى احوال تىبه دين
 قيلور ايردى يمان نفسىن ملامت
 گنه دين مدتى ايردى سلامت
 يمان نفسى تقاضا ايتى يانه
 يمانليغ آرقە سيدىن كىتى يانه
 سحر گاهى اوياندى اول گمه ساز
 پشيمان بولدى قىلغان فعلىدىن باز
 ول يكن قىلدى بوزغان عهدىدىن شرم
 بولوب ايردى دل و جانى يىلان نرم

یوق ایردی زهره سی توبه قیلور غه
ندائی کیلسی هاتفدين اوشل حال
همیشه مفترت دریاسی در جوش
اکر چندیکه او زدونک عهد بسته
دل و جانینک بیلان چون ایلا دینک آه
ایشیتی بول ندائی مرحمت ناك
او زیدین کیتی هم عجب و ریادین
ترجم بنده غه کوبدور خدادین
یقین بیل گرچه غافر دور خداوند
او تارديب یاتمغیل قانغه بویالیب
اکرچه لطفی کوبدور قهری هم بار
سنی آل دینکده دور چندان خطر دین
عنایت قیلسه حق اولگان زمانینک
جوابی قبرنی بر سنک چو بهراق
ترازوغه آغیر کیلسه ثوابینک
جهنم اوستیدین اوتسنک سلامت

یقین بقی یورا کی یار یلور غه
کین باقه او زونک نی ایلگاری سال
دمی آبی اوشل دریادین ایت نوش
نیچه توبه قیلیب قیلدينک شکسته
ایرور توبنگ سمن مقبول در گاه
اوروب نعره یقاسین ایلا دی چاک
خدایم قیلدی آخر اولیادین
امید او زماک روا ایر ماس گدادین
انکا هم بوله مغورو ای خرمد مند
او یانیب لطفیگا اول تور سویانیب
باشینک گر کو کغه یقسه قل سن ای یار
نچوک غافل ایرو رسن خوف ایتار دین
او زولسه نور ایمان برله جانینک
قیامت کونکه قوپسنک یوز لارینک آق
اکراونک ایلکینکا کیلسه کتابینک
بهشت جاویدان قیلسه کرامت

بولاردين اوتماين اي آدميزاد
نچوک فارغ يورارسن خرم و شاد
جهان كولكويرى اير مسدور ايقل
اكر بوكل خطردين آتلاسنك كل

قضاغه راضى و بولوغه صبر ايملامك بيانى

قضاغه راضى بول صبر ايit بلاغه	كيل اي بندە او زونك نى سال خدا غە
خدا نى ملکى بولسە جان و جسمىنگ	يقيئىن بىل بندە بولسنىڭ اصل اىشىنگ
نچوک قىلسە او زىينى اختيارى	انىنگ دور مال ملک هەرنە بارى
بولور مو بندە دە حجت و درمان	بويون سونغىل نچوک كىيم قىلسە فرمان
اكر صبر ايتماسە كىلغان بلاغه	كىشىكىيم بولسە راضى قضـاغە
قچان لايق بولور بـندە آتىغە	اكر شكر ايتماسە حق نعمتىغە
بولور جنت بو اول تورغان قولە	خدا غە هەر اىشىنگ قىلسنىڭ حوالە
آلور سن بېرە هرا و تکان دەيىنكىدىن	كونكىلدە قالىغـايى دىنيا غىمىدىن
اكر آغا و اىچار يىلغاي انى بال	قيوقلغە ميسـر بولسە بو حـال
رضـا جوقـل انى كور ماـسمو يـخشى	خـدا نـى گـنجىـدىـن بـولـسـە بـوـيـخشـى

خطبیت غلام عبده اللہ الانصاری

غلامی آلدی عبد الله انصار دیدی ایقل آتینک نی ایلا اظهار
 دیدی ایخوا جه سن قویسانک قیوات منی آتیم او شل دور ای نکو ذات
 دیدی ایقل سو بار سن قیسی خوراک دیدی سندین نه تیکسه به دور ای پاک
 دیدی قیسی او لور کونکلو نکده مرغوب دیدی سن قیسینی بر سنگ او شل خوب
 دیدی ایقل نه دور هم کسب و کارینگ دیدی هر قیسی بواسه اختیارینگ
 دیدی باری قیلور سن قی هنر دین آقوزدی او لقل اشکین چشم تردین
 دیدی ای خشیلار نینگ شهر باری بولور مو قل دیکان نی اختیاری
 دیدی ای کرامر ایلا سنگ هر قیسی یوز گا نه دور چارم بیرون سونما کدن او ز گا
 ای شیتی خواجه او لقل نی سوزینی یقاسین چاک ای تیب دیر ایردی اندہ
 ای زینگنی سال خداغه جزء و کل دین طریق بنده لیک او ر گان بو قل دین

مۇمن كىرالك كېم باشقە مۇمننى هېقىبىرى كورما

نظر قىلەنە حقارت بىرلە زىنەر
 كىيل اى ناظر مسلمان بولسە هەريار
 حديثى كىيلدى پىغمەر تىلىدىن
 نىزىنى بىلەنە كىيم دنيا اىلىدىن
 نچوڭ آرتوق كورارىنى حشمت وجاھ
 بىدەنلىرىنىڭ قۇل لارنى كمال
 وراغ دور حشمت وجاھ جلالى
 عەملەدور يخشى قۇل لارنى كمال
 حساب آخرت كەم بولغانى خوب
 ايمىس دنيا سى بولغان بىرلە محبوب
 كەفارون بولغا ئايىزدى اهل حالى
 اكربە بولسە بولغان بىرلە مالى
 يباردى مالى بىرلە يرقۇيغە
 قواندى نېچە كون دنيا اوپىغە
 محمد كەپلەن بولسە ايرخوار
 اگىر دنياسى يوقىدىن بولسە ايرخوار
 عطا قىلدى خدا اول كېچە معراج
 محمد كىيم نبى لاركا ايدى تاج
 بلال نعلىنى صوتى كىيلدى اندە
 مقام سدرە كا يىتى او بنىدە
 ديانىت ملکىدە دور مەيدان
 بلائى فاقە كا صبر ايتكان انسان
 سليمان سن اكراقىلسىنڭ قناعت
 اكىرچەنلىك بولسىنگ بى بضاعت
 قناعت بىرچە علمت نىنگ دواسى
 قناعت كىيم طبىب ھەرسىلدەر
 قناعت كىيم طبىب ھەرسىلدەر

براؤنى حكمى يتسه شرقدين غرب	براؤنىك باشىغە مورى قىلور حرب
اجل جlad كوكسین ايلاكاج چاك	قىلور هرايكىسىن بىرىدەك قراخاڭ
براؤنى نقرە طلاسى مۇل مۇل	براؤنى كورگانى يوق عمرىدە بىرپۇل
مونى مفلس دىمە تنكلا انى باى	بولور هرقىسىغە زىر لەد جاي
براؤ اوكتكاردى عمرىن عيش ايلەفاش	براؤ يوتقانى يوق آغزى تولە آش
اجل جان اچىغىن كورساتسەندك	بولور هرايكلاسى كورما ئىاندك
براؤدە بولسە دايىم محنت و درد	براؤنى كلفتى بولسا سە بىرگەد
الار بولسە اولوم نىنك مېتلاسى	بولور هىچ كورمakanدىك ايكلاسى
غرض هرقىدە ئى فرزند آدم	يەھە هزكىز او تار دنيا اوچون غم

خپارىمىزىن بىرلەق بولماقنى بىيانى

كىيل ايكاملى كمال ايتىسىنگ ديات	كىشىكا قىلما كىيل هر كز خيانى
خيانىت كىيم كىلور قولدىن و كوزدىن	اياغدىن عضو پنهاندىن و سوزدىن
مونى بىلغاي جميع آدمىزاد	ايمس حاجت كە بىر بىر ايلاسە ياد
خيانىت كىيم ايرور پىدا كونكىلدىن	مونى انكلا ديات بىر مە قولدىن
نە كىيم توشىسى كونكىلگا ياكوز بىنگا	رو اكورمە اول ايشنى سە اوزونكە

اکرچە قىلماسىنك بولسىنگ او يولده قيوايشكارضا بولسىنگ كونكىلده
 ايرور عصيان رضاي چونكە عصيان رضاي كفردور كفر اي مسلمان ضررده نفعده يىلسنىڭ او زينگدىك
 مسلمان او غلينى كورسنىڭ كوزينىڭدىك قيو ۇلىنى مونىنىكىدېك بولسە حالى
 بودور بىشك مسلمانلىغۇ كمالى اکرچند يكە بولسە شىبە ئەم
 رواكىرسنگ انى او زىفسىنىكاھم رواكىرمە مسلمانىغە زىنەمار
 اکرىپرسنگ بنا ئاكا ايلا اظهار خصوصاً يېرىمىغىل تقوى لىك ايرغە
 مغىلان سىنچىما آكىل رىحانلى يرغە ئاقى نىنىڭ كونكلى دور دارالصيانت
 صيانت خانە غە قىلەمە خيانات ولى بولماسە آغزىنىڭ عذردا وچون آج
 اکرمىنىڭ خلطە بىرسنىڭ خلطە كوب ذر اکر تاپىلسە نعمت آلدىدە ساج
 سىنگ انسانلىقىنچىك سىنگ انسانلىقىنچىك
 سىنگ انسانلىقىنچىك سىنگ انسانلىقىنچىك
 ايرور چىنان ثواب اىگو هر ناب اکرىپرسنگ ارىيغىدىن قطىرە آب
 اميد ايتىسە ثواب اول مىرىدىنى كىشىيغا بىرسە كيم مالى حرامى
 بىلىپ آلىپ دعا قىلغان ھەم اول آن بولور كافراميد ايتكان اول انسان
 بىلىپ قىلماسە ھەركىم امر معروف خيانات نىنىڭ بىرى ھەمبوللىدى موصوف
 خيانات لىك دىكىيل انداغ كىشىنى و گەرنى ايتماسە منكر ايشىنى

بـراو بـول بـيلـمـاين يـوزـلـانـسـه چـولـغـه	يـيلـيبـگـر سـالـماـسانـكـ سنـيـخـشـيـيـوـلـغـه
قـيوـاـصـافـ اـيرـورـ قـيسـيـ دـيـانتـ	اـيرـورـ اـندـاغـ اوـلوـغـ بـخـلـ خـيـانتـ
اـكـرـ آـلـدـيـنـكـدـه طـفـلـ بـولـسـه نـاـگـاهـ	يـانـارـ اوـتـقـه توـشـارـيـنـ بـيلـسـنـكـ آـگـاهـ
اـوزـاتـمـاسـ بـولـسـنـكـ انـكـادـسـتـ الطـافـ	نـجـوـكـ بـولـغـايـ مـسـلـمـانـلـيـقـدهـ اـنـصـافـ
جـعـيـعـ بـنـدـهـ مـؤـمنـ سـرـاـسـرـ	اـيرـورـ مـيزـ بـرـبـرـ يـمـيزـ كـابـرـاـدرـ
بـراـوـ چـيقـسـهـ طـرـيقـ آـخـرـ تـديـنـ	اوـکـورـسـهـ يـوزـ مـقـامـ مـغـفـرـتـديـنـ
اـكـرـکـورـسـاـتمـاسـهـ يـولـکـانـ اـنـسـانـ	بـخـيلـلـيـكـ موـنـدـيـنـ اوـتـمـاسـ اـيـسـلـمـانـ
سـنـاـيـغانـ سـونـكـرهـ تـوزـ بـولـسـهـ حـالـ	اـوزـيـنـيـ بـوـيـنـيـغـهـ بـولـغــايـ وـبـالـ
آـجيـبـ دورـسـنـ بـرـاـدـلـيـكـ نـيـيـاـبـيـنـ	قاـيـبـ سـنـ اـمـرـ مـعـرـوفـتـيـ ثـواـبـيـنـ
اـكـرـکـيلـمـاسـهـ قـولـدـنـ يـاـتـيـلـيـنـگـكـ دـيـنـ	يـمانـکـورـاـولـ يـاـشـيـنـ جـانـ وـدـاـيـنـگـدـيـنـ

بـهـاـنـهـ دـلـيـكـ نـيـشـانـيـ

كـيلـاـيـ اـنـسـانـ اـكـرـبـولـسـانـگـكـ چـينـاـيـرـدـيـكـ	آـغـيـرـ لـيـقـ پـيـشـهـ قـيلـ دـنـيـادـهـ يـرـدـيـكـ
اـكـرـ تـيـسـهـ سـنـيـ هـرـ قـيسـيـ مـوـجـودـ	زـيـانـ اـيـتـمـهـ تـقـيـ يـتـكـورـ انـكـاـ سـودـ
يـورـاـكـينـگـكـ قـيـلـسـهـلـارـ آـهـنـ يـيلـهـچـاكـ	چـيقـارـ آـلـدـيـغـهـ توـرـلـوـكـ نـعـمـتـ پـاـكـ
اـكـرـچـهـ عـالـمـهـ سـنـدـيـنـ يـتـارـ نـفعـ	اـوزـونـكـدـيـنـ قـيـلـمـهـ تـفـرـاعـ آـتـيـنـيـ رـفعـ

يمانليق ايلاغانغه يخشى ليك قيل
 كولوب باقينيل يوزيغه مثل پسته
 اميداولدور كەخوش كوركاي خريدار
 بولور چين كاسە كوب تىپكويىسىلاي
 باشىنگ يارغان كىشىلارنى دىسنىڭ يار
 جفا آلامسى تىكسە قتىغ آلامس
 ويا مخت جبالى يانسە باسيب
 قچان دركىن بولور كرقيلىسىدەركىن
 دعاني هرگز انكا قىلماكاي بىد
 هدايت بولە توفيقىن تىلار بىل
 كىتار گردىن كراك گردىن كمالى

آنانگ ير دور سىنم يردىك قىلىق قىل
 كىشى تاش اورسە باشقەاي خىجسته
 بوسىندور ماقدە دل تىنگ ئولمەز زىنھار
 آيا غ آستىدە قالدىم دېب دېمە واي
 اكردىشىن كادوستلوق قىلىسنك اظهار
 رضا ملكىيە تەمكىن ايلاكان ناس
 دىمس آسيب انى خلاق اورسە آسيب
 جەhalt اھلى قىلماس كىنه تر كىن
 اكر راضى يسە مىينك ضرىيە يىد
 ضرر كاراضى بولامس هرگز اكمل
 سونر كىن گردىدىن حالت جمالى

اھم تأغىيدە رسول اللهنى تىشلاس بىنى شەپىد بولاقانى

شىد ايقى ينە يتمىش كىشى نى	احد تأغىيدە پىغمەر تىشى نى
عنر كىلدى پىغمەر نىنگ قاشىغە	عجب كون توشتى مؤمن لار باشىغە
دعا فيلغىل قر يلسون بىچە كفار	دىدى يغلاب ايا سلطان ابرار

ولیکن قیامادی اول دعوت بَد
 هدایت کا دعا قیلدی محمد
 اوشل روزیکه انبوه ایردی کفار
 ابو سفیان خالد ایردی سالار
 اجابت بولدی پیغمبر دعاسی
 مسلمان بولدیلار هر ایکلاسی
 اول ایکی ایریلان کوب اهل طغیان
 أحد کافر لاری بولدی مسلمان
 چو خالد آلدی دین نی شهدیدین بھر
 مسلمان بولدیلار ایلکیده مینگ شہر
 عراق ایله دمشق هم خطہ شام
 ابو سفیان قولیده تابتی اسلام
 محمد آلدی عالم خلق خوشیدین
 میسر ایتمادی آتون کموشیدین
 رسول الله نینک خاص امتی سن
 اکرسن مرد صاحب همتی سن
 قیلور سن هر محلده پیروی نی
 تو تار سن جان ایله فعل نبی نی

بَر بِیْلَک کُشْبَنی مَظَابِی

بَهَا الدِّين وَالْحَقْ طَابْ مُثَواه
 عَوَانِيغه يواوقتی لاربنا کاه
 عوان برسوز دیدی اولم در برسوز
 عوان قویدی يمانلیغ کوییغه يوز
 يوزیلغه سالدی قم چین مرد خالی
 قیزیل قان بولدی سنبلدیلک سقالی
 اوشل قانلیغ سقالین آلدی قولغه
 دیدی يارب موئی سال يخشی يولغه
 غضب قیلمه انکا قیل غیل عنایت
 مُهم لار آخر ویسین قیل کفایت

اوروب نعره يقايسين ايلادى چاك
 بوسوز نى ايشتىب اولىد بىساك
 كوزىنى ياشىنى چون ژاله قىلىدى
 بوزىنى ير كا سور توب ناله قىلىدى
 قولىن تابشوردى اول ھەمتلىق
 آلېب ھەم عصاسىن كىرىدى يولغە
 قىلىرىنىڭ ئەپتەن ئەپتەن
 خدا اول بندە كا قىلىدى عنایت
 نىچە كون او تماين تابقى ولايت
 ئەنە خلقۇ و أنا حلم و أنا حال
 انا دولت انا نصرت ، اقبال
 انا ھەمت انا خلق انا كار
 مسلما نلىغ يمانلىغى نى او نو تماق
 يمان لارنى ايشيدور كىنه تو تماق
 قىلىور قنچە جفا قىلسە تحمل
 او زىنى نفسىنى كەم ايلاكان قۇل
 حىمىت ڈە كرگچون قىلغۇ ما ماس
 ولېكىن بول تحمل ايلاكان ناس
 اگر چندىكە اول ايش بولسە برگرد
 حىمىت بايدىن او تكار مىگاي مرد
 نظر ايلە كتاب مجتهد دين
 حىمىت قىسىدۇر يىلسنك بە تعىين

مصنف في يارانسىرى ايلەم و داعع لار ئەقانى

آلور مىز دىب محبت جامىدين شەد	برادر لار كە بىز كا قىلدۇنگىز عەم
آچىلىماس عاصىدين سىزا يغان اشکال	قاپىلىماس بندە دە سىزا يىستە گان حال
كشوفات و مقامات و علامت	طلب قىلماڭ بونا قىصدىن كرامات
آلېب ايردىم ايلەك نفسانىت دين	يىلە آلام نەسان تۈرىت دين

طمع نانیغه قول سالغا نلاریم غه
 بارینک ایمدی یاران لارهه قیانه
 قوروق قول آلغانیمدین دَر ازانه
 منی دیب قالمانگیز اووز کار ینگیزدین
 حلال ایلانگَ کیلیب کیتکانینگیزَ کا
 کیچور مس بولسنگیز سیز مندین ایقوم
 تانیب مندین تانیب اورَع کیشینی
 کیراڭ مرشد دیکان مانند عمان
 جهالت دشتیدین کیم کیلسه سو ساب
 اکر بولسە کیشکیم طالب دُر
 دیمنگَ تاپیلمغا بونشە ئیلک کس
 تاپیلغاندە مونینگدیلک لچە خاص
 چوموب آلغای ایلیکغە دُر مقصود
 اکر سیز تابسنىگیز بر یخشى شە نى
 قیلاى من هم بوزیز کونکلوم ضیاسى
 نه بولغاى سیز برادر لاربى دین

پشیمان من ایلیك آلغَا نلاریم غه
 یورینگَ لر بُر مُکمَل ایبر تبانه
 عزیزی ایستا نگیز سیز دین رضامن
 اویاتلیغ من سیز ینگَ رخسارینگیز دین
 یلیب یو گوروب امیدا یتكانینگیزَ کا
 منی حالیمغه مشکلدور صبا يوم
 توتونك محکم انی قوتلوغ ایشینی
 مبارك باطنی پُرڈُرْ مرجان
 اینىڭ طاهر سویدین بولسە سیراب
 چوموب باطن کاجیبین ایلاسە پُر
 جهان ایوانى کینىڭ دور خالى ایرمىس
 قنى اخلاص، كوب همتلى غواص
 و كرنه قول سالىب قاچماق نچوك سود
 خبر دار ایلانگیز من روسيه نى
 قدم تفر اغىنى کوز تو تیاسى
 منكاهم بوسە لار وحدت مَي دین

الله يار هندر تار بني فرزند لار يقه قيلخان نصحيت لارى

تولام اولدور اى فرزانه فرزند
 نگه داري ينك سنى بولسون خدا وند
 كوزوم نى روشنى صادق محمد
 ايشيت من خسته دين بر نيقه قولى
 يمان يورمه يمان اندىشه قىلە
 آنا ناكدىك روسىه ليك پىشە قىلە
 براتقان تنگرييغە قىلغىلى توڭل
 طمع بىرچە بولسە قىلما گىل راي
 يوزونگدىن بىرده كەم تو شمسون بىس
 طمع بىرلان سيمور گان نفس ئىماز
 نقاب شرم آچىلما سىدىن بورۇ نراوغ
 قناعت قىيل ملامت مۇلكى بولما
 پىمبر لار فعاليدور قناعت
 بىلىنىڭ نى باغلا مەكم بولە مفلوج
 بىلىنىڭ نى باغلا مەكم بىنە ليك غە
 كىچكلىك دين عباد تەغە بويون قوى
 كوزونك آج كاروانى قىلد يلا كوج
 آنانكدىك قويمە يوز شر مندە ليك غە
 قيامت نى او يون قىلسنىڭ او يون قوى

شرط اهلينى پيونىد بولە هوا بولە هوس نى بندى بولە
عجب خوشدور كيچىك لىكىدە بولوب ساغ بو كولماك نى قويوب غمدىن بو كولماع
شبابى توگسە هر شب كوز دين آبى انىڭكە عىزىز دېگىل رحمت سحابى
رياڭىرىدىنى يوقتۇرمە ايتاك كا آنانڭدىك بولە تابع نفس سك كا
تواضىدىن كوتارمە يوقارى باش تكىر قىلماكىلى چون تىخىم خىشخاش
كونكلىنى منزلىن قىيل كوشە فقر قيامىت زادى قىلغىلى تو شە حقر
جهانى حرصىدىن قىلغىلى او زىنگك دور آنا نىڭدىك بولغىلى دنياغە مغۇرور
اميدا يتكان كوز ونمى نورى بالە آناتڭدىك بولغىل رسواى عالم
اكرچىنلىك بولسىنک قول قناتلىغ خدا درگا ھىيدە بول مىسىن آتلىغ
اوروغ لوغ من دىمە تانكلا اوروغ بار نىچە من كوب دىكان لار بولدى من كوب
او زونگنى ايلاڭم بولغان سرى كوب دىمە من زور اكر دين بولسە من ئىلە
بولوب خوپش وتىبار يىنگ بولە مغۇرور كونكىلغا آلمە هر كىز ياد منصب
بودنىدا دين اكر اوتسىنگق قوروغ اب دىمە من ئىلە هر كىيم بولسە دين لىك او تار دنيادە
عجب آفت ايرور جاه وظرافت شرافت نى بىلە كورمە شرافت بىلەر منصب دين آرتوق خوشە چىنلىك
بىلەب دنيا مقامىن غير معمور بولور زيرك وزيرك آتىدىن دور

کوتار سنك باشقە آرتوغ بولانگ آرتوغ بولور معلوم صبا اورسە ملک بونغ
 خدادىن هرنە كىلسە ايلا گىل صبر آنانگدىك قىلما كىل اوزۇ ئقسىنگا جىر
 خدانى امرىغە قىلغىل اطاعت
 محبت فوطلە سىنى باغلا بىل گا
 هوس دنيادە قىلمە محترم لىك
 اكراوج كوندە تابسانك پرسچە نان
 كيتارنى يىلسەھر كىيم جاي قىنگ غە
 جهان مەرين كونگلدىن ايلە زايل
 ايشينگ نى ايلا گىل كون كوندىن اقوى
 اكىر تقوى ايشين قىلىسانك باخلاص
 اكربولسوندىسانك جان دلينگ جمع
 اكىر علم و عمل بربولسە رفڭى
 اكراپاسنگ خدا در گاھىدە قىرب
 سحر لارقوب كوتاردىتىنگ دعاغە
 تىلە مونكلوغ آتا بىرلە آناغە

سو زنی گوناھ قىلىيپ گتابنى ختم قىسىما قىدرى

كىل الله يار سوز كوقاه قىلغىل	بىلىنگنى باغلا عزم راه قىلغىل
قراسنگ دىرسنى اصلينك قراسنگ	برىبدور سن ريا قانى بىلە رنگ
اولوم طوفانى بوسرنى قىلىيپ فاش	دىكاي اىچ بولما سه سودا يلا مس تاش
قرىب جسمىنگ قرىب بولدى هوس كا	نجوك شرمندە ليك سن توسلى كس كا
آفاردى ساج ندامات اشكىنى ساج	يقارنگ او شلاپ دهان معدرت آج
يالنك آقى اثر قىلمادى حالت	او ياله كور باقيب هردم او ياله
هوس بىر لە تۈزۈلەيش قىلمىنگ كېچ	بولوب دور كېچ هوس بازار يدين كېچ
سنكا ايدي او شل مردى ھەن سال	اكر قال اهلىدە تايىلماسە حال
عمل كيم ايلاڭاي او زفالى برلان	قالور عزت و حرمت آلى برلان
بولور حال او شىبو علتى دواسى	بولور آرتوق هوس برلان هواسى
قلم قىلىدىنگ قراكونكلىونكى قىل آق	او شيل ايرنگ سوز زين حلقة قىلىيپ تاق
قرا قان يغلا ديم توتديم قلم نى	تون و كون ايشتىيپ مندن الم نى
اوزىنگ قلمائى هوس بازارىنى طى	كىشىكا سوز لامك تاچند تاكى
اگر بولسە كونكلى نينگ اختيارى	نه بولغاى قالسە مندين ياد گارى

بیتیب من فارسی تیل ده کتابی (*) تمام انده مسائل نینک جوابی
 همه فتوی و تقوی نگه بیانی
 او نایکی مینگئدن آرتوق بیتی آنی
 دیدنیک شی قلیل فی ترکی تیلدين
 کچیع ایمدى البتہ بو قال قیلدين
 اکرچه بخشی سوز قند و شکر دور
 خطاسیدین ولی خوف خطر دور
 خطاسی بولغای ایغان سوزینگئی
 تضرع حالیغه سور غیل یوزینگئی
 خداغه زاری قیلغیل ایرته و شام
 ایشینگئی پخته قیلغیل قالمغای خام
 حجاب مغفرت یابقای خطاغه
 سز او ار ایلاکای تورلوك عطاغه^(۱)

رباعیات بطریق صنایعات

خالقا قایل من او ز نقاصانیمه
 کوب جفا قیلدين او زیم فی جانیمه
 ذات باکینگئک دین عنایت بولمه
 هیچ ایشا نجیم یوق عمل قیلغانیمه
 خالقا قیلدين فعال کەنده فی
 قیلما کیل رسوا منی شر منده نی
 سن اگر رحمت نقابین یابمسنگ
 عیبی کوب نقاصانی کوب دور بندنه نی

(*) مصنف فی مسلک المتقین اسمی کتابی گه اشارت دور که او
 نرده گی کوب مسلکلر فی بوئبات العاجزین کتابید، یازمشدور . (ناشر)
 (۱) مارح فی مرحی بو مصرع لو ایله قام لانا دور . (ناشر)

سن توزارسن بnde نی کم کاسینی
 خالقا توکتوم عبادت طاسینی
 آقیزور سن مغفرت دریا سیغه
 ُقل لارینگئ بولغانسەعصیان لا یغه
 تانکلاسن سورسنگ نه بر گایمن جواب
 خالقا قىلدىم گناه بى حساب
 سن يابارسن عفو رحمت دين نقاب
 من آچار من جرم عصیان چھرەسین
 جان بور حالتده سن بر گیل مدد
 خالقا قىلدىم گناه بى عدد
 بولدى مشکل حاليمىزغه يا احد
 نفس شيطان ايلكىدین قوتقار مسنگئ
 خالقا يا اوّلا يا آخررا
 نفس شيطان جانىمه بولدى بلا
 كرچه الله يار او تاچيد وريمان
 قويىغىل دشمن قولىغه مبتلا
 خالقا توتدوم فراغت خوابىنى
 ايستاديم دائم جهان اسبابنى
 كرچه الله يار ايروز غرق گناه
 آچ انكا اولگاندە رحمت باينى
 خالقا عمر ايلاديم فانى ييلان
 ايمنى بندنگ زارايtar جانى ييلان
 كرچه الله يار ايروز زارزبون
 جانى نى آل نور ايمانى ييلان
 خالقا با ايشلاريم باش ايلا گيل
 خر من طاعت منكا جاش ايلا گيل
 موندە توفيقىم چراغىن قولوغە بير
 اندە ايماnim نى يولداش ايلا گيل
 خالقا عفو ايلا اوتكان ياشىمە
 يخشى ُقل لارنى عطا قىل قاشىمە
 كور ايچىدە كىلسە ايکى سور غوجى
 اندە سن رحم ايلا يلغوز باشىمە

يوزلارين آق ايلاكىيل محشر كونى
 بولمادى نافع عيال و مالميز
 روز محشر دەنە كىچكاي حالميز
 اورتادە مندىك معاuchi خامەنى
 انده برگىل اوتك قولوم غەنامەنى
 يخشى لاردىك يورمدىم سوى عمل
 ايلاكىيل آغىر ترازوى عمل
 كونكلومە دايىم محبت يارى يېر
 هەم يە كۈپۈرك او تاردە يارى يېر
 قىلىماكىيل ھر كو گرفتار جحيم
 من خطالىيك بندە دور من سن كرىم
 مستجاب ايتكىيل دعاء وأهميز
 مصطفى نى قىل شفاعت خواهمىز
 بندە دور من راضى من ھر كادىنگا
 كوزلارىم شايستە قىل دىدار ينگا

خالقا كۆنكۈم دە دىنلەي دونى
 خالقا حىف اوقي ماھ و سالىمىز
 سەن حسابىمىزنى آسان اىتماسنگ
 خالقا يېلاقە خلق ئامەنى
 حشردە هەركىمغە كىلەسە بىرىتىك
 خالقا كەم ايزلادىم كۆى عمل
 سەن كرم بىرلە قىامت دشىتىدە
 خالقا دىيدم كەاشك جارى يېر
 آب كۇئىر دىن منى سيراب اپتىب
 خالقا لطف ايلا جنات النعيم
 من كەلىك قۇل ايرۇمن سەن غفور
 خالقا تۈز ايلاكاي سەن راھمىز
 تانكلا حيران بولسىخلىق اوز حالىغە
 خالقا لطف ايت كەدai زارىنگا
 مغىرت درىياسىغە غرقاب ايتىب

غزلیات ایشان صوفی الله یار

حاجتیم او لدور خدا یا با ایشیم باش ایلاسنگ

مونده توفیق آنده ایمانیمنی بولداش ایلاسنگ

ایلکیمه بر سنک عصائی همت آغزیمغه ننا

کونکلو مه عشق آتشین سالسنک کوزوم باش ایلاسنگ

بار امیدیم گرد عصیانیمنی یوغای آب عفو

ورنه یوقتور چاره سی بندنگ قرأتاش ایلاسنگ

چهره جرمینی یاقبیل پرده عصمت بیلان

انده مشکلمور گناهیم خلق ارافاش ایلاسنگ

کرچه الله یار ای ورنا قابل ونا مستقیم

لطف ایتبیب بر مرشد کاملنگه بولداش ایلاسنگ

خوش کریم کارساز بنده سیغه مهربان

اون سکیز منک عالم ایچره صنعنی ایلاب عیان

بر نی قیلدی کورو شال بر نی قیلدی کرو گنگ

قدر تینی کور ساتیب دور خلقه یشک بی گمان

اى گريم در ديمنى ايتاي رحم قيل من خسته گا
 بوغرىب يچاره نى سن شاد قىلغىل هر زمان
 بى خدا نى عشقىيە ديوانه دور من عاقبت
 خوش عجب سود آنى سالدى باشىمە اندر جهان
 يقرار و بى نوا و مضطرب آواره من
 ليلي و مجنون كې آواره دور من درجهان
 كېچە كوندور تنگرىنى يادى بىلان آواره بول
 يىخبار بولمه آدمى يادىنى يغىل هر زمان
 گاهلاڭ ديوانه بولوب گا هلاڭ مست خراب
 بى حقيقىت يار اوچون هر دم قىلىپ آه فغان
 اى برادر لارمنى يخشى دىمنكلاز زينهار
 ظاهر يم صوفى نمادور باطنىم كىن و نقار
 شوملو غىم رسوا لىغىم تىكىدى ولايت خلقىغە
 آئىنەك اوچون تاغ تاش و چولنى قىلدىم اختيار
 بوسېب دن مختلط بولدىم غريب لار قومى گا
 قىسى حالدە اولگانىمى يىلماسون خویش و تبار

باش آلیب چیقتم تو توب اهل توکل دامنین
اسرا گای شاید منی خلق ایلاکان پرور دگار
هر برادر گرسور ارسه یار مسکین حالینی
ایتینگین یخشی دعا دین کوز تو تار بود لفکار
جان اکر هم صحبت تندور جهانده غم یمه
بو لعزیز مهمان بارینده غصه عالم یمه
بر قریشلیک یولغه کیر سنگ قویمه بی یولداش قدم
بر مویز آلدین کده حاضر بولسه بی همدم یمه
ایکی کونلیک لذت دنیای بی پایان او جون
فکر ایتب غم طعمه سینی ای بنی آدم یمه
قندگ است اولدوم دیب الله یار گوب فکر ایتما گیل
یوز ندامت برله عالم دین کیتار سن غم یمه
ایخوش اول عمریکه او تسه بر نیجه شیدا بیلان
تن لاری خاق ایچره بولسه دل لاری مولی بیلان
بغری بریان کوز لاری گریان یار انلار نی قویوب
حیف او شل عمریکه او تسه بزنی دیک رسو ابلان

جان فدای اول برادر کیم بود نیما ملکیدین
 کورمسه بربیل یوزینی اوتسه استغنا بیلان
 ازدها بربان توقوش قیلغان کیشینی ایردیمنگ
 ایراوشل ایردور که تورسه بنده لیک تمغا بیلان
 تاکه الله يار ایستارسن تیر یکلیک عزتین
 قاج اوشل تندین که فکری بولمه تکلا بیلان

بو نظم نی او ز نفس لار يقە خطاب قىلغان نەرى

الله يار يوگور کە محمل کىتى	ياتقان سرى ايلگىنداكى حاصل كىتى
هم قافله نىنك قراسىدين ايربىلدىنىك	يول بىلگۈچى شجاعت دل كىتى
الله يار توروش نە دورايل كىتى	بوجولىدەدمى سو اىچماين سىل كىتى
أنبار عملغە دانە كىركۈزمائى	فرياد خرمن هوس يل كىتى
الله يار ايل كوبى شاشىپ كىتى	دريالاز او توب عقبە دين آشىپ كىتى
سن موندەنچوڭ فراغ ايلە ياتقايسىن	هەراھلارينك سنگا قراشىپ كىتى
الله يار او زين بىلوركس كىتى	هەر بىر دەگى مردم سخن رس كىتى
الله يار اوروغ نشا نلار كىتى	رخسارەسى زردو بغرى قانلار كىتى

شہباز لارايلکاري طلب قيلغانده فريادكه طالعينك قوشى پست كيتي
سن موندەنچوڭ طاقت ايتىپ تورغايسىن سرداش يارانلار نگران لار كيتي
الله يار يوكور كه دوران كيتي دوست لار ھمه انتظار و حيران كيتي

غربت قورينى يلغە سالىپ تىلمور و شوب
كىريانڭ يان و بغرلارى قان كيتي

الله يار يوكور كه سودا كيتي كوب قاقله مقصود و اعلا كيتي
آخر سنى ھم كيتماسكا مخاضل قويماس تيزراق قدم اور كه قوت با كيتي

يېشتى كوكسوم ايىزدى بغرىم داغ هجرانيم منى
بوم ده مونچە خمده چىقىمكەن جانىم منى

دلده صبرىم يوزده شرمىم باشدە هوشىم قالمىدى

كوزدە ياشىم رنگىدە قانىم تىنده درمانىم منى

درده تولسم خمده سولسم تىلە بولسم عشقىدە

حسوتىدە موندا غ او لمىم يوقتۇر ارمانىم منى

حالىيم بدحسرتىم ييحد فغانىم بىعىدد قىلىمدىك يقىلغان قلغە سلطانىم منى

غضبه دل قصه مشكل غە قالدىم آى يىل آب كل ايچەرە خجل قالغان ئىن وجانىم منى

اي تور الله يار يغلاب زار هر ليل و نهار تىرى عشق يار تو كە كاشكى قانىم منى

در بیان قواعد هجع

اییار مهربان اگر از من جدا روی
در حفظ حق تعالی روى هر کجا روی
با مقصدت خدای رساند علی المخصوص
اییار مهربان اگر از من جدا روی
با خانه مبارک ام القری روی
با خانه مبارک ام القری روی
لیک گفته گفته بجان فدا روی
لیک گفته گفته بجان فدا روی
یکبار از تفاخر تاج و قبا روی
یکبار از تفاخر تاج و قبا روی
همچون فرشته تو بسوی سما روی
همچون فرشته تو بسوی سما روی
چون قابل دعا شوی کوی و فاروی
چون قابل دعا شوی کوی و فاروی
ناگه قدم بچشم چومرغ از هواروی
ناگه قدم بچشم چومرغ از هواروی
جازرا کنی فدای وی از خود فاروی
جازرا کنی فدای وی از خود فاروی
چون سه و چار مرتبه پروانه ساروی
چون سه و چار مرتبه پروانه ساروی
از جمله سواد تعلق رهاروی
از جمله سواد تعلق رهاروی
بادیده پرآب رخ کمر با روی
بادیده پرآب رخ کمر با روی
در هر کدام رکن بصد التجاروی
در هر کدام رکن بصد التجاروی
کویا که زیر سایه عرش علا روی
کویا که زیر سایه عرش علا روی
در بحر شوق شوی و زپا روی
در بحر شوق شوی و زپا روی

(*) کتابده میقات پونده احرام یازیلمشد.

آنچه عفو معقرت از حق طلب کنی
آنگاه در مقام خلیل جلیل خود
 حاجات دوستان از خداوند خود طلب
 ساعی شوی میانه میلین آخضرین
 در راه او که مسجد نهرست حجره ها
 هم مسجد است آنکه دکر غار مرسلات
 هم موقف رسول علیه السلام که هست
 هم در رهست مزدلفه مشعر الحرام
 از یاد خود مپوش من رو سیاه را
 یعنی که آن جبل عرفات اجابت است
 بینی دعا وزاری چندین هزار خلق
 چون گشته غرق در عرق جرمای خویش
 آنجاچه جای جنبش از هاشستن است
 آنروز جمع قصر بسازند ظهر عصر
 زان وقت باز تا بفرو رفت آفتاب
 ناگه ندارسد که دعا مستجاب شد

با کوچه دعا بامید لقا روی
 بکنارده دوگانه بحمد و شنا روی
 وقتیکه در میانه مروه صفا روی
 آنکه بسوی وعده که بکریا روی
 این جمله حاضر است بکوه مناروی
 باسوی هر یکی بزار اشتہاروی
 آتشب در ان مقام بچندین رجا روی
 زانجا بکوه رحمت جل علا روی
 بالای آن جبل که ز بهر دعا روی
 باصد هزار امید بمقصود ها روی
 آنجا توهם بزاری و یار بنا روی
 سررا فروکرده به بحر فنا روی
 کویاقیامت است که دار القضا روی
 خوش دولت عظیم که باقتدا روی
 بازاری و تضرع بالتجـا روی
 از خویشن ز شادی آن یک ندا روی

باقسر و جمع کردن شام عشار روی
 آنگه بسوی مزدلفه که روان شوند
 از خفت خواب البته آنس شب فرا روی
 هفتاد سنك جمع کني مثل باقلاء
 با مشعر الحرام ازان دلکشا روی
 در وقت عکس که بکذارند بامداد
 بیش از طلوع شمس بکوه منار روی
 تا اسفرار باشی تو در مشعر الحرام
 وقتیکه بامنا مقام فدا روی
 قربان امر او بکنی جان خویش را
 بار دگر بکعبه مقصود رساروی
 سررا سترده نیز همه امرها کنی
 بهر امید عفو مقام رضا روی
 طوف دوباره عمره بجای اوری تمام
 بهر دخول یت عقیده فزاروی
 آنکه شود کشاده در خانه عتیق
 از درد ما بکوی بدار الشفا روی
 داخل شوی بو عده که کان آینا
 چون مخلصین بدیده اخلاص واروی
 آکاهی از حقیقت آنخانه رودهد
 از لطف شام و راجا بجا روی
 هرسنت و ادبکه در آنجا نوشته اند
 باسوی هر مقام بصدق صفاروی
 جاهای پر فرح که در اطراف کعبه است
 یعنی بآن مقابر جنت نماروی
 باقبر کاه مکه معلا است نام او
 راهت کشاده باد بهر مدعی ا
 باکوه بور ثور بکوه حرا روی
 باکوه بوقیس میلين مدعی ا
 راه دعا باب اجابت کشاده باد

آنگاه با هزار هزار اشتیاق دل
کوهست در میانه قریب مدینه است
زانجا خطیره نبوی مینموده است
چون آمدی بیوش چنان ره روان شوی
جای رسی که فخر دو عالم بخته اند
چون وارسی ز خویشتن در تعلقات
لیکن جمال پاک نبینی بچشم سر
زینه رای برادر من اند رین طریق
آنجا مرا بخاطر عاطر یکی رسان
از پا شکسته گی من دلفکار گو
زانجا بصد هزار ادب ساخته رجوع
چون ساختی دویار نبی را شفیع خود
یکسوی آن خطیره بود دختر رسول
یار قدیم نیز محبت عمیم من
زانجا اگر رجوع نمای روی بقیع
ظاهر اگر چه نیست تراب علی دران

با مسجد شریف حبیب خدا روی
آنچه ارسی ز هوش دل بینواروی
چون کوه اگر حلیم هم زیاروی
از اشتیاق خویش ندانی کجا روی
یکباره ز خویش همه ماسوا روی
وقتیکه با مقدسه مصطفی روی
وقتیکه ذره وار بطريق ریا روی
گر شاه غرب شرق شوی چون گداروی
یعنی بخاک پاک سر انبیا روی
وقتی که نزد حضرت بدral الدجی روی
باروضه دو شیخ صفوی صفا روی
بار دیگر برای دعا بهر ما روی
آنجا بصد هزار ادب بادعا روی
بی یاد این کمینه ازینجا چرا روی
او لب خاک منبع حلم و حیا روی
گویا که تو بسر خاک او روی

اندربقیع بی عداد صحب مصطفی است زاولاد همچنانکه در ان خاکاروی
 نوردو چشم حضرت خیرالبشر در اوست یعنی حسن بروضه آن مقتداروی
 هم کان در اوست حجره از واج مصطفی حد تونیست که در آنجا پاروی
 یعنی بقیع جای دعا اجابت است وقت دعا پاکی با اتفیا روی
 دیرینه های خویش خاطربرون مساز هر چند زین تراب بسوی سما روی
 ز آنجا آگر رجوع نمای روی اخذ دیرینه های خویش ز خاطربرون مساز
 وقتی که از مدینه بگردی بصد الم شاید که وقت رجعت خود کریلا روی
 آنجا حسین نام یکی شاهزاده است با خاک او باه فغان دعا روی
 ظلم ستم که در حق آن شه گذشته است بینی بچشم البته از خویش واروی
 چون خوانده دعا خیر بار واح آن کرام آنگه بقبر جمله مظلومها روی
 آن جمله نور چشم جکر کوشہ رسول با این طلب که دعا مسافر اجابت است
 هر گه بخوش رسی ز من خسته یاد کن با خاک هر یکی بهزار احترام روی
 با دیده پرآب دل رخ کهرباروی من در فراق روی توام در سوم غم
 همچون تو نور دیده که از چشم ما روی دلهای چگونه خون نشود صد هزار بار
 تو شیره مرد باره دار رضا روی بی طاقم ز هجر ولیکن چه جای منع

مردانه رو که از سر مردانه کی خویش چون طوطیا بدیده، اهل فنا روی
 او لز خویش گُم شو و آنگه اراده ساز اول قدم ز عقده، ما و شمار روی
 فانی شوی تمام ز هستی خویشن خود را تو نیست ساختی با او بقار روی
 الله یار خسته دعا میکند ترا تادر پناه حضرت مشکل کشار روی

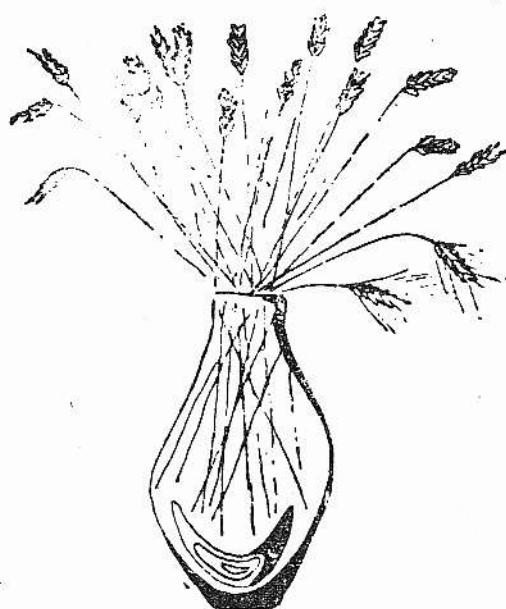
چراغ خلوت اسرار توحید

ز صافی مشربی صوفی الله یار

اگر جویند تاریخ و فانش ز جیم غین قاف لام بردار

صونگ

عنایت هر کیمه یوز تو سه عصیانی حجاب اولز
 گونش دوغد بقجه زیرا پردۀ ظلمت نقاب اولز

غَامِمَةُ الْكِتَابِ

حمد بىحد وئىنai ييعدد اول وھاب مطلق حضر تاريفه كم او ذات نى عونىله ، كرمىلە صوفى الله يارنى ثبات العاجزىن كتابى نىڭ ماھىرت حياقىندە ، مطبعە لرنىڭ چىشىدى مشكلات لرىغە رغماً قىته باشدن باسىشە موقۇن ايتىدى . بوايىسە ايگەم نى عنابىتى دن باشقە بىرىشى ئاياسدور . هرقېچە شىرك قىلىسە آز دور ئونى شىكرىنى حقىلە بجا كىلىتۈرۈشىن فقير عاجز دور ، قااصر دور . شوحالدە منگا اوخشاش ، قليل البضاعة بىر مهاجر اوچون يىوک بىر نعمت ، الوغ بىر دولت دىيلىسە بىجادور .

بويىنگلەيمىخ ايشلەر اي دانايى اسرار
سنكا آسان ايرور كىر بىز گە دشوار

كتاب نى اوقوچىلەندىن حىمەدە خىرى دعادە بولولۇي
مطلوب ومرجو دور ئەتى ئى بى خدمەت نى
اوزىزدىدە قبول قىلسۇن و ھەذىخىرە آخرت
ايلا سون آمين آمين آمين .

اللهم اغفر له ولوالديه
وللمؤمنين اجمعين

بو گتاب نی باسیلیب تمام لانیشی مناسبئی ایله بو تاریخندن ایکی یوزسته
لرچه مقدم دینی ، ادبی ، ملى خدمت لری سبقت ایتكان صوفی الله یار
حضرتاریبی اسلام دینی گه قیلان فدا کار لیغ لوبنی ، امت گه — ملت گه
قالدیرغان اژلوبنی ، فقهی مسئله لرفنی نسل دن نسل گه میراث قالدیرغان لیک
لوبنی نظرده توب ، او لذات نی کال شکران ایله خاطر لا ییز . خبری
دعا لریز بلان یادلا ییز جَزَاهُ اللَّهُ أَعْجَلَ وَأَثَابَهُ ثَوَابًا جَزِيلًا .

بو خیرلی ایشدار نی باش عاملي بولغان ، بیزلنونی هم شونداق ثواب لی عَمَل
لو گه سوق ایتكان مصنف وشارح باشده اولق اوزره کتاب نی طابع وناشریبی
بوایشده معنوی یاردم ده بولغان برادرلریم نی قیمت لی او قوچیارنی وبرچه
مؤمن مسلمان اخوان لریزني جناب ارحم الراحمین حضرت لری رحمت ،
گناه لریزني مفترت ایلاسون آمين آمين .

کوتاریب میز اميد برله ییلاک نی

خداوندا قبول ایتكیل تیلاک نی

سن تو زارسن بندەنی کم کاسینی	خالقا توکتوم عبادت طاسینی
آقیزورسن منترت در یاسیفه	فل لرینگ بولغانسه عصیان لا یینه

تانگلا من سورسنجک نه بیرغايمن جواب	خالقا قیلیدم گناه بی حساب
سن یا پارسن عفو رحمت دن نقاب	من آچار من جرم عصیان چهره سین

جان بی رور حالنده سن بیر گیل مدد	خالقا قیلیدم گناه بی عدد
قیلما گیل هر گیز گرفدار جیم	خالقا لطف ایلا جنات النیم

كلمة شكر

ونحن نشكر : لساحة الرئيس العام لهيئة الامر بالمعروف
بالحجاج وسعادة مدير قسم المطبوعات في وزارة الاعلام
بالمملكة العربية السعودية الرشيدة باسمنا خاصة وباسم جميع
التركستانيين عامة لتكريمهم بالترخيص لطبع هذا الكتاب وفق
منهج التوحيد الحالص من كل شائبة .

جزاهم الله احسن الجزاء بخ الخ لا يضيع اجر المحسنين

الطبع و الناشر

١٣٨٧

- ١٥٦ -